

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بازرگانی

معاونت برنامه ریزی و امور اقتصادی

مجموعه

قوانین و مقررات تجارت الکترونیکی

دفتر توسعه تجارت الکترونیکی

۱.....	معاونت برنامه‌ریزی و امور اقتصادی
۱.....	پیشگفتار
۳.....	قانون تجارت الکترونیکی
	مواد مرتبط با تجارت الکترونیکی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و
۲۱.....	فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
۲۳.....	بخش اول : رشد اقتصاد ملی دانائی محور در تعامل با اقتصاد جهانی
۲۷.....	برنامه جامع توسعه تجارت الکترونیکی
۴۱.....	سیاست تجارت الکترونیکی جمهوری اسلامی ایران
۴۷.....	آیین‌نامه اجرایی مواد ۳۸ و ۴۲ قانون تجارت الکترونیکی
۵۱.....	آیین‌نامه اجرایی ماده ۴۸ قانون تجارت الکترونیکی
۵۵.....	قانون حمایت از حقوق پدیدآوردندگان نرم‌افزارهای رایانه‌ای
۵۹.....	آیین‌نامه اجرایی مواد ۲ و ۱۷ قانون حمایت از حقوق پدیدآوردندگان نرم‌افزارهای رایانه‌ای
۷۷.....	قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان
۸۵.....	آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۱ قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان
۹۱.....	قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی
۹۵.....	آیین‌نامه تشکیل کمیسیون گواهی رایانه‌ای کشور
۹۹.....	مقررات و ضوابط شبکه‌های اطلاع‌رسانی رایانه‌ای
۱۱۳.....	قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تأسیس سازمان جهانی مالکیت معنوی
۱۳۱.....	کنوانسیون برن موضوع حمایت از آثار ادبی و هنری
	ELECTRONIC COMMERCE LAW OF THE ISLAMIC REPUBLIC OF
۱۶۱.....	IRAN
۱۷۷.....	REGULATION ARTICLES ۳۸ & ۴۲ OF E-COMMERCE LAW

پیشگفتار

تجارت الکترونیکی به عنوان یکی از مظاهر کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در اقتصاد و بازرگانی روند رو به رشدی در سطح تجارت بین‌الملل دارد به نحوی که بر اساس بررسی‌های انجام شده پیش‌بینی می‌شود، تا پایان سال ۲۰۰۷ تجارت الکترونیکی در جهان ۲۵ درصد کل تجارت جهانی را شامل شود. روند رو به رشد تجارت الکترونیکی همراه با مزایای گسترده‌ی آن شامل از بین رفتن محدودیت زمان و مکان در معاملات، کاهش هزینه‌های مبادلاتی، افزایش کارایی و بهره‌وری عوامل تولید، استفاده از مزایای تولید در مقیاس وسیع و ... موجب توجه خاص به این پدیده شده است. ایجاد و توسعه تجارت الکترونیکی در سطح ملی به زیرساخت‌های فنی و ارتباطی و مخابراتی، نهادهای پشتیبانی، حقوقی و قانونی، آموزش و تحصیل و آگاه‌سازی و فرهنگی و مدیریتی نیاز دارد که بدون تأمین مجموعه‌ی آن‌ها انجام تجارت الکترونیکی به صورت زنجیره‌ی کامل امکان‌پذیر نخواهد بود. اصولاً تجارت در فضای دیجیتال و الکترونیکی مقتضیات خاص خود را از نظر حقوقی و قانونی دارد چراکه فعالیت در این عرصه با فعالیت در فضای فیزیکی (تجارت سنتی) متفاوت است. بنابراین سازمان‌های بین‌المللی و کشورها به دنبال تدوین قوانین و مقررات جدید و متناسب با فضای دیجیتال و یا اصلاح و تکمیل قوانین و مقررات موجود خود برآمده‌اند. در ایران نیز اولین قدم در این زمینه با

تصویب سیاست تجارت الکترونیکی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۸۱ صورت گرفت و به دنبال آن قانون تجارت الکترونیکی در سال ۱۳۸۲ تصویب و ابلاغ گردید، با این وجود هنوز نیازمندی‌های حقوقی و قانونی تجارت در فضای الکترونیکی در ایران کامل نیست. مجموعه‌ی حاضر شامل قوانین و مقررات اصلی و ضوابط مرتبط با تجارت الکترونیکی است که دارای ارتباط تنگاتنگ با یکدیگر می‌باشند. لازم به ذکر است، در مورد کنوانسیون برن موضوع حمایت از آثار ادبی و هنری علی‌رغم عدم الحاق ایران به کنوانسیون مزبور متن معاهده با توجه به ارتباط موضوعی و کاربرد آن در این مقوله آورده شده است. این مجموعه به منظور ارتقاء سطح آگاهی دست اندرکاران و فعالان حوزه‌ی تجارت الکترونیکی جمع‌آوری شده است. در پایان امید است تدوین و تصویب سایر قوانین و مقررات مورد نیاز تجارت الکترونیکی در کوتاهترین زمان ممکن صورت گرفته، تا از نظر حقوقی و قانونی فضای لازم برای فعالیت در این حوزه فراهم شود.

مسعود موحدی
معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی
وزارت بازرگانی

قانون تجارت الكترونيكي

باب اول - مقررات عمومی

مبحث اول : در کلیات

فصل اول - قلمرو شمول قانون

ماده ۱- این قانون مجموعه اصول و قواعدی است که برای مبادله آسان و ایمن اطلاعات در واسطه‌های الکترونیکی و با استفاده از سیستم‌های ارتباطی جدید به کار می‌رود.

فصل دوم - تعاریف

ماده ۲- الف - ((داده‌پیام)) (Data Message): هر نمادی از واقعه، اطلاعات یا مفهوم است که با وسایل الکترونیکی، نوری و با فناوری‌های جدید اطلاعات تولید، ارسال، دریافت، ذخیره یا پردازش می‌شود.

ب- ((اصل‌ساز)) (Originator): منشاء اصلی ((داده‌پیام)) است که ((داده‌پیام)) به وسیله او یا از طرف او تولید یا ارسال می‌شود اما شامل شخصی که در خصوص ((داده‌پیام)) به عنوان واسطه عمل می‌کند نخواهد شد.

ج- ((مخاطب)) (Addressee): شخصی است که اصل‌ساز قصد دارد وی ((داده‌پیام)) را دریافت کند، اما شامل شخصی که در ارتباط با ((داده‌پیام)) به عنوان واسطه عمل می‌کند نخواهد شد.

د- ((ارجاع در داده‌پیام)) (Incorporation By Reference): یعنی به منابعی خارج از ((داده‌پیام)) عطف شود که در صورت مطابقت با ماده (۱۸) این قانون جزیی از ((داده‌پیام)) محسوب می‌شود.

ه- ((تمامیت داده‌پیام)) (Integrity): عبارت است از موجودیت کامل و بدون تغییر ((داده‌پیام)). اعمال ناشی از تصدی سیستم از قبیل ارسال، ذخیره یا نمایش اطلاعات که به طور معمول انجام می‌شود خدشه‌ای به تمامیت ((داده‌پیام)) وارد نمی‌کند.

و- ((سیستم رایانه‌ای)) (Computer system): هر نوع دستگاه یا مجموعه‌ای از دستگاه‌های متصل سخت افزاری- نرم افزاری است که از طریق اجرای برنامه‌های پردازش خودکار ((داده‌پیام)) عمل می‌کند.

ز- ((سیستم اطلاعاتی)) (Information): سیستمی برای تولید (اصل‌سازی)، ارسال، دریافت، ذخیره یا پردازش ((داده‌پیام)) است.

ح- ((سیستم اطلاعاتی مطمئن)) (Secure Information system): سیستم اطلاعاتی است که:
۱- به نحوی معقول در برابر سوء استفاده و نفوذ محفوظ باشد.

۲- سطح معقولی از قابلیت دسترسی و تصدی صحیح را دارا باشد.

۳- به نحوی معقول متناسب با اهمیت کاری که انجام می‌دهد پیکربندی و سازماندهی شده باشد.

۴- موافق با رویه ایمن باشد.

ط- ((رویه ایمن)) (Secure Method): رویه ای است برای تطبیق صحت ثبت ((داده پیام)) منشاء و مقصد آن با تعیین تاریخ و برای یافتن هر گونه خطا یا تغییر در مبادله، محتوا و یا ذخیره سازی ((داده پیام)) از یک زمان خاص یک رویه ایمن ممکن است با استفاده از الگوریتمها یا کدها، کلمات یا ارقام شناسایی، رمزنگاری، روشهای تصدیق با پاسخ برگشت و یا طرق ایمنی مشابه، انجام شود.

ی- ((امضای الکترونیکی)) (Electronic Signature): عبارت از هر نوع علامت منضم شده یا به نحو منطقی متصل شده به ((داده پیام)) است که برای شناسایی امضاء کننده ((داده پیام))، مورد استفاده قرار می گیرد.

ک- ((امضای الکترونیکی مطمئن)) (Secure/Enhanced/Advanced Electronic Signature) هر امضای الکترونیکی است که مطابق با ماده ۱۰ این قانون باشد.

ل - ((امضاءکننده)) (Signatory): هر شخص یا قائم مقام وی که امضای الکترونیکی تولید می کند.

م - ((شخص)) (Person): اعم است از شخص حقیقی یا حقوقی و یا سیستمهای رایانه ای تحت کنترل آنان.

ن - ((معقول)) (Reasonableness Test)، (سنجش عقلانی)، با توجه به اوضاع و احوال مبادله ((داده پیام)) از جمله: طبیعت مبادله، مهارت و موقعیت طرفین، حجم مبادلات طرفین در مورد مشابه، در دسترس بودن گزینههای پیشنهادی و رد آن گزینه ها از جانب هر یک از طرفین، هزینه گزینه های پیشنهادی، عرف و روشهای معمول و مورد استفاده در این نوع مبادلات، ارزیابی می شود.

س - ((مصرف کننده)) (Consumer): هر شخصی است که به منظوری جز تجارت یا شغل حرفه ای اقدام می کند.

ع- ((تأمین کننده)) (Supplier): عبارت از شخصی است که بنا به اهلیت تجاری، صنفی یا حرفه ای فعالیت می کند.

ف - ((وسایل ارتباط از راه دور)) (Means Of Distance Communication): عبارت از هر نوع وسیله ای است که بدون حضور فیزیکی همزمان تأمین کننده و مصرف کننده جهت فروش کالا و خدمات استفاده می شود.

ص - ((عقد از راه دور)) (Distance Contract): ایجاب و قبول راجع به کالاها و خدمات بین تأمین کننده و مصرف کننده با استفاده از وسایل ارتباط از راه دور است.

ق- ((واسط بادوام)) (Durable Medium): یعنی وسایلی که به موجب آن مصرف‌کننده بتواند شخصاً ((داده‌پیام)) های مربوطه را بر روی آن ذخیره کند از جمله شامل فلاپی دیسک، دیسک فشرده، دیسک سخت و یا پست الکترونیکی مصرف‌کننده.

ر- ((داده‌پیام‌های شخصی)) (Private Data): یعنی ((داده‌پیام))‌های مربوط به یک شخص حقیقی (موضوع ((داده)) (Data Subject) مشخص و معین.

فصل سوم - تفسیر قانون

ماده ۳- در تفسیر این قانون همیشه باید به خصوصیت بین‌المللی، ضرورت توسعه هماهنگی بین کشورها در کاربرد آن و رعایت لزوم حسن نیت توجه کرد.

ماده ۴- در مواقع سکوت و یا ابهام باب اول این قانون، محاکم قضایی باید بر اساس سایر قوانین موضوعه و رعایت چهارچوب فصول و مواد مندرج در این قانون، قضاوت نمایند.

فصل چهارم - اعتبار قراردادهای خصوصی

ماده ۵- هر گونه تغییر در تولید، ارسال، دریافت، ذخیره و یا پردازش داده‌پیام با توافق و قرارداد خاص طرفین معتبر است.

مبحث دوم - در احکام ((داده‌پیام))

- نوشته، امضاء اصل

ماده ۶- هر گاه وجود یک نوشته از نظر قانون لازم باشد، ((داده‌پیام)) در حکم نوشته است مگر در موارد زیر:

- الف - اسناد مالکیت اموال غیر منقول .
- ب - فروش مواد دارویی به مصرف‌کنندگان نهایی.
- ج - اعلام، اخطار، هشدار و یا عبارات مشابهی که دستور خاصی برای استفاده کالا صادر می‌کند و یا از بکارگیری روش‌های خاصی به صورت فعل یا ترک فعل منع می‌کند.
- ماده ۷- هرگاه قانون وجود امضاء را لازم بداند امضای الکترونیکی مکفی است.
- ماده ۸- هرگاه قانون لازم بداند که اطلاعات به صورت اصل ارایه یا نگهداری شود این امر یا نگهداری و ارایه اطلاعات به صورت داده‌پیام نیز در صورت وجود شرایط زیر امکان‌پذیر می‌باشد:
- الف - اطلاعات مورد نظر قابل دسترسی بوده و امکان استفاده در صورت رجوع بعدی فراهم باشد.

ب - داده‌پیام به همان قالبی (فرمتی) که تولید، ارسال و یا دریافت شده و یا به قالبی که دقیقاً نمایشگر اطلاعاتی باشد که تولید، ارسال و یا دریافت شده، نگهداری شود.

ج - اطلاعاتی که مشخص کننده مبدا، مقصد، زمان ارسال و زمان دریافت داده پیام می باشند نیز در صورت وجود نگهداری شوند.

د- شرایط دیگری که هر نهاد، سازمان، دستگاه دولتی و یا وزارتخانه در خصوص نگهداری داده پیام مرتبط با حوزه مسئولیت خود مقرر نموده فراهم شده باشد.

ماده ۹- هرگاه شرایطی به وجود آید که از مقطعی معین ارسال ((داده پیام)) خاتمه یافته و استفاده از اسناد کاغذی جایگزین آن شود سند کاغذی که تحت این شرایط صادر می شود باید به طور صریح ختم تبادل ((داده پیام)) را اعلام کند. جایگزینی اسناد کاغذی به جای ((داده پیام)) اثری بر حقوق و تعهدات قبلی طرفین نخواهد داشت.

مبحث سوم - (داده پیام) مطمئن

فصل اول - امضاء و سابقه الکترونیکی مطمئن

ماده ۱۰- امضای الکترونیکی مطمئن باید دارای شرایط زیر باشد:

الف- نسبت به امضاء کننده منحصر به فرد باشد.

ب- هویت امضاء کننده ((داده پیام)) را معلوم نماید.

ج- به وسیله امضاء کننده و یا تحت اراده انحصاری وی صادر شده باشد.

د- به نحوی به یک ((داده پیام)) متصل شود که هر تغییری در آن ((داده پیام)) قابل تشخیص و کشف باشد.

ماده ۱۱- سابقه الکترونیکی مطمئن عبارت از ((داده پیام)) ی است که با رعایت شرایط یک سیستم اطلاعاتی مطمئن ذخیره شده و به هنگام لزوم در دسترس و قابل درک است.

فصل دوم - پذیرش، ارزش اثباتی و آثار سابقه و امضای الکترونیکی مطمئن

ماده ۱۲- اسناد و ادله اثبات دعوی ممکن است به صورت داده پیام بوده و در هیچ محکمه یا اداره دولتی نمی توان بر اساس قواعد ادله موجود، ارزش اثباتی ((داده پیام)) را صرفاً به دلیل شکل و قالب آن رد کرد.

ماده ۱۳- به طور کلی، ارزش اثباتی ((داده پیام)) ها با توجه به عوامل مطمئن از جمله تناسب روشهای ایمنی به کار گرفته شده با موضوع و منظور مبادله ((داده پیام)) تعیین می شود.

ماده ۱۴- کلیه ((داده پیام)) هایی که به طریق مطمئن ایجاد و نگهداری شده اند از حیث محتویات و امضای مندرج در آن، تعهدات طرفین یا طرفی که تعهد کرده و کلیه اشخاصی که قائم مقام قانونی آنان محسوب می شوند، اجرای مفاد آن و سایر آثار در حکم اسناد معتبر و قابل استناد در مراجع قضایی و حقوقی است.

ماده ۱۵- نسبت به ((داده پیام)) مطمئن، سوابق الکترونیکی مطمئن، سوابق الکترونیکی مطمئن و امضای الکترونیکی مطمئن انکار و تردید مسموع نیست و تنها می توان ادعای جعلیت

به ((داده‌پیام)) مزبور وارد و یا ثابت نمود که ((داده‌پیام)) مزبور به جهتی از جهات قانونی از اعتبار افتاده است.

ماده ۱۶- هر ((داده‌پیام)) ی که توسط شخص ثالث مطابق با شرایط ماده (۱۱) این قانون ثبت و نگهداری می‌شود، مقرون به صحت است.

مبحث چهارم - مبادله ((داده‌پیام))

فصل اول - اعتبار قانونی ارجاع در ((داده‌پیام))، عقد و اراده طرفین

ماده ۱۷- ((ارجاع در داده‌پیام)) با رعایت موارد زیر معتبر است:

- الف - مورد ارجاع به طور صریح در ((داده‌پیام)) معین شود.
- ب - مورد ارجاع برای طرف مقابل که به آن تکیه می‌کند روشن و مشخص باشد.
- ج - ((داده‌پیام)) موضوع ارجاع مورد قبول طرف باشد.

فصل دوم - انتساب ((داده‌پیام))

ماده ۱۸- در موارد زیر ((داده‌پیام)) منسوب به اصل‌ساز است.

الف - اگر توسط اصل‌ساز یا به وسیله شخصی ارسال شده باشد که از جانب اصل‌ساز مجاز به این کار بوده است.

ب - اگر به وسیله سیستم اطلاعاتی برنامه ریزی شده یا تصدی خودکار از جانب اصل‌ساز ارسال شود.

ماده ۱۹- ((داده‌پیام))ی که بر اساس یکی از شروط زیر ارسال می‌شود مخاطب حق دارد آن را ارسال شده محسوب کرده، و مطابق چنین فرضی (ارسال شده) عمل نماید:

الف - قبلاً به وسیله اصل‌ساز روشی معرفی و یا توافق شده باشد که معلوم کند آیا ((داده‌پیام)) همان است که اصل‌ساز ارسال کرده است.

ب - ((داده‌پیام)) دریافت شده توسط مخاطب از اقدامات شخصی ناشی شده که رابطه اش با اصل‌ساز، یا نمایندگان وی باعث شده تا شخص مذکور به روش مورد استفاده اصل‌ساز دسترسی یافته و ((داده‌پیام)) را به متابه ((داده‌پیام)) خود بشناسد.

ماده ۲۰- ماده (۱۹) این قانون شامل مواردی نیست که پیام از اصل‌ساز صادر نشده باشد و یا به طور اشتباه صادر شده باشد.

ماده ۲۱- هر ((داده‌پیام)) یک ((داده‌پیام)) مجزا و مستقل محسوب می‌گردد، مگر آن که معلوم باشد که آن ((داده‌پیام)) نسخه مجددی از ((داده‌پیام)) اولیه است.

فصل سوم - تصدیق دریافت

ماده ۲۲- هر گاه قبل یا به هنگام ارسال ((داده‌پیام)) اصل‌ساز از مخاطب بخواهد یا توافق کنند که دریافت ((داده‌پیام)) تصدیق شود، اگر به شکل یا روش تصدیق توافق نشده باشد، هر نوع ارتباط خودکار یا مکاتبه یا اتخاذ هر نوع تدبیر مناسب از سوی مخاطب که اصل‌ساز را نحو معقول از دریافت ((داده‌پیام)) مطمئن کند تصدیق دریافت ((داده‌پیام)) محسوب می‌گردد.

ماده ۲۳- اگر اصل‌ساز به طور صریح هر گونه اثر حقوقی داده‌پیام را مشروط به تصدیق دریافت داده‌پیام کرده باشد داده‌پیام ارسال نشده تلقی می‌شود، مگر آن که تصدیق آن دریافت شود.

ماده ۲۴- اماره دریافت داده‌پیام راجع به محتوای داده‌پیام صادق نیست.

ماده ۲۵- هنگامی که در تصدیق قید می‌شود داده‌پیام مطابق با الزامات فنی استاندارد یا روش مورد توافق طرفین دریافت شده، فرض بر این است که آن الزامات رعایت شده‌اند.

فصل چهارم - زمان و مکان ارسال و دریافت داده‌پیام

ماده ۲۶- ارسال داده‌پیام زمانی تحقق می‌یابد که به یک سیستم اطلاعاتی خارج از کنترل اصل‌ساز یا قائم مقام وی وارد شود.

ماده ۲۷- زمان دریافت داده‌پیام مطابق شرایط زیر خواهد بود:

الف- اگر سیستم اطلاعاتی مخاطب برای دریافت داده‌پیام معین شده باشد دریافت زمانی محقق می‌شود که:

- ۱- داده‌پیام به سیستم اطلاعاتی معین شده وارد شود؛ یا
  - ۲- چنانچه داده‌پیام به سیستم اطلاعاتی مخاطب غیر از سیستمی که منحصرأً برای این کار معین شده، وارد شود داده‌پیام بازیافت شود.
- ب - اگر مخاطب یک سیستم اطلاعاتی برای دریافت معین نکرده باشد، دریافت زمانی محقق می‌شود که داده‌پیام وارد سیستم اطلاعاتی مخاطب شود.
- ماده ۲۸- مفاد ماده (۲۷) این قانون بدون توجه به محل استقرار سیستم اطلاعاتی جاری است.
- ماده ۲۹- اگر محل استقرار سیستم اطلاعاتی با محل استقرار دریافت داده‌پیام مختلف باشد مطابق قاعده زیر عمل می‌شود:
- الف - محل تجاری، یا کاری اصل‌ساز محل ارسال داده‌پیام است و محل تجاری یا کاری مخاطب محل دریافت داده‌پیام است مگر آن که خلاف آن توافق شده باشد.
- ب - اگر اصل‌ساز بیش از یک محل تجاری یا کاری داشته باشد، نزدیکترین محل به اصل معامله، محل تجاری یا کاری خواهد بود و غیر اینصورت محل اصلی شرکت، محل تجاری یا کاری است.

ج- اگر اصل‌ساز یا مخاطب فاقد محل تجاری یا کاری باشند، اقامتگاه قانونی آنان ملاک خواهد بود.

ماده ۳۰- آثار حقوقی پس از انتساب، دریافت تصدیق و زمان و مکان ارسال و دریافت داده‌پیام موضوع فصول دوم تا چهارم مبحث چهارم این قانون و همچنین محتوای داده‌پیام تابع قواعد عمومی است.

باب دوم - دفاتر خدمات صدور گواهی الکترونیکی (Certification service provider)

ماده ۳۱- دفاتر خدمات صدور گواهی الکترونیکی واحدهائی هستند که برای ارائه خدمات صدور امضای الکترونیکی در کشور تاسیس می شوند. این خدمات شامل تولید، صدور، ذخیره، ارسال، تایید، ابطال و به روز نگه‌داری گواهی های اصالات (امضای الکترونیکی می باشد.

ماده ۳۲- آئین نامه و ضوابط نظام تاسیس و شرح وظایف این دفاتر توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارتخانه های بازرگانی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، امور اقتصادی و دارایی و دادگستری تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

باب سوم - در قواعد مختلف

مبحث اول - حمایت های انحصاری در بستر مبادلات الکترونیکی

فصل اول: حمایت از مصرف کننده (Consumer Protection)

ماده ۳۳- فروشندگان کالا و ارائه‌دهندگان خدمات بایستی اطلاعات موثر در تصمیم‌گیری مصرف‌کنندگان جهت خرید و یا قبول شرایط را از زمان مناسبی قبل از عقد در اختیار مصرف‌کنندگان قرار دهند. حداقل اطلاعات لازم، شامل موارد زیر می باشد:

الف - مشخصات فنی و ویژگی‌های کاربردی کالا و یا خدمات.

ب- هویت تامین‌کننده، نام تجاری که تحت آن نام به فعالیت مشغول می‌باشد و نشانی وی.

ج- آدرس پست الکترونیکی، شماره تلفن و یا هر روشی که مشتری در صورت نیاز بایستی از آن طریق با فروشنده ارتباط برقرار کند.

د- کلیه هزینه‌هایی که برای خرید کالا بر عهده مشتری خواهد بود (از جمله قیمت کالا و یا خدمات، میزان مالیات، هزینه حمل، هزینه تماس)

ه- مدت زمانی که پیشنهاد ارائه شده معتبر می‌باشد.

و- شرایط و فرآیند عقد از جمله ترتیب و نحوه پرداخت، تحویل و یا اجرا، فسخ، ارجاع خدمات پس از فروش.

ماده ۳۴- تامین‌کننده باید به طور جداگانه ضمن تایید اطلاعات مقدماتی، اطلاعات زیر را ارسال نماید:

الف - آدرس محل تجاری یا کاری تامین‌کننده برای شکایت احتمالی.

ب - اطلاعات راجع به ضمانت و پشتیبانی پس از فروش.

ج - شرایط و فراگرد فسخ معامله به موجب مواد (۳۷) و (۳۸) این قانون.

د- شرایط فسخ در قراردادهای انجام خدمات.

ماده ۳۵- اطلاعاتی اعلامی و تاییدیه اطلاعات اعلامی به مصرف‌کننده باید در واسطی با دوام، روشن و صریح بوده و در زمان مناسب و با وسایل مناسب ارتباطی در مدت معین و بر اساس لزوم حسن نیت در معاملات و از جمله ضرورت رعایت افراد ناتوان و کودکان ارائه شود.

ماده ۳۶- در صورت استفاده از ارتباط صوتی، هویت تامین‌کننده و قصد وی از ایجاد تماس با مصرف‌کننده باید به طور روشن و صریح در شروع هر مکالمه بیان شود.

ماده ۳۷- در هر معامله از راه دور مصرف‌کننده باید حداقل هفت روز کاری، وقت برای انصراف (حق انصراف) از قبول خود بدون تحمل جریمه و یا ارائه دلیل داشته باشد. تنها هزینه تحمیلی بر مصرف‌کننده هزینه باز پس فرستادن کالا خواهد بود:

ماده ۳۸- شروع اعمال حق انصراف به ترتیب زیر خواهد بود:

الف - در صورت فروش کالا، از تاریخ تسلیم کالا به مصرف‌کننده و در صورت فروش خدمات، از روز انعقاد.

ب - در هر حال آغاز اعمال حق انصراف مصرف‌کننده پس از ارائه اطلاعاتی خواهد بود که تامین‌کننده طبق مواد (۳۳) و (۳۴) این قانون موظف به ارائه آن است.

ج- به محض استفاده مصرف‌کننده از حق انصراف، تامین‌کننده مکلف است بدون مطالبه هیچ گونه وجهی عین مبلغ دریافتی را در اسرع وقت به مصرف‌کننده مسترد نماید.

د- حق انصراف مصرف‌کننده در مواردی که شرایط خاصی بر نوع کالا و خدمات حاکم است اجرا نخواهد شد. موارد آن به موجب آیین‌نامه ای است که در ماده (۷۹) این قانون خواهد آمد.

ماده ۳۹- در صورتی که تامین‌کننده در حین معامله به دلیل عدم موجودی کالا و یا عدم امکان اجرای خدمات، نتواند تعهدات خود را انجام دهد، باید مبلغ دریافتی را فوراً به مخاطب برگرداند، مگر در بیع کلی و تعهداتی که برای همیشه وفای به تعهد غیر ممکن نباشد و مخاطب آماده صبر کردن تا امکان تحویل کالا و یا ایفای تعهد باشد. در صورتی که معلوم شود تامین‌کننده از ابتدا عدم امکان ایفای تعهد خود را می‌دانسته. علاوه بر لزوم استرداد مبلغ دریافتی، به حداکثر مجازات مقرر در این قانون نیز محکوم خواهد شد.

ماده ۴۰- تامین‌کننده می‌تواند کالا یا خدمات مشابه آنچه را که به مصرف‌کننده وعده کرده تحویل یا ارائه نماید مشروط بر آن که قبل از معامله یا در حین انجام معامله آن را اعلام کرده باشد.

ماده ۴۱- در صورتی که تامین‌کننده، کالا یا خدمات دیگری غیر از موضوع معامله یا تعهد را برای مخاطب ارسال نماید، کالا و یا خدمات ارجاع داده می‌شود و هزینه ارجاع به عهده تامین‌کننده است. کالا یا خدمات ارسالی مذکور چنانچه به عنوان یک معامله یا تعهد دیگر از سوی تامین‌کننده مورد ایجاب قرار گیرد، مخاطب می‌تواند آن را قبول کند.

ماده ۴۲- حمایت‌های این فصل در موارد زیر اجرا نخواهد شد:

الف - خدمات مالی که فهرست آن به موجب آیین‌نامه‌ای است که در ماده (۷۹) این قانون خواهد آمد.

ب- معاملات راجع به فروش اموال غیر منقول و یا حقوق مالکیت ناشی از اموال غیر منقول به جز اجاره.

ج- خرید از ماشین‌های فروش مستقیم کالا و خدمات.

د- معاملات راجع به حراجی‌ها.

ماده ۴۳- تامین‌کننده نباید سکوت مصرف‌کننده را حمل بر رضایت وی کند.

ماده ۴۴- در موارد اختلاف و یا تردید مراجع قضائی رسیدگی خواهند کرد.

ماده ۴۵- اجرای حقوق مصرف‌کننده به موجب این قانون نباید بر اساس سایر قوانین که حمایت ضعیف‌تری اعمال می‌کنند متوقف شود.

ماده ۴۶- استفاده از شروط قراردادی خلاف مقررات این فصل و همچنین اعمال شروط غیر منصفانه به ضرر مصرف‌کننده، موثر نیست.

ماده ۴۷- در معاملات از راه دور آن بخش از موضوع معامله که به روشی غیر از وسائل ارتباط از راه دور انجام می‌شود مشمول مقررات این قانون نخواهد بود.

ماده ۴۸- سازمان‌های قانونی و مدنی حمایت از حقوق مصرف‌کننده می‌توانند به عنوان شاکی اقامه دعوی نمایند. ترتیب آن به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت بازرگانی و تصویب هیات وزیران می‌باشد.

ماده ۴۹- حقوق مصرف‌کننده در زمان استفاده از وسایل پرداخت الکترونیکی به موجب قوانین و مقرراتی است که توسط مراجع قانونی ذی‌ربط تصویب شده و یا خواهد شد.

فصل دوم - در قواعد تبلیغ - (Marketing)

ماده ۵۰- تامین‌کنندگان در تبلیغ کالا و خدمات خود نباید مرتکب فعل یا ترک فعلی شوند که سبب مشتبه شدن و یا فریب مخاطب از حیث کمیت و کیفیت شود.

- ماده ۵۱- تامین‌کنندگانی که برای فروش کالا و خدمات خود تبلیغ می‌کنند نباید سلامتی افراد را به خطر اندازند.
- ماده ۵۲- تامین‌کننده باید به نحوی تبلیغ کند که مصرف‌کننده به طور دقیق، صحیح و روشن اطلاعات مربوط به کالا و خدمات را درک کند.
- ماده ۵۳- در تبلیغات و بازاریابی باید هویت شخص یا بنگاهی که تبلیغات به نفع اوست روشن و صریح باشد.
- ماده ۵۴- تامین‌کنندگان نباید از خصوصیات ویژه معاملات به روش الکترونیکی جهت مخفی نمودن حقایق مربوط به هویت یا محل کسب خود سوء استفاده کنند.
- ماده ۵۵- تامین‌کنندگان باید تمهیداتی را برای مصرف‌کنندگان در نظر بگیرند تا آنان راجع به دریافت تبلیغات به نشانی پستی و یا پست الکترونیکی خود تصمیم بگیرند.
- ماده ۵۶- تامین‌کنندگان در تبلیغات باید مطابق با رویه حرفه‌ای عمل نمایند.
- ضوابط آن به موجب آیین‌نامه‌ای است که در ماده (۷۹) این قانون خواهد آمد.
- ماده ۵۷- تبلیغ و بازاریابی برای کودکان و نوجوانان زیر سن قانونی به موجب آیین‌نامه‌ای است که در ماده (۷۹) این قانون خواهد آمد.

فصل سوم - حمایت از داده‌پیام‌های شخصی (حمایت از داده - Data Protection)

- ماده ۵۸- ذخیره، پردازش و یا توزیع داده‌پیام‌های شخصی مبین ریشه‌های قومی یا نژادی، دیدگاه‌های عقیدتی، مذهبی، خصوصیات اخلاقی و داده‌پیام‌های راجع به وضعیت جسمانی، روانی و یا جنسی اشخاص بدون رضایت صریح آنها به هر عنوان غیر قانونی است.
- ماده ۵۹- در صورت رضایت شخص موضوع داده‌پیام نیز به شرط آنکه محتوای داده‌پیام وفق قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی باشد ذخیره، پردازش و توزیع داده‌پیام‌های شخصی در بستر مبادلات الکترونیکی باید با لحاظ شرایط زیر صورت پذیرد:
- الف - اهداف آن مشخص بوده و به طور واضح شرح داده شده باشند.
- ب - داده‌پیام باید تنها به اندازه ضرورت و متناسب با اهدافی که در هنگام جمع‌آوری برای شخص موضوع داده‌پیام شرح داده شده جمع‌آوری گردد و تنها برای اهداف تعیین شده مورد استفاده قرار گیرد.
- ج- داده‌پیام باید صحیح و روزآمد باشد.
- د- شخص موضوع داده‌پیام باید به پرونده‌های رایانه‌ای حاوی داده‌پیام‌های شخصی مربوط به خود دسترسی داشته و بتواند داده‌پیام‌های ناقص و یا نادرست را محو یا اصلاح کند.
- ه- شخص موضوع داده‌پیام باید بتواند در هر زمان با رعایت ضوابط مربوطه درخواست محو کامل پرونده رایانه‌ای داده‌پیام‌های شخصی مربوط به خود را بنماید.

ماده ۶۰- ذخیره، پردازش و یا توزیع داده‌پیام‌های مربوط به سوابق پزشکی و بهداشتی تابع آیین‌نامه‌ای است که در ماده (۷۹) این قانون خواهد آمد.

ماده ۶۱- سایر موارد راجع به دسترسی موضوع داده‌پیام، از قبیل استثنائات، افشای آن برای اشخاص ثالث، اعتراض، فراگردهای ایمنی، نهادهای مسوول دیدبانی و کنترل جریان داده‌پیام‌های شخصی به موجب مواد مندرج در باب چهارم این قانون و آیین‌نامه مربوطه خواهد بود.

مبحث دوم - حفاظت از داده‌پیام در بستر مبادلات الکترونیکی

فصل اول - حمایت از حقوق مولف (Author,s Right/Copyright) در بستر مبادلات

الکترونیکی

ماده ۶۲- حق تکثیر، اجراء و توزیع (عرضه و نشر) آثار تحت حمایت قانون حقوق مولفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۹/۳ و قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی مصوب ۱۳۵۲/۹/۲۶ و قانون حمایت از حقوق پدید آورندگان نرم افزارهای رایانه‌ای مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۴ به صورت داده‌پیام منحصراً در اختیار مولف است. کلیه آثار و تالیفاتی که در قالب داده‌پیام می باشند، از جمله اطلاعات، نرم افزارها و برنامه های رایانه ای، ابزار و روشهای رایانه‌ای و پایگاه‌های داده و همچنین حمایت از حقوق مالکیت‌های فکری در بستر مبادلات الکترونیکی شامل حق اختراع، حق طراحی، حق مولف، حقوق مرتبط با حق مولف، حمایت از پایگاه‌های داده، حمایت از نقشه مدارهای یکپارچه قطعات الکترونیکی (Integrated Circuits Chips &) و حمایت از اسرار تجاری، مشمول قوانین مذکور در این ماده و قانون ثبت علائم و اختراعات مصوب ۱۳۱۰/۴/۱ و آیین‌نامه اصلاحی اجرای قانون ثبت علائم تجاری و اختراعات مصوب ۱۳۳۷/۴/۱۴ خواهد بود، منوط بر آن که امور مذکور در آن دو قانون موافق مصوبات مجلس شورای اسلامی باشد.

تبصره ۱- حقوق مرتبط با مالکیت ادبی و هنری (Related Rights) که پیش از این به عنوان حقوق جانبی مالکیت ادبی و هنری (Neighboring Right) شناخته می‌شدند شامل حقوق مادی و معنوی برای عناصر دیگری علاوه بر مولف، از جمله حقوق هنرمندان مجری آثار، تولیدکنندگان صفحات صوتی و تصویری و سازمان‌ها و موسسات ضبط و پخش می‌باشند که مشمول قوانین مصوب ۱۳۴۸/۹/۳ و ۱۳۵۲/۹/۲۶ مورد اشاره در این ماده می‌باشند.

تبصره ۲- مدار یکپارچه (Integrated Circuit) یک جزء الکترونیکی با نقشه و منطقی خاص است که عملکرد و کارائی آن قابلیت جایگزینی با تعداد بسیار زیادی از اجزاء الکترونیکی متعارف را داراست. طراحی‌های نقشه، جانمایی و منطق این مدارها بر اساس قانون ثبت علائم

و اختراعات مصوب ۱۳۱۰/۴/۱ و آئین‌نامه اجرای قانون ثبت علائم تجاری و اختراعات مصوب ۱۳۳۷/۴/۱۴ مورد حمایت می‌باشد.
 ماه ۶۳- اعمال موقت تکثیر، اجراء و توزیع اثر که جزء لاینفک فراگرد فنی پردازش داده‌پیام در شبکه‌ها است از شمول مقرر فوق خارج است.

فصل دوم - حمایت از اسرار تجاری (Trade Secrets)

ماده ۶۴- به منظور حمایت از رقابت‌های مشروع و عادلانه در بستر مبادلات الکترونیکی، تحصیل غیر قانونی اسرار تجاری و اقتصادی بنگاه‌ها و موسسات برای خود و یا افشای آن برای اشخاص ثالث در محیط الکترونیکی جرم محسوب و مرتکب به مجازات مقرر در این قانون خواهد رسید.
 ماده ۶۵- اسرار تجاری الکترونیکی داده‌پیام‌های است که شامل اطلاعات، فرمولها، الگوها، نرم افزارها و برنامه‌ها، ابزار و روش‌ها، تکنیک‌ها و فرآیندها، تالیفات منتشر نشده، روش‌های انجام تجارت و داد و ستد، فنون، نقشه‌ها و فراگردها، اطلاعات مالی، فهرست مشتریان، طرح‌های تجاری و امثال اینها است، که به طور مستقل دارای ارزش اقتصادی بوده و در دسترس عموم قرار ندارد و تلاش‌های معقولانه‌ای برای حفظ و حراست از آنها شده است.

فصل سوم - حمایت از علائم تجاری (Trade Names)

ماده ۶۶- به منظور حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان و تشویق رقابت‌های مشروع در بستر مبادلات الکترونیکی استفاده از علائم تجاری به صورت نام دامنه (Domain Name) و یا هر نوع نمایش بر خط (Online) علائم تجاری که موجب فریب یا مشتبه شدن طرف به اصالت کالا و خدمات شود ممنوع و متخلف به مجازات مقرر در این قانون خواهد رسید.

باب چهارم - جرایم و مجازات‌ها

مبحث اول - کلاهبرداری کامپیوتری

ماده ۶۷- هر کس در بستر مبادلات الکترونیکی، با سوء استفاده و یا استفاده غیر مجاز از داده‌پیام‌ها، برنامه‌ها و سیستم‌های رایانه‌ای و وسایل ارتباط از راه دور و ارتکاب افعالی نظیر ورود، محو، توقف داده‌پیام مداخله در عملکرد برنامه یا سیستم رایانه‌ای و غیره دیگران را بفریبد و یا سبب گمراهی سیستم‌های پردازش خودکار و نظایر آن شود و از این طریق برای خود یا دیگری وجوه، اموال یا امتیازات مالی تحصیل کند و اموال دیگران را ببرد مجرم محسوب و علاوه بر رد مال به صاحبان اموال به حبس از یک تا سه سال و پرداخت جزای نقدی معادل مال مآخوذه محکوم می‌شود.

تبصره - شروع به این جرم نیز جرم محسوب و مجازات آن حداقل مجازات مقرر در این ماده می‌باشد.

مبحث دوم - جعل کامپیوتری

ماده ۶۸- هرکس در بستر مبادلات الکترونیکی، از طریق ورود، تغییر، محو و توقف داده‌پیام و مداخله در پردازش داده‌پیام و سیستم‌های رایانه‌ای، و یا استفاده از وسایل کاربردی سیستم‌های رمزنگاری تولید امضاء - مثل کلید اختصاصی بدون مجوز امضاءکننده و یا تولید امضای فاقد سابقه ثبت در فهرست دفاتر اسناد الکترونیکی و یا عدم انطباق آن وسایل با نام دارنده در فهرست مزبور و اخذ گواهی مجعول و نظایر آن اقدام به جعل داده‌پیام‌های دارای ارزش مالی و اثباتی نماید تا با ارائه آن به مراجع اداری، قضائی مالی و غیره به عنوان داده‌پیام‌های معتبر استفاده نماید جاعل محسوب و به مجازات حبس از یک تا سه سال و پرداخت جزای نقدی به میزان پنجاه میلیون (۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال محکوم می‌شود.

تبصره - مجازات شروع به این جرم حداقل مجازات در این ماده می‌باشد.

مبحث سوم - نقض حقوق انحصاری در بستر مبادلات الکترونیکی

فصل اول - نقض حقوق مصرف‌کننده و قواعد تبلیغ

ماده ۶۹- تامین‌کننده متخلف از مواد (۳۳)، (۳۴)، (۳۵)، (۳۶)، (۳۷) این قانون به مجازات از ده میلیون (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تا پنجاه میلیون (۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال محکوم خواهد شد.

تبصره - تامین‌کننده متخلف از ماده (۳۷) به حداکثر مجازات محکوم خواهد شد.

ماده ۷۰- تامین‌کننده متخلف از مواد (۳۹)، (۵۰)، (۵۱)، (۵۲)، (۵۳)، (۵۴)، (۵۵) این قانون به مجازات از بیست میلیون (۲۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تا یکصد میلیون (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال محکوم خواهد شد.

تبصره ۱- تامین‌کننده متخلف از ماده (۵۱) این قانون به حداکثر مجازات در این ماده محکوم خواهد شد.

تبصره ۲- تامین‌کننده متخلف از ماده (۵۵) این قانون به حداقل مجازات در این ماده محکوم خواهد شد.

فصل دوم - نقض حمایت از داده‌پیام‌های شخصی/حمایت از داده

ماده ۷۱- هرکس در بستر مبادلات الکترونیکی شرایط مقرر در مواد (۵۸) و (۵۹) این قانون را نقض نماید مجرم محسوب و به یک تا سه سال حبس محکوم می‌شود.

ماده ۷۲- هرگاه جرایم راجع به داده‌پیام‌های شخصی توسط دفاتر خدمات صدور گواهی الکترونیکی و سایر نهادهای مسوول ارتکاب باید، مرتکب به حداکثر مجازات مقرر در ماده (۷۱) این قانون محکوم خواهد شد.

ماده ۷۳- اگر به واسطه بی‌مبالاتی و بی‌احتیاطی دفاتر خدمات صدور گواهی الکترونیکی جرایم راجع به داده‌پیام‌های شخصی روی دهد، مرتکب به سه ماه تا یک سال حبس و پرداخت جزای نقدی معادل پنجاه میلیون (۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال محکوم می‌شود.

مبحث چهارم - نقض حفاظت از داده‌پیام در بستر مبادلات الکترونیکی

فصل اول - نقض حق مولف

ماده ۷۴- هر کس در بستر مبادلات الکترونیکی با تکثیر، اجرا و توزیع (عرضه و نشر) مواردی که در قانون حمایت حقوق مولفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۹/۳ و قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی مصوب ۱۳۵۲/۹/۲۶ و قانون حمایت از حقوق پدید آورندگان نرم افزارهای رایانه ای مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۴ منوط بر آنکه امور مذکور طبق مصوبات مجلس شورای اسلامی مجاز شمرده شود، در صورتی که حق تصریح شده مولفان را نقض نماید به مجازات سه ماه تا یک سال حبس و جزای نقدی به میزان پنجاه میلیون (۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال محکوم خواهد شد.

فصل دوم - نقض اسرار تجاری

ماده ۷۵- متخلفین از ماده (۶۴) این قانون و هر کس در بستر مبادلات الکترونیکی به منظور رقابت، منفعت و یا ورود خسارت به بنگاههای تجاری، صنعتی، اقتصادی و خدماتی، با نقض حقوق قراردادهای استخدام مبنی بر عدم افشای اسرار شغلی و یا دستیابی غیرمجاز، اسرای تجاری آنان را برای خود تحصیل نموده و یا برای اشخاص ثالث افشا نماید به حبس از شش ماه تا دو سال و نیم و جزای نقدی معادل پنجاه میلیون (۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال محکوم خواهد شد.

فصل سوم - نقض علایم تجاری

ماده ۷۶- متخلفان از ماده (۶۶) این قانون به یک تا سه سال حبس و جزای نقدی از بیست میلیون (۲۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تا یکصد میلیون (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال محکوم خواهند شد.

فصل چهارم - سایر

ماده ۷۷- سایر جرایم، آیین‌دادرسی و مقررات مربوط به صلاحیت جزایی و روش‌های همکاری بین‌المللی قضایی جزایی مرتبط با بستر مبادلات الکترونیکی به موجب قانون خواهد بود.

باب پنجم - جبران خسارت

ماده ۷۸- هر گاه در بستر مبادلات الکترونیکی در اثر نقص یا ضعف سیستم مؤسسات خصوص و دولتی به جز در نتیجه قطع فیزیکی ارتباط الکترونیکی خسارتی به اشخاص وارد شود. مؤسسات

مزبور مسؤول جبران خسارت وارده می باشند مگر اینکه خسارات وارده ناشی از فعل شخصی افراد باشد که در این صورت جبران خسارات بر عهده این اشخاص خواهد بود.

باب ششم - متفرقه

ماده ۷۹- وزارت بازرگانی موظف است زمینه‌های مرتبط با تجارت الکترونیکی را که در اجرای این قانون مؤثر می‌باشند شناسائی کرده و با ارائه پیشنهاد و تأیید شورای عالی فناوری اطلاعات، خواستار تدوین مقررات مربوطه و آئین‌نامه‌های این قانون توسط نهادهای ذی‌ربط شود. این آیین‌نامه‌ها و مقررات پس از تصویب هیات وزیران به مرحله اجرا در خواهند آمد. سایر آیین‌نامه‌های مورد اشاره در این قانون به ترتیب ذیل تهیه خواهند شد.

الف - آیین‌نامه مربوط به مواد (۳۸) و (۴۲) این قانون به پیشنهاد وزارتخانه‌های بازرگانی، امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ب - آیین‌نامه مربوط به مواد (۵۶) و (۵۷) این قانون به پیشنهاد وزارتخانه‌های بازرگانی و فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ج - آیین‌نامه مربوط به ماده (۶۰) این قانون به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۸۰- وزارت بازرگانی موظف است به منظور حمایت از فعالیت‌های تجارت الکترونیکی، با جمع‌بندی واحدهای ذی‌ربط مرکزی را در این وزارتخانه ایجاد نماید. اساسنامه و آیین‌نامه این مرکز به پیشنهاد مشترک وزارت بازرگانی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۸۱- اصل‌سازان، مخاطبین، بایگانان، مصرف‌کنندگان و کلیه کسانی که داده‌پیام در اختیار دارند موظفند داده‌پیام‌هایی را که تحت مسوولیت خود دارند به طریقی نگهداری نموده و پشتوانه (Back up) تهیه نمایند که در صورت بروز هر گونه خطری برای یک نسخه، نسخه دیگر مصون بماند.

قانون فوق مشتمل بر هشتاد و یک ماده و هفت تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ هفدهم دی‌ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۴ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

مهدی کروی - رئیس مجلس شورای اسلامی

مواد مرتبط با تجارت الکترونیکی از قانون برنامه چهارم
توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۸۳/۶/۱۱ مجلس شورای اسلامی

بخش اول: رشد اقتصاد ملی دانائی محور در تعامل با اقتصاد جهانی

فصل اول - بسترسازی برای رشد سریع اقتصادی

ماده ۱۰ -

ج-۴) دولت مکلف است از سال اول برنامه چهارم، نسبت به برقراری نظام بانکداری الکترونیکی و پیاده‌سازی رویه‌های تبادل پول و خدمات بانکی الکترونیکی ملی و بین‌المللی در کلیه بانکهای کشور و برای همه مشتریان اقدام نماید.

ماده ۱۵ -

ب) شورای بورس موظف است نسبت به طراحی و راه‌اندازی شبکه ملی داد و ستد الکترونیک اوراق بهادار در چارچوب نظام جامع پرداخت و تدوین چارچوب تنظیمی و نظارتی و سازوکار اجرایی آن اقدام نماید.

آیین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارائی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۱ - دولت موظف است سند ملی توسعه بخشهای صنعت و معدن را با توجه به مطالعات استراتژی توسعه صنعتی کشور ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون با محوریت توسعه رقابت‌پذیری مبتنی بر توسعه فن‌آوری و در جهت تحقق هدف رشد تولید صنعتی و معدنی متوسط سالانه یازده و دو دهم درصد (۱۱/۲٪) و رشد متوسط سرمایه‌گذاری صنعتی و معدنی شانزده و نه دهم درصد (۱۶/۹٪) به گونه‌ای که سهم بخش صنعت و معدن از تولید ناخالص داخلی از چهارده درصد (۱۴٪) در سال ۱۳۸۳ به شانزده و دو دهم درصد (۱۶/۲٪) در سال ۱۳۸۸ و صادرات صنعتی از رشد متوسط سالانه چهارده و هشت دهم درصد (۱۴/۸٪) برخوردار گردد، تهیه و محورهای ذیل را به اجراء درآورد:

و) برای تجهیز منابع لازم در توسعه صنعتی و معدنی:

۶- اصلاح اساسنامه صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی و صندوق حمایت از توسعه و تحقیقات صنعت الکترونیک در جهت تقویت و توسعه نهادهای پوشش دهنده مخاطرات سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در زمینه اکتشافات مواد معدنی و سرمایه‌گذاری خطرپذیر در صنایع نوین.

فصل دوم - تعامل فعال با اقتصاد جهانی

ماده ۳۳ - به منظور نوسازی و روان‌سازی تجارت، افزایش سهم کشور در تجارت بین‌الملل، توسعه صادرات کالاهای غیرنفتی و خدمات، تقویت توان رقابتی محصولات صادراتی کشور در

- بازارهای بین‌المللی و به منظور گسترش کاربرد فن‌آوری ارتباطات و اطلاعات در اقتصاد، بازرگانی و تجارت در قالب سند ملی بازرگانی کشور، دولت مکلف است:
- ط) با تجهیز دستگاهها و واحدهای مربوطه و با رعایت استانداردها و چارچوب نظام بازرگانی و تجارت الکترونیکی، اقدامات لازم را توسط دستگاههای یاد شده به شرح زیر انجام دهد:
- ۱- به روز نمودن پایگاهها و مراکز اطلاع‌رسانی و ارائه خدمات دستگاه مربوطه در محیط رایانه‌ای و شبکه‌ای.
  - ۲- انجام مناقصه‌ها، مزایده‌ها و مسابقه‌های خرید و فروش کالا و خدمات و عملیات مالی-اعتباری در محیط رایانه‌ای و شبکه‌های اطلاع‌رسانی.
  - ۳- ایجاد بازارهای مجازی.
  - ۴- انجام فعالیتهای تدارکاتی و معاملاتی در قالب تجارت الکترونیکی از سال دوم برنامه.
- تبصره- قوه قضائیه موظف است شعبه یا شعبی از دادگاهها را برای بررسی جرایم الکترونیکی و نیز جرائم مربوط به تجارت الکترونیکی و تجارت سیار، اختصاص دهد.
- ماده ۳۹- دولت موظف است، در جهت تجدید ساختار و نوسازی بخشهای اقتصادی، در برنامه چهارم، اقدامهای ذیل را به عمل آورد:
- الف) اصلاح ساختار و ساماندهی مناسب بنگاههای اقتصادی و تقویت رقابت‌پذیری آنها را، از طریق زیر اصلاح نماید:
- ۱- حمایت از ایجاد پیوند مناسب، بین بنگاههای کوچک، متوسط و بزرگ (اعطای کمکهای هدفمند) توسعه شبکه‌ها، خوشه‌ها و زنجیره‌ها و انجام تمهیدات لازم برای تقویت توان فنی-مهندسی- تخصصی، تحقیق و توسعه و بازاریاب در بنگاههای کوچک و متوسط و توسعه مراکز اطلاع‌رسانی و تجارت الکترونیک برای آنها.
- ماده ۴۴- دولت موظف است به منظور استقرار جامعه اطلاعاتی و تضمین دسترسی گسترده امن و ارزان شهروندان به اطلاعات مورد نیاز اقدامهای ذیل را به عمل آورد:
- الف) حمایت از سرمایه‌گذاری در تولید و عرضه محتوی و اطلاعات به زبان فارسی در محیط رایانه‌ای با تکیه بر توان بخش خصوصی و تعاونی.
- ب) اتخاذ تدابیر لازم به منظور کسب سهم مناسب از بازار اطلاعات و ارتباطات بین‌المللی استفاده از فرصت منطقه‌ای ارتباطی ایران از طریق توسعه مراکز اطلاعاتی اینترنتی ملی و توسعه زیرساخت‌های ارتباطی با تکیه بر منابع و توان بخش‌های خصوصی و تعاونی و جلب مشارکت بین‌المللی.
- ج) تهیه و تصویب سند راهبردی برقراری امنیت در فضای تولید و تبادل اطلاعات کشور در محیط‌های رایانه‌ای حداکثر تا پایان سال اول برنامه چهارم.

ماده ۵۷_ دولت موظف است، به منظور توسعه ارتباطات و فن آوری اطلاعات، تحقق اقتصاد مبتنی بر دانایی و کسب جایگاه برتر منطقه اقدامهای ذیل را انجام دهد:

الف) دولت موظف است، تا پایان برنامه چهارم، به منظور برقراری تسهیلات لازم جهت دسترسی به ارتباطات گسترده با کیفیت و تمهید و گسترش فرصتهای نوین خدمات و رشد، برای آحاد جامعه و خانوارها، مؤسسات و شرکتهای شبکه‌ای شدن قلمروها، برپایی و تقویت اقتصاد شبکه‌ای زمینه ارتقای ضریب نفوذ ارتباطات ثابت، سیار و اینترنت کشور حداقل به ترتیب پنجاه درصد (۵۰٪)، سی و پنج درصد (۳۵٪) و سی درصد (۳۰٪)، آحاد جمعیت کشور و همچنین ایجاد ارتباط پر ظرفیت و چند رسانه‌ای حداقل در شهرهای بالای پنجاه هزار نفر و افزایش ظرفیت خدمات پستی به بیست (۲۰) مرسوله بر نفر را فراهم آورد.

ب) تأمین و تضمین ارائه خدمات پایه ارتباطی و فن آوری اطلاعات در سراسر کشور.

ج) تهیه لایحه «قانون جامع ارتباطات» در سال اول برنامه چهارم.

برنامه جامع توسعه تجارت الکترونیکی

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۴/۵ بنا به پیشنهاد شماره ۴۹۳۴ مورخ ۱۳۸۴/۳/۲۳ وزارت بازرگانی و به استناد ماده ۷۹ قانون تجارت الکترونیکی - مصوب ۱۳۸۲ - تصویب نمود:

ماده ۱- معاونت حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری مکلف است با همکاری دستگاههای ذیربط نسبت به تدوین ساز و کار هماهنگ تنظیم لوایح قانونی فضای تبادل اطلاعات اقدام و آن را حداکثر تا پایان آذر سال ۱۳۸۴ به هیأت دولت ارایه کند ■

ماده ۲- وزارت دادگستری مکلف است با همکاری قوه قضاییه و وزارت بازرگانی اقدامات زیر را انجام دهد:

- تدوین قانون آیین دادرسی خاص تجارت الکترونیکی و امکان طرح دعاوی حقوقی در فضای تبادل اطلاعات متناسب با فضای غیرمادی و نامحسوس آن با توجه به قانون تجارت ایران و رعایت اهمیت اصل سرعت در این نوع دعاوی، حداکثر تا پایان شهریور سال ۱۳۸۵.
- تدوین قانون خاص در زمینه صلاحیت برای تجارت الکترونیکی و مواد راجع به استرداد، همکاری متقابل در جرایم خاص فضای تبادل اطلاعات، مواد قانونی فنون و ابزارهای پیشگیری برای جرایم خاص فضای تبادل اطلاعات به منظور مبارزه با جرایم خاص فضای تبادل اطلاعات و امکان همکاری بین‌المللی متقابل و رعایت استانداردهای عدالت کیفری حداکثر تا اسفندماه سال ۱۳۸۴.

- تدوین قانون مسوولیت کیفری برای اشخاص حقیقی - حقوقی و شناسایی نظریه‌های جدید مسوولیت و تصویب قانون برای جرایم ناشی از عمد/ بی‌مبالاتی مطابق کدهای رفتاری، کدهای کیفری فضای تبادل اطلاعات و امثال آن حداکثر تا پایان شهریور ماه سال ۱۳۸۵ ■

ماده ۳- وزارت دادگستری مکلف است با همکاری قوه قضاییه، نسبت به تدوین قواعد رفع تعارض قوانین جدید به عنوان بخشی از قانون عام آیین دادرسی مدنی فضای تبادل اطلاعات و قانون آیین دادرسی خاص تجارت الکترونیکی از جمله قواعد داوری و واسطه‌گری برخط برای تسهیل در حل و فصل اختلافات ناشی از تجارت الکترونیکی حداکثر تا پایان سال ۱۳۸۴ اقدام کند ■

ماده ۴- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است، نسبت به اصلاح قوانین مخابراتی برای همخوان کردن مصوبات نهادهای ذیربط در عرصه فعالیت تأمین‌کنندگان خدمات اینترنتی و محتوا و پیروی این نهادها از قواعد عام مسوولیت مدنی و کیفری براساس نظریه‌های مرسوم حقوق مسوولیت حداکثر تا پایان اسفندماه سال ۱۳۸۴ اقدام کند ■

ماده ۵- وزارت دادگستری مکلف است با همکاری قوه قضاییه، بانک مرکزی و وزارت بازرگانی، نسبت به تدوین حقوق جزای ماهوی شامل به رسمیت شناختن مسوولیت کیفری اشخاص حقوقی در محیط تجارت الکترونیکی و جرایم جاسوسی صنعتی، افشای اسرار، کلاهبرداری

(اشکال خاص)، کارت اعتباری، بانکداری الکترونیکی، حق مؤلف برای همخوانی با استانداردهای حقوق جزا و امکان مبارزه موثر با جرایم عصر صنعتی و فراصنعتی حداکثر تا پایان اسفندماه سال ۱۳۸۵ اقدام کند. ■

ماده ۶ - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است با همکاری وزارت دادگستری، قوه قضاییه، وزارت اطلاعات، بانک مرکزی، وزارت بازرگانی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نسبت به تدوین قانون جامع حمایت از داده/حریم خصوصی و قانون خاص حمایت از داده/حریم خصوصی در مخابرات به منظور حمایت خاص قانونی در عرصه تجارت الکترونیکی از سوی حاکمیت و الزام به رعایت ایمنی خاص توسط کاربران تجارت الکترونیکی، حداکثر تا پایان سال ۱۳۸۵ اقدام کند. ■

ماده ۷ - وزارت دادگستری مکلف است با همکاری قوه قضاییه، وزارت بازرگانی، وزارت کشور و وزارت امور خارجه نسبت به تدوین و اصلاح مواد مربوط به استرداد مجرمان و تنظیم معاهدات دو یا چند جانبه برای ایجاد مبارزه با جرایم در سطح بین‌المللی و امکان هماهنگی با استانداردهای بین‌المللی و ایجاد مدل دادرسی و مجازات برای اشخاص توقیف شده، مصادره، تفتیش و توقیف جریان جنایت، همکاری متقابل، نیابت قضایی و اعتبار بین‌المللی امر مختوم در حوزه تجارت الکترونیکی تا پایان اسفند ماه سال ۱۳۸۴ اقدام کند. ■

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی (شورای عالی انفورماتیک) مکلف است با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت بازرگانی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت دادگستری و قوه قضاییه نسبت به تدوین قانون حق تألیف در فضای تبادل اطلاعات برابر با استانداردهای بین‌المللی تا پایان شهریور ماه سال ۱۳۸۵ اقدام کند. ■

ماده ۸ - وزارت بازرگانی مکلف است نسبت به تنظیم مدل قراردادی برای مبادلات فرامرزی تجارت الکترونیکی براساس مدل UN/CEFACT و شیوه‌نامه اتحادیه اروپایی ۱۹۹۵ برای ایجاد روابط سالم بدون مشکلات حقوقی در مبادلات و تسهیل تجاری حداکثر تا پایان اسفندماه سال ۱۳۸۴ اقدام کند. ■

ماده ۹ - وزارت بازرگانی مکلف است با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت دادگستری و قوه قضاییه اقدامات زیر را انجام دهد: ■

● تدوین الگوی داوری در دعاوی تجارت الکترونیکی برای کاهش دعاوی حقوقی با اعمال حداقل استانداردهای حقوقی در عرصه تجارت الکترونیکی حداکثر تا پایان شهریور ماه سال ۱۳۸۵. ■

- تدوین الگوی قراردادی حل اختلاف برای دعاوی در الگوهای بنگاه به بنگاه (B۲B) و بنگاه به مشتری (B۲C) به منظور ساده و شفاف‌سازی روند حل و فصل اختلافات حداکثر تا پایان اسفندماه سال ۱۳۸۵. ■
- ماده ۱۰- بانک مرکزی مکلف است با همکاری وزارت بازرگانی نسبت به تدوین و اجرای نظام پرداخت الکترونیکی به منظور کامل شدن چرخه تجارت الکترونیکی و توسعه بانکداری الکترونیکی حداکثر تا پایان اسفندماه سال ۱۳۸۴ اقدام کند. ■
- ماده ۱۱- وزارت بازرگانی مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد: ■
  - تدوین و ابلاغ استانداردهای موضوع بند ط ماده ۳۳ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور در حوزه‌های امنیت سیستمهای کاربردی تجارت الکترونیکی، فرایندهای محیط تجاری، تبادل اسناد، واسطه‌های اطلاع‌رسانی، پیغام، کدگذاری کالا و خدمات تا پایان مهرماه سال ۱۳۸۴. ■
  - راه‌اندازی سیستم کتابخانه جامع فرایندهای تجاری مشترک الکترونیکی^۱ (CBL) در صنایع ذینفع با پشتیبانی از ویرایشهای موجود EDI^۲ و OpenEDI^۳ حداکثر تا پایان سال ۱۳۸۴. ■
  - راه‌اندازی سیستم مدیریت اسناد تجاری براساس استاندارد اسناد تجاری الکترونیکی سازمان ملل متحد^۳ (UN e Doc) حداکثر تا پایان سال ۱۳۸۵. ■
  - اصلاح استانداردها و توصیه‌های ارایه شده در زمینه تجارت الکترونیکی به شرکتهای تجاری براساس استانداردها و توصیه‌های جدید سازمانهای معتبر بین‌المللی مانند^۴ AFACT ، UNCTAD^۵ UN/CEFACT.
- ماده ۱۲- وزارت بازرگانی مکلف است با همکاری دستگاههای اجرایی ذیربط، به منظور افزایش سطح آگاهی عمومی نسبت به مباحث مختلف تجارت الکترونیکی از طریق برنامه‌های آموزشی کاربردی مناسب، به اشتراک گذاشتن تجربیات موفق، آموزش از طریق رسانه‌های گروهی، توسعه تسهیلات آموزشی و تشویق و تسهیل برای تولید فرآورده‌ها و خدمات فرهنگی و برگزاری مسابقه‌ها و جشنواره‌های استانی و ملی برای خانوارها اقدام کند، شروع برنامه‌های یادشده از شهریور ماه سال ۱۳۸۴ است. ■

^۱. Common Business Library

^۲. Electronic Data Interchange

^۳. United Nations of electronic Trade Documents

^۴. Asia/Pacific Center for Trade Facilitation and Electronic Business

^۵. United Nations Center for Facilitation and Electronic Business

ماده ۱۳- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح موظف است با جلب موافقت فرماندهی کل قوا برای مضمولانی که موفق به دریافت گواهی درجه ۱ کاربرد تجارت الکترونیکی شوند یک ماه بخشودگی خدمت اعطا کنند. تعریف ویژگیها و الزامات دریافت گواهی درجه ۱ کاربرد تجارت الکترونیکی به عهده وزارت بازرگانی است.

ماده ۱۴- وزارت بازرگانی مکلف است با همکاری وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، صدا و سیما و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به منظور افزایش آگاهسازی عمومی در آحاد مردم، با هدف فراگیری کاربرد اینترنت با محورهای شناساندن تأثیر تجارت الکترونیکی بر ارتقای وضعیت اقتصادی خانوار، آشنایی با ابزارها و رویه‌های به کارگیری تجارت الکترونیکی و ایجاد انگیزه برای چیرگی بر مقاومت خانوارها در برابر تغییر در فرهنگ خرید نسبت به برگزاری مسابقه‌ها و جشنواره‌های استانی و ملی برای خانوارها اقدام نماید ■

ماده ۱۵- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است با همکاری وزارت بازرگانی به منظور ارایه آموزش ضمن خدمت در خصوص استراتژیها، کاربرد و توسعه تجارت الکترونیکی نسبت به برگزاری دوره‌های مختلف آموزش تجارت الکترونیکی برای مدیران عالی، میانی و پایه و نیز کارشناسان دستگاههای اجرایی درخصوص مفاهیم پایه و ابزارهای مهندسی اینترنت و تجارت الکترونیکی، مدیریت راهبردی سازمانها مبتنی بر فناوری اطلاعات، تعریف جرم و بزه‌های فضای تبادل اطلاعات و روشهای پیشگیری از آنها اقدام کند. به نحوی که از میان جمع ۸۰۵۹۲ نفری کارشناسان، مدیران و معاونین با مدرک تحصیلی بالاتر از لیسانس در وزارتخانه‌های بازرگانی، امور اقتصادی و دارایی و موسسات بانک مرکزی، گمرک و بیمه تا پایان شهریور ماه سال ۱۳۸۶، حداقل ۲۰٪ آنها و دو راه حل عملیاتی نمونه مبتنی بر ^۱ ebxML و UNeDocs را فراگیرند. به علاوه این سازمان مکلف به برنامه‌ریزی لازم برای گسترش آموزش تا تمامی سطوح مدیریتی و کارشناسی ذی‌مدخل در دستگاه‌های فوق است به نحوی که تا پایان سال ۱۳۸۶ حداقل ۸۰٪ مدیران و کارشناسان این وزارتخانه‌ها تسلط کامل به مباحث مدیریتی و راهبردی تجارت الکترونیکی در حوزه تخصصی خود را داشته باشند ■

ماده ۱۶- وزارت دادگستری مکلف است با همکاری قوه قضاییه و وزارت بازرگانی به منظور آموزش استراتژیها و کاربرد تجارت الکترونیکی نسبت به آموزش آن برای قضات و کادر دادرسی در سرفصلهایی چون تعریفهای بین‌المللی جرایم و بزه‌های رایانه‌ای، احراز هویت، روشهای تعیین مسیر و رهگیری داده‌ها در وب و شبکه‌های رایانه‌ای، اصول رمزگذاری و رمزگشایی در بسته‌های اطلاعاتی اقدام کند ■

^۱. Electronic Business eXtensible Markup Language

ماده ۱۷- وزارت آموزش و پرورش مکلف است با همکاری وزارت بازرگانی و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات به منظور آموزش مفاهیم، مهارتها و منافع تجارت الکترونیکی در مدارس کشور، نسبت به مبانی اینترنت و تجارت الکترونیکی در دوره‌های متوسطه مدارس آموزش داده و افزون بر آن نسبت به تدوین و تهیه مطالب آموزشی ویژه توسعه مهارت‌های وب، آموزش کاربردهای مقدماتی تجارت الکترونیکی در مواردی مانند اصول پرداخت الکترونیکی، سیستمهای نقطه پایانی فروش^۱ (POS)، رمزیننه (بارکد) و آشنایی با مسایل ایمنی، حریم شخصی و حقوق تجارت الکترونیکی مبادرت ورزند.

ماده ۱۸- وزارت بازرگانی مکلف است به منظور آموزش استراتژیها و کاربردها در تجارت الکترونیکی نسبت به تدوین برنامه‌های آموزشی دوره‌های آن ویژه بازرگانان و اصناف حداکثر تا پایان سال ۱۳۸۴ و اجرای برنامه‌های آموزشی دوره‌های ویژه بازرگانان و اصناف با سطوح تحصیلات زیر دیپلم، دیپلم و دانشگاهی در سرفصلهای مبانی اینترنت، مبانی تجارت الکترونیکی، سیستمهای نقطه پایانی فروش، رمزیننه (بارکد) امنیت اطلاعات و مباحث حقوقی بطور پیوسته اقدام کند.

ماده ۱۹- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است با همکاری وزارت بازرگانی به منظور تأمین زمینه‌های لازم برای فناوری‌های توانمندساز سیستمهای تجارت الکترونیکی و افزایش مهارتها و نوآوری‌ها در تجارت الکترونیکی اقدامات زیر را انجام دهد:

- ایجاد رشته‌ها و گرایشهای مرتبط با تجارت الکترونیکی در مقاطع کارشناسی و تحصیلات تکمیلی حداکثر تا پایان شهریورماه سال ۱۳۸۵.

- تدوین، اجرا و توسعه دوره‌های آموزشی برخط با همکاری دانشگاههای معتبر خارجی به منظور گسترش آموزش‌های الکترونیکی از راه دور در مقاطع مختلف تحصیلی با اولویت رشته‌های مدیریت، اقتصاد و حقوق.

ماده ۲۰- وزارت کار و امور اجتماعی مکلف است با همکاری وزارت بازرگانی و وزارت آموزش و پرورش به منظور ارتقاء سطح دانش ذینفعان در رابطه با کاربردهای تجارت الکترونیکی، نسبت به تشویق و تسهیل سرمایه‌گذاری در زمینه‌ی آموزش تجارت الکترونیکی در قالب دوره‌های کوتاه‌مدت و میان‌مدت توسط موسسات آموزشی خصوصی اقدام کند. این آموزشها عمدتاً در زمینه‌های: استراتژی توسعه، مسایل امنیتی، مدیریت بازار، موفقیت تضمین شده در ایجاد بازرگانی الکترونیکی، چگونگی مشارکت کارآفرینان در توسعه، توسعه بازرگانی الکترونیکی، چگونگی کاهش هزینه‌های بازرگانی، خدمات مشتری و پرداخت، فنون بازاریابی، تبلیغات و

^۱ Point of Sale

ارتقای جایگاه سایت در رده‌بندی پایگاه‌های وب، ایجاد طرح شغل الکترونیکی، برنامه‌ریزی منابع و مدیریت بازرگانی الکترونیکی خواهد بود. ■

ماده ۲۱- مرکز آمار ایران مکلف است با همکاری وزارت بازرگانی به منظور دستیابی به آمارها و معیارهای دقیق پیشرفت توسعه تجارت الکترونیکی نسبت به سنجش دوره‌ای سطح آمادگی و کارایی تجارت الکترونیکی در کشور و ارزیابی دوره‌ای میزان آمادگی و کارایی زیرساختها و گسترش بهره‌برداری از تجارت الکترونیکی در میان بنگاهها و جامعه بر پایه سنجش پارامترهای علمی مانند الگوی رفتار کاربران در وب، حجم معاملات تجاری، شمار و حجم دعاوی، نقاط ضعف و قدرت، توانمندسازها، حجم و تغییرات شاخص بهای آگهی‌های تجاری، شناسایی الگوی تغییر در نوع خرید کالا و خدمات از دیدگاه برخط و غیر برخط بودن معامله، شمار سایت‌های تازه انتشار یافته تجارت الکترونیکی و سایت‌های متروک و سایر موارد اقدام کند. ■

ماده ۲۲- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است با همکاری وزارت صنایع و معادن نسبت به حمایت از طراحی و پیاده‌سازی ابزارهای ایمن‌سازی تجارت الکترونیکی، انجام تحقیقات نظام‌مند و هماهنگ در زمینه تولید ابزارهای سخت‌افزاری و نرم‌افزاری ارائه دهنده سرویس‌های پایه‌ای (مانند دیواره آتش، سیستم‌های تشخیص نفوذی و ...) و تشویق دستگاهها و سازمانها به بهره‌گیری از ابزارهای ایمن‌سازی تجارت الکترونیکی تولید داخل اقدام کند. ■

ماده ۲۳- وزارت بازرگانی مکلف است به منظور فراهم سازی امکان مبادلات فرامرزی با استناد به امضای دیجیتال نسبت به تدوین قراردادها و معاهدات دو یا چند جانبه برای شناسایی بین‌المللی مراجع صدور گواهی دیجیتال (Cross Certificate) حداکثر تا پایان سال ۱۳۸۴ اقدام کند. ■

ماده ۲۴- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است در راستای دستیابی به اهداف کمی برنامه چهارم توسعه و براساس برنامه‌های موضوع سند تلفیقی توسعه فناوری ارتباطات و به منظور تامین نیازهای توسعه تجارت الکترونیکی حداکثر تا پایان سال ۱۳۸۶ نرخ نفوذ تلفن در کشور را در خطوط تلفن ثابت به ازای حداقل ۳۸ خط برای هر ۱۰۰ نفر و در زمینه تلفنهای همراه ۲۰ خط همراه به ازای هر صد نفر ضریب نفوذ کاربران اینترنت را به ۲۰ درصد افزایش دهد. ■

ماده ۲۵- وزارت بازرگانی مکلف است با همکاری دبیرخانه شورای عالی اطلاع‌رسانی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور (شورای عالی انفورماتیک) به منظور ارتقاء و توسعه واسط‌های نرم‌افزاری و کاربردی تجارت الکترونیکی و غنی‌سازی شبکه‌های اطلاع‌رسانی و کاربردی در محیط فارسی نسبت به توسعه برنامه‌های نرم‌افزارهای متن باز تجارت الکترونیکی و غنی‌سازی محتوای فارسی خدمات ارتباطی و مخابراتی اقدام کند. ■

ماده ۲۶- بانک مرکزی مکلف است با همکاری شبکه بانکی کشور به منظور اجرای سیستمهای پرداخت الکترونیکی نسبت به راهاندازی سیستم جامع اتاق پایاپای وجوه الکترونیکی^۱ (ACH) و راهاندازی سیستم تسویه ناخالص آنی جامع عملیات بین بانکی^۲ (RTGS) حداکثر تا پایان سال ۱۳۸۴ اقدام کند.

ماده ۲۷- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است به منظور توسعه منابع و سهولت دسترسی به نرم افزار و سخت افزار ویژهی تجارت الکترونیکی برای ذینفعان عمومی و متخصصین، آموزش افراد و افزایش سرمایه گذاری در بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات، اقدامات زیر را حداکثر تا پایان اسفند ماه سال ۱۳۸۴ انجام دهد:

- پشتیبانی از کاربرد برنامه های متن باز^۳ (Open Source) در سازمانهای دولتی و شرکتهای بزرگ خصوصی و پشتیبانی از حقوق مالکیت معنوی مورد نیاز آن.
- حمایت از ایجاد و توسعه صنعت مهندسی نرم افزار مبتنی بر راه حل های متن باز (مانند اعطای تسهیلات و وامهای کم بهره، برگزاری جشنواره ها و نمایشگاههای ویژه نرم افزارهای متن باز، طراحی لوگوهای ملی و اعطای آن به نرم افزارهای متن باز که کیفیت بالای آن گواهی شده است).

ماده ۲۸- وزارت بازرگانی مکلف است با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات به منظور گردآوری و پردازش سیستمهای اطلاع رسانی کاربردی تجارت الکترونیکی مانند شبکه جامع اطلاع رسانی بازرگانی کشور و نقطه تجاری و آرایه خدمات اصلی پشتیبانی تجارت الکترونیکی مانند کتابخانه ملی فرایندهای تجاری مشترک و میزبانی پایگاههای وب ویژه تجارت الکترونیکی نسبت به ایجاد مرکز داده (Data Center) بخش بازرگانی و تجارت الکترونیکی کشور حداکثر تا پایان شهریور ماه سال ۱۳۸۵ اقدام کند.

۱. وظیفه اصلی این اتاق، تسویه خودکار بدهیها و بستانکاریهای مستقیم میان بانکهای کشور به نمایندگی از سوی مشتریان است. این امر به ویژه در مورد حجم زیادی از تراکنشهای مالی که هر یک ارزش کم تا متوسط دارند باعث کاهش حجم چک و پول نقد در گردش میان بانکها برای تراکنشهای مالی با ارزش کم و متوسط می شوند.

۲. این سیستم برخط خدمات آنی و غیر قابل استرداد مالی را به بانکها و نیز میان بانک و مشتریان ارائه می کند و برای پیشگیری از اعمال بار زیاد تراکنشهای این سیستم، لازم است در ۳ سال نخست حداقل مبلغ تراکنش بر خط ده میلیون ریال مقرر شود.

۳. برنامه راهبردی متن باز باید به گونه ای تنظیم شود که برنامه هایی چون سیاستگذاری فناوری اطلاعات (اجرای برنامه ای که حوزه تدارکاتی نرم افزار را تحت پوشش قرار دهد)، پشتیبانی و آموزش ظرفیت سازی در صنایع نرم افزار داخلی را در بر گیرد.

ماده ۲۹- کلیه دستگاههای اجرایی و شرکتهای دولتی عرضه کننده خدمات به افراد و بنگاهها مکلفند برای بهینه سازی رویه ها و فرآیندهای اداری و تجاری و ساختارهای داخلی خود، عملیات بازبینی داخلی و بهینه سازی (BPR) با محوریت راه‌حلهای مبتنی بر معماری فناوری اطلاعات و ارتباطات را با توجه به سند دولت الکترونیکی تا پایان سال ۱۳۸۴ آغاز کنند. برنامه ریزی اجرایی این عملیات باید به گونه‌ای باشد که بروندهای اصلی آن مشتمل بر طرح‌های جامع بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات در داخل دستگاهها و برنامه ریزی منابع سازمانی (ERP) به ویژه در مورد زیر سیستمهای ارایه خدمت به شهروندان و تعاملات الکترونیکی تا پایان سال ۱۳۸۵ در دسترس و عملیاتی باشد. ■

ماده ۳۰- بیمه مرکزی ایران مکلف است به منظور تسهیل در انجام عملیات بیمه الکترونیکی، نسبت به بررسی، مطالعه و سیاستگذاری روش ارایه خدمات نوین بیمه‌ای در چارچوب استانداردهای تجارت الکترونیکی به گونه‌ای اقدام کند که تا پایان سال ۱۳۸۵ اقدامات زیر در صنعت بیمه تحقق یابد: ■

- خودکارسازی سیستم بیمه^۱ همراه با راه‌اندازی مرکز داده متمرکز و سیستم جامع پشتیبانی بیمه‌ای که بصورت مشترک توسط شرکتهای بیمه‌ای مورد استفاده قرار گیرد، به منظور مدیریت بهینه منابع، ممانعت از تخلفات بیمه‌گذاران مختلف و استفاده مشترک از اطلاعات جامع صنعت. ■

- طراحی و راه‌اندازی پورتال جامعه بیمه^۲ (ارایه انواع خدمات بر خط بیمه‌ای مانند بیمه خودرو، بیمه عمر، بیمه خانوار، سیستمهای نرم‌افزاری بیمه، فروش بیمه نامه آتش سوزی منازل و خودرو از طریق اینترنت، مکانیزاسیون بیمه باربری صدور و الحاقیه بیمه‌نامه، ساماندهی سیستمهای عملیاتی موجود برای بهبود و زمینه‌سازی کاربرد بیمه الکترونیکی) به منظور افزایش کارایی در صنعت و بهره‌برداری اشتراکی از مجموعه اطلاعات صنعت بیمه، ارایه انواع خدمات بر خط بیمه‌ای و ساماندهی سیستمهای عملیاتی موجود. ■

^۱. به منظور پیاده‌سازی سیستم خودکار سازی بیمه بایستی از یکی از متدلوژی‌های مهندسی اطلاعات (IE(Information Engineering، متدلوژی زکمن (Zachman International)، متدلوژی EAP(Enterprise Architecture Planing)

^۲. تحلیل حوزه کاری با استفاده از متدولوژیهای، (BSP(Business System Planning)

EAP(Enterpris

Architecture Planing) ، (IE (Information Engineering) و یا سایر متلوژی‌های متداول روز

بایستی انجام پذیرد.

ماده ۳۱- گمرک ایران مکلف است در چارچوب استانداردهای تجارت الکترونیکی و به منظور ارتقاء بهره‌وری در عملیات مبادی ورودی و خروجی کشور و تبدیل این مبادی به یک مرکز پشتیبانی منطقه‌ای گمرک ایران و همچنین انجام عملیات ترخیص کالا از گمرکات کشور حداکثر در ۲۴ ساعت، نسبت به مطالعه و بررسی مناطق مشکل‌زا و مهندسی مجدد فرایندهای گمرکی در کشور حداکثر تا پایان سال ۱۳۸۴ اقدام کند ■

ماده ۳۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است به منظور ایجاد شفافیت و انسجام در کلیه فرایندهای مالیاتی خودکار اقدامات زیر را در چارچوب استانداردهای تجارت الکترونیکی انجام دهد ■

● مطالعه، بررسی و تعیین چگونگی نحوه اخذ مالیاتهای تکلیفی، نقل و انتقال و تدوین قانون مربوطه حداکثر تا پایان شهریور ۱۳۸۵ ■

● تسهیل در امر مدیریت اخذ مالیاتها از طریق بهبود روشها و مهندسی مجدد دوره‌ای سیستم‌های تعیین، اظهار و پرداخت مالیات ■

ماده ۳۳- وزارت نفت مکلف است در چارچوب استانداردهای تجارت الکترونیکی اقدامات زیر را انجام دهد ■

● عضویت در یکی از بازارهای معاملات الکترونیکی تجهیزات صنایع نفت و گاز و پتروشیمی تا پایان سال ۱۳۸۴ ■

● پیاده‌سازی سیستم خرید الکترونیکی (e-Procurement) به منظور فرایند خرید، افزایش نقدینگی، حمایت از تولیدکنندگان داخلی و جلوگیری از تاخیر در اجرای طرحها تا پایان شهریور ماه سال ۱۳۸۵ ■

● ایجاد و راه‌اندازی بورس الکترونیکی نفت e-PEM به منظور کاهش ریسک معاملات، استفاده از فرصتهای جدید در معاملات کاهش هزینه معاملات و حضور فعال در معاملات بین‌المللی نفت و گاز تا پایان سال ۱۳۸۵ ■

ماده ۳۴- سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مکلف است در چارچوب استانداردهای تجارت الکترونیکی اقدامات زیر انجام دهد ■

● ارتقای درگاه (پورتال) موجود اطلاعات گردشگری به منظور تسهیل دسترسی به اطلاعات جامع، ایجاد فعالیتهای مشترک بازاریابی و درک بهتر نیازهای گردشگران تا پایان سال ۱۳۸۵ ■

● ایجاد و راه‌اندازی پایگاه اطلاعات گردشگری به منظور تأمین داده‌های منسجم و معتبر در بخش گردشگری، از میان بردن فعالیتهای موازی، ایجاد منبع واحد اطلاعات برای طرحهای برخط گردشگری تا پایان سال ۱۳۸۵ ■

- راه‌اندازی مرکز تماس (Call-Center) در قطبهای گردشگری کشور،
- گسترش سیستمهای ذخیره‌ی برخط جا در هتلها و گسترش ارتباط آنها به سیستمهای بین‌المللی ■
- ماده ۳۵- وزارت راه و ترابری مکلف است به منظور گسترش گردشگری الکترونیکی با همکاری سازمان میراث فرهنگی و گردشگری طرحهای لازم برای گسترش سیستمهای ذخیره‌ی برخط بلیت در شرکتهای هواپیمایی، موسسات حمل و نقل جاده‌ای، ریلی و دریایی داخلی و گسترش ارتباط آنها به سیستمهای بین‌المللی را تا پایان سال ۱۳۸۵ به انجام رساند ■
- ماده ۳۶- بانک مرکزی مکلف است در چارچوب استانداردهای تجارت الکترونیکی و به منظور کاهش هزینه عملیاتی، اصلاح و بهبود کارآیی بخش بانکی، ارایه خدمات جدید بانکی، بهبود نحوه ارایه خدمات به مشتریان، تا پایان سال ۱۳۸۵ نسبت به ایجاد و راه‌اندازی نظام بانکداری جامع اینترنتی اقدام کند ■
- ماده ۳۷- وزارت صنایع و معادن (سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران) مکلف است در چارچوب استانداردهای تجارت الکترونیکی اقدامات لازم را برای تحقق موارد زیر انجام دهد ■
- ایجاد و راه‌اندازی پورتال جامع خودروسازی به منظور مرتبط کردن فعالان صنعت خودرو، ارایه اطلاعات درخصوص تازه‌ترین فناوری‌های صنعت خودرو، ارایه اطلاعات درخصوص گرایش‌ها و سمت‌گیری‌های بازار جهانی تا پایان شهریور سال ۱۳۸۵ ■
- گسترش تجارت الکترونیکی به منظور هماهنگ کردن تمامی عوامل موثر در صنعت خودروسازی (مانند شرکتهای تولید خودرو، قطعه‌سازان، شرکتهای طراحی و مشاوره‌ای در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات) از طریق فراهم‌سازی نیازهای مهندسی در بخش خودروسازی (مانند استانداردهای لازم در محیط تجاری و زنجیره ارزش خودروسازی و انجام عملیات لجستیک بر اساس مدل‌های استاندارد تجاری (B2B) و استفاده از بهترین تجربیات در موضوعات لجستیک، تبادل اسناد CAD و اسناد فنی و مدلسازی فرایندهای لجستیک تا پایان سال ۱۳۸۴ ■
- ماده ۳۸- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (شرکت مخابرات ایران) مکلف است در چهارچوب استانداردهای تجارت الکترونیکی طراحی و به بهره‌برداری رساندن سیستم مدیریت ارتباط با مشتریان /مشترکین را تا پایان سال ۱۳۸۵ محقق کند ■
- ماده ۳۹- وزارتخانه‌های نیرو، نفت و ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف هستند تا پایان سال ۱۳۸۵ نسبت به ایجاد و راه‌اندازی و توسعه سیستم صدور قبض‌های الکترونیکی خدمات مشترکین خود اقدام کنند ■

ماده ۴۰- وزارت بازرگانی مکلف است در چارچوب استانداردهای تجارت الکترونیکی اقدامات زیر را انجام دهد:

- ایجاد و راه‌اندازی پورتال اصناف تا پایان شهریور سال ۱۳۸۵
- نوسازی شبکه بازرگانی کشور از طریق یکپارچه‌سازی فعالیتهای اطلاع‌رسانی، گسترش بازارهای داد و ستد الکترونیکی مبتنی بر فناوری خدمات وبی
- ماده ۴۱- تمامی دستگاههایی که در این برنامه متکفل تکالیفی در زمینه امنیت فضای تبادل اطلاعات شده‌اند موظف هستند در انجام تکالیف محوله سند راهبردی امنیت تبادل اطلاعات کشور و نیز مصوبات شورای عالی امنیت فضای تبادل اطلاعات را مورد توجه قرار دهند
- ماده ۴۲- تمامی دستگاههای ذیربط موظفند اعتبارات موردنیاز اجرای تکالیف محوله طی این سند را برای سال جاری از محل بودجهی برنامهی توسعه کاربرد فناوری اطلاعات تامین و اعتبار موردنیاز برای سال آینده را در قالب بودجهی پیشنهادی به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارایه کنند
- ماده ۴۳- تمامی وزارتخانه‌ها و دستگاههایی که در این سند تکالیفی برای آنها مقرر شده‌است موظفند گزارش ششماهه‌ی اقدامات خود را برای جمع‌بندی و ارایه گزارش جامع به هیات وزیران به وزارت بازرگانی ارایه کنند

سیاست تجارت الکترونیکی جمهوری اسلامی ایران

تصویب نامه شماره ۲۱۰۶۷/ت/۲۵۵۹۸هـ مورخ ۸۱/۵/۶ هیات وزیران درخصوص
سیاست تجارت الکترونیکی جمهوری اسلامی ایران
وزارت بازرگانی - وزارت پست ، تلگراف و تلفن

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۹ بنا به پیشنهاد شماره ۳۰۸۹۱/۷۰۰ مورخ ۱۳۸۰/۸/۱۵ دبیرخانه شورای عالی اطلاع رسانی و به استناد اصل یکصد و سی هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ، سیاست تجارت الکترونیکی جمهوری اسلامی ایران را به شرح زیر تصویب نمود:

سیاست تجارت الکترونیکی جمهوری اسلامی ایران

۱- هدف

نظر به گسترش سریع تجارت الکترونیکی در جهان ، گریز ناپذیر بودن استفاده از آن ، نقش تجارت الکترونیکی در حفظ ، تقویت و توسعه موقعیت رقابتی کشور در جهان و صرفه جویی های ناشی از اجرای تجارت الکترونیکی در کشور، دولت جمهوری اسلامی ایران عزم خود مبنی بر استفاده و گسترش تجارت الکترونیکی در کشور را بر طبق اصول و سیاست های زیر اعلام می نماید. :

۲- اصول

- ۱- فراهم نمودن زیرساخت های اصلی و زمینه های حقوقی و اجرایی مورد نیاز برای استفاده از تجارت الکترونیکی.
- ۲- توسعه آموزش و ترویج فرهنگ استفاده از تجارت الکترونیکی.
- ۳- حمایت از توسعه فعالیت های بخش غیر دولتی و جلوگیری از انحصار و ایجاد زمینه های رقابت.
- ۴- رفع هرگونه محدودیت تبعیض آمیز در تجارت الکترونیکی.
- ۵- گسترش استفاده از شبکه اینترنت برای انجام تجارت الکترونیکی در کشور و اتخاذ تدابیر لازم برای بهداشت محتوایی شبکه یاد شده .

۳- سیاست های اجرایی

- ۱- شرکت مخابرات موظف است ضمن تسهیل و بهره گیری از مشارکت بخش غیر دولتی حداکثر تا پایان سال ۱۳۸۱ نسبت به تامین و راه انداز سخت افزار و نرم افزارهای مورد نیاز و برقراری خطوط ارتباطی پرسرعت ، مطمئن و ایمن به شبکه اینترنت در محدوده فعالیت خود براساس جدول ذیل اقدام و هزینه استفاده از خطوط مزبور را کاهش دهد.

شرح	سال ۱۳۸۰	سال ۱۳۸۱
ظرفیت پهنای دیتای کل کشور	Mbit۱۰۰۰	Gbit۵
ظرفیت پذیرش کاربران اینترنتی	۱۵۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰
تقسیمات خطوط شبکه	M۸وM۲وK۶۴ M۳۴	M۳۴وM۸وM۲وK۶۴ M۱۵۵و

۲-وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری بانک مرکزی ایران طرح جامع استفاده از سیستم انتقال الکترونیکی وجوه و همچنین استفاده از خدمات کارت‌های اعتباری و برنامه زمان‌بندی اجرای آنها را تا پایان مهر ماه ۱۳۸۱ تهیه و برای تصویب به کمیسیون تخصصی اطلاع رسانی اقتصادی شورای عالی اطلاع رسانی ارایه نمایند.

۳-وزارت بازرگانی موظف است حداکثر ظرف یک سال پس از ابلاغ این تصویب‌نامه ، بخش‌های اساسی طرح ملی تجارت الکترونیکی کشور را اجرایی نموده و طرح‌های زیر را محقق سازد :

الف- امکان‌سنجی طرح جامع تجارت الکترونیکی کشور را به انجام رسانده و برنامه دراز مدت توسعه ملی تجارت الکترونیکی را برای اجرا در محدوده زمانی برنامه سوم توسعه تدوین نماید .

ب- پروژه پیشگام تجارت الکترونیکی را به عنوان بازار نمونه دادوستد الکترونیکی ، به منظور تامین بستر ایمن لازم برای مبادلات الکترونیکی داخلی و خارجی و ارایه خدمات جنبی مورد نیاز راه اندازی نماید و از اجرای پروژه‌های مشابه توسط بخش خصوصی حمایت کند .

ج- مرجع صدور گواهی دیجیتال نمونه را به منظور کاربرد در حوزه تجارت الکترونیکی با لحاظ سازمان اجرایی ، سخت افزار و نرم افزار لازم با استفاده از خدمات و فناوری مقبول جهانی ایجاد نماید. پس از راه اندازی نظام ملی مرجع صدور گواهی دیجیتال در کشور این مرجع در چارچوب آن نظام قرار خواهد گرفت .

د- نظام ملی صدور گواهی دیجیتال توسط دبیرخانه شورای عالی اطلاع رسانی تدوین و به تصویب هیات دولت خواهد رسید.

ه- با توجه به ضرورت تقویت توان علمی داخل کشور در فناوری مربوط به گواهی دیجیتال ، همزمان با اجرای بند (ج) از ایجاد فناوری ملی با استفاده از نیروهای متخصص داخلی حمایت و از نتایج آن استفاده نماید .

۴-وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری موظف است با هماهنگی و حمایت وزارتخانه‌های بازرگانی و پست ، تلگراف و تلفن و دبیرخانه شورای عالی اطلاع‌رسانی نسبت به ایجاد رشته‌ها و

گرایش‌های مرتبط و نیز ارائه واحدهای درسی در زمینه فنی و اقتصادی تجارت الکترونیکی اقدام نماید .

۵- سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران موظف است نسبت به تهیه و پخش برنامه های آموزشی و ترویج در زمینه تجارب الکترونیکی با همکاری وزارت بازرگانی اقدام نماید .

۶- وزارت بازرگانی موظف است به طور مستمر نسبت به برگزاری دوره های آموزشی کوتاه مدت تخصصی و عمومی و برگزاری همایش های بین المللی و داخلی در زمینه تجارت الکترونیکی اقدام نماید.

۷- وزارتخانه ها ، سازمانها ، موسسات و شرکت‌های دولتی موظفند نسبت به راهاندازی تجارت الکترونیکی در مبادلات خود اقدام و تا پایان برنامه سوم توسعه حداقل نیمی از مبادلات خود را به این روش انجام دهند .

۸- هزینه‌های راهاندازی تجارت الکترونیکی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی موضوع ماده (۱۴۸) قانون مالیات های مستقیم - مصوب ۱۳۶۶ - و اصلاحیه‌های بعدی آن تلقی می‌گردد.

۹- وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و بازرگانی موظفند ترتیبی اتخاذ نمایند که مالیات‌ها و حقوق گمرکی اخذ شده از کالاها و خدمات مبادله شده در این روش افزون‌تر از سایر روش‌ها نباشد.

۱۰- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است ضمن هماهنگی با دستگاه‌های اجرایی ذیربط اعتبارات مورد نیاز برای راهاندازی پروژه‌های تجارت الکترونیکی و شبکه جامع اطلاع‌رسانی کشور ، موضوع ماده (۱۱۶) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۹- و گسترش بعدی آن را سالانه در لایحه بودجه کل کشور منظور نماید .

۱۱- دولت موظف است برای افزایش نقش فعال بخش غیر دولتی در توسعه تجارت الکترونیکی ، قسمتی از تسهیلات اعطایی موضوع قوانین بودجه سالیانه را به متقاضیان شاغل در این رشته اختصاص دهد.

۱۲- وزارت بازرگانی و دستگاه‌های اجرایی ذیربط موظف هستند نسبت به جلب و تشویق سرمایه‌گذاری خصوصی داخلی و خارجی در چارچوب مقررات قانونی مرتبط در این زمینه اقدام نمایند.

۱۳- دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد موظف است امکان پیاده‌سازی تجارت الکترونیکی را حداقل در یکی از مناطق آزاد تا پایان سال ۱۳۸۱ و در یک منطقه دیگر تا پایان سال ۱۳۸۲ فراهم کند. کلیه دستگاه‌های اجرای کشور که در این مناطق فعالیت می‌کنند ، موظفند نسبت به ارائه خدمات و راه اندازی فعالیت های مورد نیاز در این زمینه اقدام نمایند.

۱۴- دبیرخانه شورای عالی اطلاع رسانی موظف است با مشارکت وزارتخانه‌های بازرگانی ، پست ، تلگراف و تلفن ، اطلاعات ، علوم م تحقیقات و فناوری ، صنایع و معادن ، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، اقدامات لازم برای تهیه طرح جامع حفظ ایمنی مبادلات الکترونیکی ، محرمانه ماندن آمار و اطلاعات و رعایت سلامت محتوی متعلق به کاربران شبکه عمومی انتقال اطلاعات (در داخل کشور) و نظام ملی مرجع صدور گواهی دیجیتال را به عمل آورد و برای تصویب در کمیسیون راهبردی و ارایه به شورای عالی اطلاع رسانی جهت اتخاذ تصمیم اقدام نماید.

تبصره - با توجه به ضرورت تقویت توان علمی داخل کشور در این زمینه تمهیدات لازم برای ایجاد فناوری ملی اعم از سخت افزار و نرم افزار و سایر تسهیلات ملی مورد نیاز با استفاده از نیروهای تخصصی داخلی در این طرح باید لحاظ گردد.

۱۵- وزارت امور خارجه موظف است به منظور پیشبرد و تقویت همکاری های مربوط به تجارت الکترونیکی بین جمهوری اسلامی ایران از جمله سازمان کنفرانس اسلامی ، گروه ۷۷ ، سازمان همکاریهای اقتصادی (اگو) ، طرح (کلمبو) و نهادهای بین المللی وابسته به سازمان ملل متحد همکاری لازم را با وزارت بازرگانی و دبیرخانه شورای عالی اطلاع رسانی به عمل آورد.

۱۶- وظیفه نظارت و پیگیری اقدامات اجرایی فوق و ارایه گزارش های فصلی به شورای عالی اطلاع رسانی ، به (کمیسیون تخصصی اطلاع رسانی اقتصادی - بازرگانی و تجارت الکترونیکی) با هماهنگی دبیر شورای عالی اطلاع رسانی و نماینده ویژه رییس جمهوری جهت اقدام محول می گردد.

محمد رضا عارف - معاون اول رئیس جمهور

آیین‌نامه اجرایی مواد ۳۸ و ۴۲ قانون تجارت الکترونیکی

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۹ بنا به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های بازرگانی، امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، موضوع نامه شماره ۱/۱۸۹۹۳ مورخ ۱۳۸۳/۹/۲۵ وزارت بازرگانی و به استناد بند «الف» ماده (۷۹) قانون تجارت الکترونیکی مصوب ۱۳۸۲ تصویب نمود:

ماده ۱- مصرف‌کننده در موارد زیر به علت شرایط خاص کالا و خدمات، فاقد حق انصراف به شرح مندرج در بند «د» ماده (۳۸) قانون تجارت الکترونیکی خواهد بود مگر اینکه طرفین به نحو دیگری توافق نمایند:

الف - در مورد خدمات، در صورتی که با توافق مصرف‌کننده ارایه آن قبل از پایان هفت روز کاری شروع شده باشد.

ب - ارائه خدمات برای تحویل مواد غذایی یا سایر کالاهایی که مورد مصرف روزانه دارند.

ج - کالا یا خدماتی که قیمت آنها توسط نوسانات بازارهای مالی تعیین می‌شود و خارج از اختیار تأمین‌کننده است.

د- کالاهای ساخته شده با مشخصات فردی مصرف‌کننده که به طور واضح جنبه شخصی دارند یا اینکه به دلیل طبیعت آنها نمی‌توانند بازپس داده شوند یا اینکه به سرعت قابلیت فساد و خرابی دارند.

ه- نوارهای صوتی و تصویری و نرم‌افزارهای رایانه‌ای بسته‌بندی شده که به وسیله مصرف‌کننده باز شده باشند.

و- روزنامه، نشریه و مجلات مطابق تعریف قانون مطبوعات.

تبصره - سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان موظف است فهرستی از مصادیق کالاها و خدمات مندرج در بند «ج» این ماده را تهیه و ضمن نگهداری اطلاعات به صورت روزآمد، از طریق شبکه جامع اطلاع‌رسانی بازرگانی کشور و پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان یادشده به آگاهی عموم برساند.

ماده ۲- خدمات مالی زیر، موضوع بند «الف» ماده (۴۲) قانون تجارت الکترونیکی خارج از شمول قواعد حمایت از مصرف‌کننده می‌باشد:

الف - خدمات مربوط به سرمایه‌گذاری

ب - خدمات بیمه‌ای

ج - خدمات سایر مؤسسات مالی و اعتباری

محمد رضا عارف

معاون اول رئیس جمهور

آیین نامه اجرایی ماده ۴۸ قانون تجارت الکترونیکی

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۵/۲ به پیشنهاد شماره ۱۳۱۹۴/۱۲/۱۸ مورخ ۱۳۸۳/۶/۱۸ وزارت بازرگانی و به استناد ماده (۴۸) قانون تجارت الکترونیکی - مصوب ۱۳۸۲ - آیین‌نامه اجرایی ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف) سازمان‌های قانونی و مدنی حمایت از مصرف‌کننده (که از این پس سازمان نامیده می‌شوند): اعم از هر موسسه، شرکت یا انجمنی است که مطابق قانون، یا در اجرای آن با هدف حمایت از مصرف‌کننده در زمینه‌هایی از قبیل قیمت کالا و خدمات اعم از تولیدی و وارداتی، سیستم‌های مربوط به توزیع تا مرحله مصرف، ضرر و زیان کالاهای مصرفی و خدماتی ایجاد و یا ثبت شده یا می‌شوند.

ب) مصرف‌کننده: هر شخص اعم از حقیقی و حقوقی است که به منظوری جز تجارت یا شغل حرفه‌ای به خرید کالا و خدمت اقدام می‌کند.

ج) تأمین‌کننده: هر شخص اعم از حقیقی و حقوقی است که بنا به اهلیت تجاری، صنفی یا حرفه‌ای فعالیت می‌کند.

ماده ۲- سازمان می‌تواند در موارد زیر و به ترتیب پیش‌بینی شده در این آیین‌نامه مبادرت به طرح شکایت در مراجع قضایی یا سایر مراجع صلاحیتدار نماید:

الف) به تقاضای مصرف‌کننده متضرر؛

ب) به تقاضای یک یا چند مصرف‌کننده در حالی که تعداد کثیری از مصرف‌کنندگان ضرر مشترکی را متحمل شده‌اند؛

ج) اقدام مستقل سازمان بدون تقاضای شاکی خصوصی.

تبصره ۱- منظور از مصرف‌کننده متضرر در این ماده شخصی است که در نتیجه تخلف تأمین‌کننده از قواعد حمایت از مصرف‌کننده مقرر در باب سوم قانون تجارت الکترونیکی و موارد مذکور در فصل هشتم قانون نظام صنفی - مصوب ۱۳۸۲ - متحمل آسیب یا خسارت شده است.

تبصره ۲- هریک از اشخاص مذکور در بندهای (الف) و (ب) این ماده می‌باید همراه با تقاضانامه اسناد و مدارک مثبت ادعای خود را نیز به سازمان ارائه نمایند.

ماده ۳- درخواست‌های مطرح شده از جانب مصرف‌کنندگان توسط سازمان، ثبت شده و رسیدی مشتمل بر نام متقاضی، تاریخ و شماره ثبت به تقدیم‌کننده درخواست داده خواهد شد. نحوه طرح دعوی و شکایت توسط سازمان در مراجع ذی‌ربط قانونی حسب مورد مطابق تشریفات آیین رسیدگی مراجع مربوط خواهد بود.

ماده ۴- سازمان مکلف است نسبت به تقاضانامه‌های دریافت شده ظرف یک هفته تعیین تکلیف کند و در صورت مقتضی ظرف یک ماه نسبت به طرح شکایت در مراجع قانونی ذیربط اقدام نماید. در غیر این صورت پاسخ مناسبی به درخواست کننده ارائه کند. این مواعد با رضایت مصرف‌کننده و نیز در صورتی که موضوع نیاز به بررسی بیشتری توسط سازمان داشته باشد برای یکماه قابل تمدید خواهد بود.

ماده ۵- سازمان می‌تواند براساس دلایل و مدارک موجود نسبت به تعیین طرف دعوا اقدام کند که حسب مورد ممکن است طراح کالا، سازنده مواد اولیه، تولیدکننده، عرضه‌کننده و فروشنده یا مجموعه‌ای از آنها باشد.

محمدرضا عارف

معاون اول رئیس جمهور

قانون حمایت از حقوق پدیدآورندگان نرم‌افزارهای
رایانه‌ای

ماده ۱- حق نشر، عرضه، اجرا و حق بهره برداری مادی و معنوی نرم افزار رایانه ای متعلق به پدیدآورنده آن است. نحوه تدوین و ارائه داده ها در محیط قابل پردازش رایانه ای نیز مشمول احکام نرم افزار خواهد بود. مدت حقوق مادی سی (۳۰) سال از تاریخ پدیدآوردن نرم افزار و مدت حقوق معنوی نامحدود است.

ماده ۲- در صورت وجود شرایط مقرر در قانون ثبت علائم و اختراعات، نرم افزار به عنوان اختراع شناخته می شود، آئین نامه مربوط به این ماده به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۳- نام، عنوان و نشانه ویژه ای که معرف نرم افزار است از حمایت این قانون برخوردار است و هیچ کس نمی تواند آنها را برای نرم افزار دیگری از همان نوع یا مانند آن به ترتیبی که القای شبهه کند بکار برد در غیر این صورت به مجازات مقرر در ماده (۱۳) این قانون محکوم خواهد شد.

ماده ۴- حقوق ناشی از آن بخش از نرم افزاری که به واسطه نرم افزارهای دیگر پدید می آید متعلق به دارنده حقوق نرم افزارهای واسط نیست.

ماده ۵- پدیدآوردن نرم افزارهای مکمل و سازگار با دیگر نرم افزارها با رعایت حقوق مادی نرم افزارهای اولیه مجاز است.

ماده ۶- پدیدآوردن نرم افزارها ممکن است ناشی از استخدام و یا قرارداد باشد در اینصورت الف- باید نام پدیدآورنده توسط متقاضی ثبت به مراجع یاد شده در این قانون به منظور صدور گواهی ثبت، اعلام شود

ب- اگر هدف از استخدام یا انعقاد قرارداد، پدیدآوردن نرم افزار موردنظر بوده و یا پدیدآوردن آن جزء موضوع قرارداد باشد، حقوق مادی مربوط و حق تغییر و توسعه نرم افزار متعلق به استخدام کننده یا کارفرما است، مگر اینکه در رارداد به صورت دیگری پیش بینی شده باشد.

ماده ۷- تهیه نسخه های پشتیبان و همچنین تکثیر نرم افزاری که به طریق مجاز برای استفاده شخصی تهیه شده است چنانچه به طور همزمان مورد استفاده قرار نگیرد، بلامانع است.

ماده ۸- ثبت نرم افزارهای موضوع مواد (۱) و (۲) این قانون پس از صدور تأییدیه فنی توسط شورای عالی انفورماتیک حسب مورد توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و یا مرجع ثبت شرکتها انجام می پذیرد .

ماده ۹- دعوای نقض حقوق مورد حمایت این قانون، در صورتی در مراجع قضایی مسموع است که پیش از اقامه دعوی، تأییدیه فنی یادشده در ماده (۸) این قانون صادر شده باشد. در مورد حق اختراع، علاوه بر تأییدیه مزبور، تقاضای ثبت نیز باید به مرجع ذیربط تسلیم شده باشد.

ماده ۱۰- برای صدور تأییدیه فنی موضوع ماده (۸) در مورد نرم افزارهایی که پدیدآورنده آن مدعی اختراع بودن آن است، کمیته ای به نامه " کمیته حق اختراع" زیرنظر شورای عالی

انفورماتیک تشکیل می شود. اعضای این کمیته مرکب از سه کارشناس ارشد نرم افزار به عنوان نمایندگان شورای عالی انفورماتیک، نماینده سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و یک کارشناس حقوقی به انتخاب شورای عالی انفورماتیک خواهد بود .

ماده ۱۱- شورا مکلف است از صدور تأییدیه فنی برای نرم افزارهایی که به تشخیص وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خلاف اخلاق اسلامی و عفت عمومی و سلامت شخصیت کودکان و نوجوانان باشند خودداری کند. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی باید ظرف دو هفته راجع به استعلام کتبی شورای عالی انفورماتیک اعلام نظر کند .

ماده ۱۲- به منظور حمایت عملی از حقوق یاد شده در این قانون، نظم بخشی و ساماندهی فعالیت های تجاری رایانه ای مجاز، نظام صنفی رایانه ای توسط اعضای صنف یاد شده تحت نظارت شورا به وجود خواهد آمد. مجازات های مربوط به تخلفات صنفی مربوط، برابر مجازات های جرایم یاد شده در لایحه قانونی امور صنفی - مصوب ۱۳۵۹/۴/۱۳ و اصلاحیه های آن - خواهد بود

ماده ۱۳- هر کس حقوق مورد حمایت این قانون را نقض نماید علاوه بر جبران خسارت به حبس از نود و یک روز تا شش ماه و جزای نقدی از ده میلیون (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) تا پنجاه میلیون (۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال محکوم می گردد .

تبصره - خسارات شاکی خصوصی از اموال شخص مرتکب جرم جبران می شود.

ماده ۱۴- شاکی خصوصی می توان تقاضا کند مفاد حکم دادگاه در یکی از روزنامه ها با انتخاب و هزینه او آگهی شود

ماده ۱۵- رسیدگی جرم مذکور در ماده(۱۳) با شکایت شاکی خصوصی آغاز و با گذشت او موقوف می شود .

ماده ۱۶- حقوق مذکور در ماده (۱) در صورتی مورد حمایت این قانون خواهد بود که موضوع برای نخستین بار در ایران تولید و توزیع شده باشد .

ماده ۱۷- آیین نامه اجرایی این قانون شامل مواردی از قبیل چگونگی صدور گواهی ثبت و تأییدیه فنی و هزینه های مربوط همچنین نحوه تشکیل نظام صنفی رایانه ای، به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و با هماهنگی وزارتخانه های فرهنگ و ارشاد اسلامی و دادگستری به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید .

قانون فوق مشتمل بر هفده ماده و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ چهارم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۹/۱۰/۱۰ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

آیین نامه اجرایی مواد ۲ و ۱۷ قانون حمایت از حقوق
پدیدآورندگان نرم افزارهای رایانه‌ای

قسمت اول - ثبت نرم‌افزار**بخش اول: تعاریف مربوط به ثبت نرم‌افزار**

ماده ۱- در این آیین‌نامه منظور از کلمه "قانون"، قانون حمایت از حقوق پدیدآورندگان نرم‌افزارهای رایانه‌ای - مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۴ می‌باشد.

ماده ۲- نرم‌افزار عبارت است از مجموعه برنامه‌های رایانه‌ای، رویه‌ها، دستورالعمل‌ها و مستندات مربوط به آن‌ها و نیز اطلاعات مربوط به عملیات یک سیستم رایانه‌ای که دارای کاربری مشخص بوده و بر روی یکی از حامل‌های رایانه‌ای ضبط شده باشد.

تبصره ۱: آثار و محصولات نرم‌افزاری نوشتاری، صوتی و تصویری که با کمک نرم‌افزار پردازش شده و به صورت یک پدیده مستقل تهیه و ارائه شود نیز مشمول این آیین‌نامه خواهد بود.

تبصره ۲: خلق عملیات نرم‌افزاری در ذهن یا بیان مخلوق بدون اینکه برنامه‌های رایانه‌ای و مستندات و دستورالعمل‌های آن تدوین شده باشد، نرم‌افزار محسوب نمی‌شود و برای خالق آن حقوقی ایجاد نمی‌نماید.

ماده ۳- پدیدآورنده نرم‌افزار شخص یا اشخاصی هستند که براساس دانش و ابتکار خود کلیه مراحل مربوط اعم از تحلیل، طراحی، ساخت و پیاده‌سازی نرم‌افزار را انجام دهند.

ماده ۴- حقوق معنوی نرم‌افزار بدون اینکه منحصر به این تعبیر باشد عبارت است از حق انتساب نرم‌افزار به پدیدآورنده آن و محدود به زمان و مکان نیست و غیرقابل انتقال است.

ماده ۵- حقوق مادی نرم‌افزار بدون اینکه منحصر به مصادیق زیر باشد عبارت از حق استفاده شخصی، حق نشر، حق عرضه، حق اجرا، حق تکثیر و هرگونه بهره‌برداری اقتصادی است و قابل نقل و انتقال می‌باشد.

ماده ۶- نشر عبارت است از قراردادن نرم‌افزار در معرض استفاده عموم اعم از اینکه بر روی یکی از حامل‌های رایانه‌ای، تکثیر شده یا به منظور فوق در محیط‌های رایانه‌ای قابل استفاده برای دیگران قرار داده شود.

ماده ۷- عرضه عبارت است از ارائه نرم‌افزار برای استفاده شخص یا اشخاص معین دیگر در زمان یا مکان محدود و برای بهره‌برداری مشخص.

ماده ۸- اجرا عبارت است از استفاده عملی و کاربردی از نرم‌افزار در محیط‌های رایانه‌ای

بخش دوم- حقوق پدیدآورنده

ماده ۹- حقوق مادی و معنوی نرم‌افزار به پدیدآورنده تعلق دارد. استفاده از تمام یا قسمتی از حقوق مادی موضوع قانون را برای مدت ۳۰ سال یا کمتر، با قید شرط یا بدون شرط قابل نقل و انتقال به اشخاص دیگر می‌باشد. اشخاصی که به ترتیب فوق اجازه نشر یا عرضه یا اجرای

نرم‌افزاری را که دیگری پدید آورده است به دست آورده‌اند مکلفند نام پدیدآورنده را نیز در نسخ عرضه شده ذکر نمایند مگر اینکه با پدیدآورنده به گونه‌ای دیگر توافق شده باشد.

ماده ۱۰- نرم‌افزار ممکن است به سفارش شخص حقیقی یا حقوقی پدید آمده باشد. حقوق مادی نرم‌افزارهایی که مطابق ماده (۶) قانون پدید می‌آید به مدت مقرر در ماده (۱) قانون (۳۰ سال) متعلق به سفارش دهنده است، مگر اینکه برای مدت کمتر یا ترتیب محدودتری توافق شده باشد ولی حقوق معنوی نرم‌افزارها متعلق به پدیدآورنده است.

ماده ۱۱- هرگاه اشخاص متعدد در پدیدآوردن نرم‌افزار مشارکت داشته باشند، چنانچه سهم مشارکت هر یک در پدیدآوردن نرم‌افزار مشخص باشد، حقوق مادی حاصل از آن به نسبت مشارکت به هر یک تعلق می‌گیرد. در صورتی که کار یک‌ایک آنان جدا و متمایز نباشد اثر مشترک نامیده می‌شود و حقوق ناشی از آن حق مشاع پدیدآورندگان است.

تبصره- هر یک از شرکاء به تنهایی یا همه آنها به اتفاق می‌توانند در مورد نقض حقوق موضوع قانون به مراجع قضایی ذیصلاح مراجعه نمایند.

ماده ۱۲- استفاده از نرم‌افزارهای دیگر برای ایجاد نرم‌افزارهای سازگار و مکمل که قابلیت‌ها و ظرفیت‌ها یا کاربری جدید ایجاد کند بلامانع است و نقض حقوق پدیدآورنده نرم‌افزارهای دیگر محسوب نمی‌شود مشروط بر اینکه پدیدآورنده نرم‌افزار سازگار و مکمل رضایت کتبی پدیدآورندگان نرم‌افزارهایی که برای نخستین بار در ایران تولید و توزیع شده است را گرفته باشد.

ماده ۱۳- حقوق مادی و معنوی نرم‌افزارهای جدید که به واسطه نرم‌افزارهای دیگر پدید می‌آید متعلق به پدیدآورنده نرم‌افزار جدید است.

ماده ۱۴- پاداش، جایزه نقدی و امتیازاتی که در مسابقات علمی و هنری طبق شرایط مسابقه به آثار مورد حمایت این آیین‌نامه مضمون این ماده تعلق می‌گیرد، متعلق به پدیدآورنده خواهد بود.

ماده ۱۵- اشخاصی که نرم‌افزاری را با تغییراتی که عرفاً نتوان آن را یک نرم‌افزار جدید به حساب آورد، به نام خود ثبت، تکثیر، منتشر، عرضه و یا بهره‌برداری نمایند، حقوق پدیدآورنده نرم‌افزار یاد شده را نقض کرده‌اند.

ماده ۱۶- اشخاصی که از نام، عنوان و نشان نرم‌افزار خود بدون اخذ مجوز دارنده و یا نماینده قانونی وی استفاده نمایند، ناقض حقوق پدیدآورنده محسوب می‌شوند.

ماده ۱۷- اشخاصی که با علم و اطلاع از عدم رعایت حقوق پدیدآورنده، نرم‌افزاری را که بدون اجازه پدیدآورنده منتشر و یا عرضه شده است تهیه و مورد بهره‌برداری قرار دهند، ناقض حقوق پدیدآورنده محسوب می‌گردند.

ماده ۱۸- حق تکثیر تمام یا بخشی از نرم‌افزار بر روی حامل‌های رایانه‌ای متعلق به پدیدآورنده است و سایر اشخاص حتی اگر قصد نشر یا عرضه یا بهره‌برداری نداشته باشند مجاز به تکثیر نیستند.

ماده ۱۹- خرید و به‌کارگیری نرم‌افزارهای کپی غیرمجاز توسط دستگاه‌های دولتی و دیگر دستگاه‌ها و واحدها و سازمان‌های تابعه آنها که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است ممنوع می‌باشد. ذیحسابان دستگاه‌های یاد شده مجاز به پرداخت هزینه خرید نرم‌افزارهای کپی غیرمجاز نیستند.

تبصره: کارکنان دستگاه‌های موضوع این ماده، مجاز به نصب و بهره‌برداری نسخه کپی غیرمجاز نرم‌افزارهای مورد حمایت این قانون روی رایانه‌های متعلق به دولت و دستگاه مرتبط نمی‌باشند. متخلفان از این حکم، مشمول مجازات مقرر در قانون خواهند بود.

بخش سوم - اختراع نرم‌افزار

ماده ۲۰- به منظور صدور تأییدیه فنی برای نرم‌افزارهایی که پدیدآورنده مدعی اختراع آن است، در اجرای ماده (۱۰) قانون، کمیته‌ای با ترکیب مقرر در ماده مذکور زیرنظر شورای عالی انفورماتیک تشکیل می‌شود. اعضای این کمیته به مدت سه سال منصوب می‌شوند و انتصاب مجدد آنان نیز بلامانع است. دستورالعمل مربوط به نحوه تشکیل جلسات و اتخاذ تصمیم در کمیته مذکور به تصویب شورای عالی انفورماتیک خواهد رسید.

ماده ۲۱- در صورتی که متقاضی، مدعی اختراع نرم‌افزار باشد ابتدا با مراجعه به اداره مالکیت صنعتی، اظهارنامه مربوط را اخذ و تکمیل و همراه با مدارک و مستندات به این اداره تسلیم و رسید دریافت می‌نماید.

اداره مالکیت صنعتی موظف است پس از انجام تشریفات قانونی یک نسخه از اظهارنامه به همراه مدارک و مستندات را به دبیرخانه شورای عالی انفورماتیک ارسال نماید. دبیرخانه مزبور موضوع را در کمیته حق اختراع مطرح و در صورت تأیید یا عدم تأیید فنی اختراع، مراتب را به اداره مالکیت صنعتی اعلام تا مرجع مذکور حسب مورد براساس ترتیبات و تشریفات مقرر در قانون ثبت علائم و اختراعات و آیین‌نامه‌های مربوط مبادرت به صدور ورقه اختراع یا اعلام نتیجه نماید. ماده ۲۲- حقوق دارنده ورقه ثبت اختراع نرم‌افزار همان است که در قانون ثبت علائم و اختراعات و اصلاحات بعدی آن مشخص شده است.

تبصره- استفاده از حقوق مذکور در قانون ثبت علائم و اختراعات مانع از برخورداری پدیدآورنده نرم‌افزار از حقوق موضوع این قانون و مقررات این آیین‌نامه نخواهد بود.

بخش چهارم - چگونگی صدور گواهی ثبت نرم افزار

ماده ۲۳- دبیرخانه شورای عالی انفورماتیک با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، فرم‌های لازم برای تکمیل توسط متقاضی ثبت نرم‌افزار را تهیه تا از طریق دبیرخانه مزبور در اختیار متقاضی قرار گیرد.

ماده ۲۴- متقاضی ثبت نرم‌افزار پس از تکمیل فرم‌ها، دو نسخه از نرم‌افزار را به دبیرخانه تحویل داده و رسید دریافت می‌دارد. علاوه بر آن متقاضی باید به ازای هر نرم‌افزار مبلغ یکصد هزار (۱۰۰/۰۰۰) ریال برای ثبت و یکصد هزار (۱۰۰/۰۰۰) ریال برای تأیید فنی به حساب خزانه واریز و رسید آن را نیز همراه تقاضای خود تحویل دهد.

ماده ۲۵- شورا پیش از تأیید فنی، باید با ارسال یک نسخه از نرم‌افزار به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، عدم مخالفت نرم‌افزار را اخلاق اسلامی و عفت عمومی و سلامت شخصیت کودکان و نوجوانان استعمال کند. وزارت یاد شده موظف است ظرف دو هفته نظر خود را به شورا اعلام کند. تبصره- چنانچه وزارت ظرف مدت دو هفته قادر به اظهار نظر قطعی نباشد، موظف است ضمن اعلام دلایل خود، حداکثر ظرف سه ماه نظر قطعی خود را اعلام نماید، در غیر این صورت در پاسخ استعمال شورا، نرم‌افزار از نظر اخلاق اسلامی، عفت عمومی و سلامت شخصیت کودکان و نوجوانان مورد تأیید تلقی خواهد شد.

ماده ۲۶- شورا پس از دریافت تأییدیه وزارت مورد اشاره موظف است حداکثر ظرف مدت سه ماه نسبت به بررسی فنی نرم‌افزار اقدام و نظر خود را به وزارت اعلام نماید. عدم اعلام نظر شورا در طی مدت مذکور به منزله تأیید فنی است.

ماده ۲۷- وزارت موظف است در صورت دریافت تأییدیه فنی حداکثر ظرف یک هفته گواهی ثبت نرم‌افزار را صادر و به متقاضی بدهد.

ماده ۲۸- چنانچه پدیدآورنده، مدعی اختراع نرم‌افزار باشد، پس از طی مراحل مذکور در ماده (۲۱)، نرم‌افزار در کمیته حق اختراع مذکور در ماده (۱۰) قانون مورد بررسی قرار گرفته و مراتب تأیید یا عدم تأیید در فرم مربوط درج می‌گردد. ابلاغ تأیید یا عدم تأیید اختراع توسط دبیرخانه شورای عالی انفورماتیک کشور به اداره مالکیت صنعتی و از آن طریق به متقاضی صورت می‌گیرد.

ماده ۲۹- شورای عالی انفورماتیک و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلفند از نسخ نرم‌افزارهایی که جهت تأیید و ثبت در اختیار آنها قرار می‌گیرد به نحوی محافظت نمایند که مندرجات آن جز با رضایت حقوق مادی نرم‌افزار در دسترس سایر اشخاص قرار نگیرد. اشخاصی که در دبیرخانه شورا و وزارت مذکور متهم به اهمال و سوءاستفاده باشند، با شکایت پدیدآورنده به عنوان ناقض حقوق وی تحت تعقیب قرار خواهند گرفت. به علاوه تخلف این قبیل اشخاص حسب مورد در

هیات‌های رسیدگی به تخلفات اداری یا هیات‌های انضباطی مشابه رسیدگی و مجازات اداری مقرر نیز در مورد آنان اعمال خواهد شد.

تبصره- در موارد اختراع، موضوع تابع قوانین و مقررات مربوط خواهد بود.

ماده ۳۰- قبول تقاضای ثبت اختراع و نیز ثبت نرم‌افزار، مانع اعتراض و ادعای حق از ناحیه اشخاص دیگر نخواهد بود و افراد ذی‌حق می‌توانند به مراجع صالحه قضائی مراجعه نمایند.

ماده ۳۱- چنانچه متقاضی ثبت نرم‌افزار نسبت به تصمیم شورای عالی انفورماتیک و یا وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اعتراض داشته باشد، حسب مورد می‌تواند در شورای یاد شده و یا کمیته‌ای که توسط وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تعیین می‌شود تقاضای تجدیدنظر و رسیدگی مجدد نماید.

قسمت دوم - نظام صنفی رایانه‌ای

بخش اول: تعاریف مربوط به نظام صنفی رایانه‌ای

ماده ۳۲- اصطلاحات اختصاری زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌رود:

۱- نظام صنفی رایانه‌ای: قواعد و مقرراتی است که در جهت ساماندهی، ایجاد تشکیلات، تعیین وظایف و نظم‌بخشی به فعالیت تجاری رایانه‌ای مجاز و حمایت از حقوق پدیدآورندگان نرم‌افزار وضع و تحت نظارت شورای عالی انفورماتیک کشور تنظیم و تنسيق می‌گردد و از این پس "نظام رایانه‌ای" خوانده می‌شود.

۲- فرد حقیقی: شخص حقیقی یا حقوقی است که فعالیت خود را در زمینه امور تحقیقاتی، طراحی، تولیدی، خدماتی، تجاری رایانه‌ای (اعم از سخت‌افزار، نرم‌افزار و شبکه‌های اطلاع‌رسانی) قرار می‌دهد.

تبصره ۱- ایجاد هرگونه مرکز پژوهشی، تحقیقاتی منوط به رعایت ضوابط قانونی مربوط است.

تبصره ۲- اشخاص حقیقی یا حقوقی که طبق این آیین‌نامه و قانون مربوط مجوز فعالیت، پروانه تأسیس یا بهره‌برداری می‌گیرند، چنانچه مبادرت به عرضه مستقیم کالا یا خدمات به مصرف‌کننده نمایند مکلفند علاوه بر رعایت این مصوبه براساس مقررات مربوط نسبت به اخذ پروانه کسب و مجوزهای مربوط از مراجع ذی‌ربط اقدام کنند.

۳- واحد صنفی: هر واحد اقتصادی که توسط فرد صنفی رایانه‌ای با اخذ پروانه کسب یا مجوز لازم برای فعالیت موضوع بند (۲) فوق دایر می‌گردد، واحد صنفی نامیده می‌شود.

۴- عضو صنف: دانش‌آموختگانی که در رشته‌های کامپیوتر، مهندسی برق، ریاضی و رشته‌های مرتبط با آن که حداقل دو سال از فارغ‌التحصیلی آنان گذشته یا در آزمونی که به همین منظور از سوی نظام برگزار می‌گردد موفقیت لازم را کسب نمایند، می‌تواند به عنوان شخص حقیقی به عضویت نظام درآید.

بخش دوم - ارکان نظام صنفی رایانه‌ای:

ماده ۳۳- ارکان نظام صنفی رایانه‌ای عبارتند از: نظام صنفی رایانه‌ای استان‌ها، شورای انتظامی استان‌ها، هیات عمومی نظام، شورای مرکزی نظام، شورای انتظامی کل، بازرس و رئیس.

الف - نظام صنفی رایانه‌ای استان‌ها:

ماده ۳۴- نظام صنفی رایانه‌ای هر استان در صورتی که حداقل اعضای جدول زیر را به تشخیص مراجع مذکور در آن پوشش دهد، تشکیل می‌شود:

مرجع تشخیص	حداقل عضو در استان	-
شورای عالی انفورماتیک	۱۰	شرکتها و سایر اشخاص حقوقی
اتحادیه صنفی مرکز استان	۱۵	فروشگاه‌ها
شورای عالی انفورماتیک	۵	مشاوران

تبصره ۱- مادامی که نظام صنفی رایانه‌ای استان تشکیل نشده است، امور مربوط به آن استان توسط شورای مرکزی نظام، سرپرستی یا اداره آن به نظام رایانه‌ای یکی از استان‌های همجوار واگذار خواهد شد.

تبصره ۲- عضویت در بیش از یک نظام صنفی استانی مجاز نمی‌باشد.

ماده ۳۵- هر نظام استانی دارای مجمع عمومی، هیات‌مدیره، شورای انتظامی و بازرس است. محل استقرار دائم دفتر مرکزی آن در مرکز استان می‌باشد، ولی هیات‌مدیره می‌تواند پس از تأیید شورای مرکزی در سایر شهرستان‌ها نیز نمایندگی دایر نماید.

ماده ۳۶- مجمع عمومی نظام هر استان از اجتماع تمامی اعضای (حقوقی، فروشگاه‌ها و حقیقی) دارای حق رأی تشکیل می‌گردد و وظایف و اختیارات آن به شرح زیر است:

- ۱- انتخاب اعضای هیات‌مدیره و بازرس.
- ۲- تصویب خط مشی‌ها، سیاست‌ها و برنامه‌ها و آیین‌نامه‌های اجرایی نظام.
- ۳- بررسی و تصویب پیشنهادهای هیات‌مدیره.
- ۴- تعیین میزان ورودیه، حق عضویت و سایر منابع درآمدی.
- ۵- عزل هیات‌مدیره و بازرس.
- ۶- بررسی و تصویب ترازنامه، صورت‌حساب درآمد و هزینه‌های سال مالی گذشته و بودجه سال آتی نظام.
- ۷- استماع و ارزیابی گزارش سالیانه هیات‌مدیره در خصوص فعالیت‌های نظام.
- ۸- تصویب تغییرات در مفاد اساسنامه نظام.

- ۹- تصویب انحلال نظام استانی و ارجاع آن به هیات عمومی صنف.
- ۱۰- بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به سایر امور که طبق قوانین، آیین‌نامه‌های مربوط در صلاحیت مجمع عمومی است.
- تبصره ۱- هر مجمع توسط هیات رئیسه‌ای مرکب از یک رئیس، یک منشی و دو ناظر اداره می‌شود.
- تبصره ۲- اعضای هیات رئیسه نباید از بین کسانی باشند که خود را در انتخابات هیات‌مدیره و بازرس نامزد کرده‌اند.
- تبصره ۳- تصویب موارد مربوط به بندهای (۸) و (۹) در اختیار مجمع عمومی فوق‌العاده می‌باشد.
- ماده ۳۷- نحوه تشکیل جلسات مجامع عمومی عادی و فوق‌العاده:
- تشکیل مجمع عمومی عادی در نوبت اول با حضور نصف به علاوه یک اعضای هر شاخه (حقیقی، حقوقی و فروشگاهی) نظام می‌باشد که در صورت عدم حصول به نصاب لازم، در نوبت دوم که حداکثر پانزده روز بعد تشکیل می‌شود با هر تعداد از اعضای کل شاخه‌ها برگزار خواهد شد. تصمیمات مجمع عمومی عادی با رأی اکثریت نسبی حاضران لازم‌الاجرا خواهد بود.
- تبصره ۱- نصاب تشکیل مجمع عمومی فوق‌العاده همان نصاب تشکیل مجمع عمومی عادی است ولی تصمیمات آن با رأی دو سوم حاضرین دارای اعتبار است.
- تبصره ۲- هر عضو می‌تواند حداکثر وکالت دو عضو غایب در جلسه را داشته باشد.
- تبصره ۳- دعوت برای تشکیل مجامع عمومی توسط هیات‌مدیره یا بازرس و در دوره فترت توسط دبیر صورت خواهد گرفت.
- تبصره ۴- دعوت برای تشکیل مجامع عمومی با دعوت کتبی و یا از طریق آگهی در روزنامه کثیرالانتشار منتخب مجمع عمومی و با تعیین زمان و مکان و دستور جلسه انجام و باید حداقل پانزده روز قبل از تشکیل مجمع به اطلاع عموم برسد. مجمع می‌تواند برای دعوت از اعضاء روش دیگری را جایگزین نماید.
- تبصره ۵- یک سوم از اعضای شاخه‌های (حقوقی، فروشگاهی، حقیقی) نظام می‌تواند درخواست تشکیل مجمع عمومی فوق‌العاده نماید. هیات‌مدیره مکلف به قبول درخواست می‌باشد.
- تبصره ۶- مجمع عمومی عادی سالی یک بار و مجمع عمومی به طور فوق‌العاده می‌تواند به دفعات تشکیل شود.
- ماده ۳۸- هر نظام استانی دارای هیات‌مدیره‌ای خواهد بود که از اعضای داوطلب واجد شرایط شاخه‌های آن توسط اعضای همان شاخه برای یک دوره سه ساله انتخاب خواهند شد. انتخاب مجدد آنان برای یک دوره پیوسته دیگر بلامانع است و هیات‌مدیره تا زمان انتخاب هیات‌مدیره جدید، کماکان عهده‌دار مسئولیت خواهد بود.

ماده ۳۹- تعداد نمایندگان هر شاخه در هیات‌مدیره نظام استانی به شرح جدول زیر خواهد بود که بین یک الی سه علی‌البدل حسب تعداد برای هر شاخه خواهد داشت:

تعداد - شاخه	۵۰-۵	۱۰۰-۵۱	۳۰۰-۱۰۱	۵۰۰-۳۰۱	۵۰۱ به بالا
شرکتها	۳	۶	۹	۱۲	۱۵
فروشگاهها	۱	۲	۳	۴	۵
مشاوران	۱	۲	۲	۳	۳

تبصره- با توجه به عدم وجود زیرساخت مناسب جهت تعیین صلاحیت مشاوران، هیات‌مدیره‌های استانی و شورای مرکزی دوره اول بدون حضور نمایندگان این شاخه تشکیل می‌شوند.

آیین‌نامه چگونگی احراز صلاحیت مشاوران پس از تصویب در شورای عالی انفورماتیک حداکثر تا مجمع عمومی بعدی به اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۴۰- شرایط انتخاب شوندگان هیات‌های مدیره استانی به شرح زیر می‌باشند:

- ۱- تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران.
- ۲- پایبندی به اسلام و یا یکی از اقلیت‌های دینی شناخته شده در قانون اساسی و وفاداری به نظام جمهوری اسلامی ایران.
- ۳- عدم اعتیاد به مواد مخدر.
- ۴- داشتن حسن شهرت اجتماعی، شغلی، عملی، حرفه‌ای و عدم اشتغال به فساد اخلاقی، به تأیید پنج درصد واجدان حق رأی دادن در نظام است که این تعداد کمتر از ۲ نفر نمی‌باشد.
- ۵- نداشتن پیشینه کیفری مؤثر.

ماده ۴۱- اولین دوره انتخاب در استان با نظارت شورای عالی انفورماتیک و با اطلاع استاندار و توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی هر استان برگزار خواهد شد.

تبصره: دستورالعمل مربوط به تشکیل مجمع عمومی مؤسس استان‌ها، اساسنامه، الگو، برگزاری انتخابات اولین دوره هیات‌مدیره استان‌ها، انتخابات شورای مرکزی، با رعایت قانون حمایت از پدیدآورندگان نرم‌افزار و مفاد این آیین‌نامه تهیه و به تصویب شورای عالی انفورماتیک خواهد رسید.

ماده ۴۲- اهم وظایف و اختیارات هیات‌مدیره به شرح زیر است:

- ۱- نظارت بر حسن انجام خدمات ارایه شده توسط اشخاص حقیقی و حقوقی در حوزه استان.

- ۲- تنظیم روابط بین اعضای صنف و کارفرمایان و ارایه اطلاعات لازم به کارفرمایان در مورد اشخاص واجد صلاحیت فنی.
- ۳- دفاع از حقوق اجتماعی و حیثیت حرفه‌ای صنف.
- ۴- همکاری با مراجع ذی‌ربط در امر ارزشیابی، تعیین صلاحیت و ظرفیت اشتغال.
- ۵- ارائه خدمات کارشناسی فنی به مراجع قضائی و قبول داورى در اختلافاتی که دارای ماهیت فنی است در چارچوب قوانین و مقررات مربوط کشور.
- ۶- معرفی نماینده نظام جهت عضویت در کمیسیون حل اختلاف مالیاتی، هیات‌های تشخیص مطالبات تأمین اجتماعی و سایر مراجع قانونی.
- ۷- ارتقای دانش فنی و کیفیت کار اعضای صنف.
- ۸- برنامه‌ریزی در جهت تقویت و توسعه فرهنگ فناوری اطلاعات در استان با برگزاری مسابقات حرفه‌ای و تخصصی در چارچوب قوانین و مقررات.
- ۹- انتخاب دبیر نظام صنفی رایانه‌ای استانی از بین خود و یا خارج از آن و یا عزل وی.
- ۱۰- تعیین حق الزحمه کارکنان نظام استانی.
- ۱۱- تنظیم دستورالعمل‌های اداری - مالی نظام استانی طبق مقررات و نظام‌نامه‌های مصوب هیات عمومی.
- ۱۲- معرفی اعضای شورای انتظامی وفق مقررات این آیین‌نامه.
- ۱۳- تشکیل کمیسیون‌های تخصصی استانی با رعایت نظام‌نامه‌های هیات عمومی و شورای مرکزی.
- ۱۴- بررسی و تصویب بودجه پیشنهادی نظام استانی.
- ماده ۴۳- هیات‌مدیره در اولین نشست خود یک نفر را به عنوان رئیس، یک یا دو نفر را به عنوان نایب رئیس و یک نفر را به عنوان خزانه‌دار انتخاب می‌نماید.
- ماده ۴۴- دبیر نظام، مسئول اداره امور دبیرخانه بوده و وظایف او به شرح زیر است:
  - ۱- استخدام یا به کار گماردن کارکنان اداری نظام و در صورت لزوم استخدام مشاور و کارشناس پس از تصویب هیات‌مدیره.
  - ۲- انجام مکاتبات و نامه‌های اداری نظام و نظارت بر حسن اجرای مقررات داخلی نظام.
  - ۳- گشایش حساب‌های بانکی نظام به اتفاق خزانه‌دار و رئیس هیات‌مدیره.
  - ۴- اجرای مصوبات و تصمیمات هیات‌مدیره و مجمع عمومی و انجام امور جاری نظام.
  - ۵- حفظ و نگهداری اسناد و مدارک اداری و مشخصات کامل اعضا.
  - ۶- تهیه و تنظیم کارت عضویت نظام با امضای خود و رئیس هیات‌مدیره و مهر رسمی نظام.
  - ۷- ارسال شکایات واصله شده به شورای انتظامی استان.

۸- نمایندگی نظام نزد کلیه اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی، مراجع قضایی و اداری یا حق توکیل.

ماده ۴۵- خزانه‌دار مسئول امور مالی نظام است. وظایف وی به شرح زیر است:

۱- امضای کلیه چک‌ها، اسناد مالی و اوراق تعهدآور برعهده او و رئیس هیات‌مدیره یا دبیر نظام می‌باشد.

۲- اداره امور مالی نظام، تنظیم دفاتر و اسناد صورت‌جلسات مالی و رسیدگی و حفظ حساب‌ها.

۳- وصول و جمع‌آوری ورودیه، حق عضویت‌ها و کمک‌های مالی.

۴- تهیه و تنظیم ترازنامه جهت ارائه به هیات‌مدیره و بازرس.

۵- رسیدگی به صحت اسناد و مدارک ارائه شده در مورد پرداخت‌ها.

۶- نظارت بر خرید و فروش و هر نوع عمل مالی.

۷- حفظ اموال منقول و غیرمنقول، وجوه و اسناد مالی.

۸- تنظیم بودجه سال آتی و تسلیم آن به هیات‌مدیره جهت بررسی و تصویب.

ب- شورای انتظامی استان:

ماده ۴۶- هر نظام استانی دارای یک شورای انتظامی متشکل از ۳ تا ۵ نفر به معرفی هیات‌مدیره که یک نفر از آنها حقوقدان می‌باشد خواهد بود و همگی با حکم رئیس شورای مرکزی نظام برای مدت سه سال منصوب شده و انتصاب مجدد آنان بلامانع خواهد بود. رسیدگی به شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی درخصوص تخلفات حرفه‌ای، انضباطی و انتظامی اعضا به عهده شورای یاد شده می‌باشد. چگونگی رسیدگی به تخلفات و تعیین مجازات‌های انضباطی و موارد قابل تجدیدنظر در شورای انتظامی نظام طبق مواد آتی خواهد بود.

تبصره- هرگاه تخلف عضو، عنوان یکی از جرایم مندرج در قوانین را داشته باشد، این شورا مکلف است مراتب را برای رسیدگی به جنبه جزائی آن در اسرع وقت به مراجع قضائی صالح اعلام دارد. رسیدگی مراجع قضائی مزبور مانع از اجرای مجازات‌های انتظامی اعضا نخواهد بود.

ماده ۴۷- شورای انتظامی در اولین جلسه خود یک رئیس و یک نایب رئیس و یک نفر منشی برای مدت یک سال انتخاب خواهد کرد و تجدید انتخاب آنان بلامانع خواهد بود.

ماده ۴۸- هیات‌مدیره می‌تواند در صورت اطلاع از وقوع تخلف، رأساً نیز به شورای انتظامی اعلام شکایت کند.

ماده ۴۹- دبیرخانه شورای انتظامی استان در دبیرخانه نظام صنفی رایانه‌ای استان قرار داشته و پس از وصول شکایت و تشکیل پرونده با رعایت نوبت تعیین وقت می‌نماید. موارد خارج از نوبت به تشخیص رئیس شورای انتظامی استان تعیین می‌شود.

تبصره_ کلیه مکاتبات و تصمیمات و آرای شورای انتظامی استان با امضای رئیس و در غیاب وی نایب رئیس و از طریق دبیرخانه انجام و ابلاغ می‌شود.

ماده ۵۰- شورای انتظامی استان ملزم به رسیدگی به کلیه شکایات واصله می‌باشد. اگر شکایتی را وارد نداند و یا رسیدگی به شکایتی را در صلاحیت خود تشخیص ندهد نظر به رد شکایت یا عدم صلاحیت داده و در غیر این صورت پس از اخذ دفاعیات اتخاذ تصمیم می‌کند. شورا می‌تواند در صورت نیاز از طرفین برای استماع اظهارات آنان دعوت نماید.

عدم حضور شاکی یا وکیل یا نماینده او بدون اعلام قبلی در اولین جلسه رسیدگی در حکم انصراف از شکایت است، لیکن عدم حضور مشتکی عنه مانع رسیدگی و اخذ تصمیم نخواهد بود. در صورت درخواست مشتکی عنه جهت حضور، شورا موظف به دعوت از وی می‌باشد. مشتکی عنه در صورت عدم امکان حضور، لایحه دفاعیه خود را قبل از جلسه رسیدگی به دبیرخانه شورای انتظامی استان تسلیم و یا یک نفر را به عنوان وکیل معرفی می‌نماید.

تبصره_ شورای انتظامی استان می‌تواند از نظرات مشورتی کارشناسان خبره استفاده نماید.

ماده ۵۱- مجازات‌های انتظامی به قرار زیر است:

- ۱- اخطار شفاهی بدون درج در پرونده عضویت در نظام صنفی رایانه‌ای استان.
  - ۲- توبیخ کتبی یا درج در پرونده عضویت در نظام صنفی رایانه‌ای استان.
  - ۳- محرومیت موقت از فعالیت صنفی به مدت ۱ روز تا ۳ ماه.
  - ۴- محرومیت موقت از فعالیت صنفی به مدت سه ماه تا یکسال.
  - ۵- محرومیت موقت از فعالیت صنفی به مدت یک سال تا پنج سال.
- ماده ۵۲- تخلفات انتظامی و انضباطی و مجازات‌های مربوط حسب مورد با توجه به شرایط، دفعات و مراتب تخلف به شرح زیر است:
- ۱- عدم رعایت شئونات شغلی و حرفه‌ای مربوط از درجه یک تا درجه دو.
  - ۲- سهل انگاری و یا عدم رعایت اصول فنی به نحوی که موجب تضییع حقوق دیگران شود از درجه دو تا درجه چهار.
  - ۳- صدور تأییدیه‌های خلاف واقع، از درجه یک تا درجه پنج.
  - ۴- ارائه صورت وضعیت یا سایر اوراق و مدارک که موجب تضییع حقوق دیگران شود از درجه دو تا درجه چهار.
  - ۵- امتناع از انجام تمام یا بخشی از تکالیف ناشی از قرارداد از درجه یک تا درجه سه.
  - ۶- جعل و تزویر در اوراق و اسناد و مدارک حرفه‌ای از درجه سه الی درجه پنج.
  - ۷- اشتغال در کارهایی که خارج از صلاحیت حرفه‌ای و یا ظرفیت اشتغال تعیین شده توسط مراجع ذیصلاح از درجه یک تا درجه پنج.

۸- سوءاستفاده از عضویت و یا موقعیت‌های شغلی و اداری نظام به نفع خود و یا غیر از درجه ۲ تا درجه ۵.

۹- دریافت و پرداخت هرگونه مال یا وجه یا قبول خدمت خارج از ضوابط از درجه سه تا درجه پنج.

۱۰- عدم رعایت مقررات و ضوابط مصوب نظام از درجه یک تا درجه سه.

۱۱- تأسیس هرگونه مؤسسه، دفتر یا محل کسب و پیشه برای انجام خدمات فنی بدون داشتن مجوز قانونی لازم از درجه دو تا درجه پنج.

۱۲- انجام فعالیت در دوره محرومیت موقت، علاوه بر محدودیت سابق از درجه چهار تا درجه پنج.

ماده ۵۳- تشخیص تخلف و انطباق آن با هر یک از مجازات‌های مقرر به عهده شورای انتظامی استان است و تکرار تخلف از هر نوع که باشد موجب مجازات شدیدتر خواهد بود. ارتکاب جرائم متعدد مشمول جمع مجازات‌ها است که در هر حال مجموع محرومیت از ۱۰ سال فراتر نخواهد رفت.

ماده ۵۴- آرای شورای انتظامی باید مستند و مستدل و صریح بوده و در ذیل برگ رأی، نحوه اعتراض و مهلت آن به طور دقیق ذکر شود. آرای شورای انتظامی استان اعم از اینکه مبنی بر عدم وقوع تخلف و یا تعیین مجازات باشد، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ، حسب مورد در شورای تجدیدنظر استانی و یا شورای انتظامی کل قابل تجدیدنظر است.

ماده ۵۵- هر نظام استانی دارای یک شورای انتظامی تجدیدنظر است که متشکل از پنج نفر مرکب از یک نفر حقوقدان با ۱۰ سال سابقه به انتخاب استاندار، یک نفر به انتخاب سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، یک نفر از اعضای هیات‌مدیره و دو نفر به انتخاب شورای مرکزی نظام می‌باشد که با حکم شورای مرکزی نظام برای مدت سه سال منصوب می‌گردند.

جلسات شورای انتظامی استان با حضور دو سوم اعضا رسمیت یافته و در جریان آرای صادر شده با سه رای موافق معتبر و لازم‌الاجرا خواهد شود.

کلیه درخواست‌های تجدیدنظر در این شورا بررسی می‌شود. کلیه احکام و مجازات‌های صادره تا درجه چهار در این شورا قطعی و لازم‌الاجرا بوده و مجازات‌های درجه پنج در صورت درخواست محکوم علیه قابل بررسی در شورای انتظامی کل خواهد بود.

پ- شورای انتظامی کل نظام:

ماده ۵۶: شورای انتظامی کل نظام، مرجع تجدیدنظر آرای صادر شده مبنی بر محکومیت از درجه پنج شورای انتظامی استان‌ها است و دارای پنج عضو می‌باشد. اعضای آن برای مدت سه سال به شرح زیر منصوب و انتخاب مجدد آنها بلامانع است:

- ۱- یک نفر حقوقدان با ۱۵ سال سابقه کار به معرفی وزیر دادگستری.
  - ۲- دو نفر به انتخاب شورای عالی انفورماتیک.
  - ۳- دو نفر به انتخاب شورای مرکزی نظام.
- جلسات شورای انتظامی کل با حضور دو سوم اعضا رسمیت یافته و آرای صادر شده با سه رای موافق معتبر و لازم‌الاجرا خواهد بود.
- تبصره_ روش و مدت انتخاب رئیس، نایب رئیس و منشی و محل دبیرخانه آن همانند شورای انتظامی استان خواهد بود.
- ماده ۵۷- تقاضاهای تجدیدنظر پس از ثبت در دبیرخانه نظام استانی به همراه پرونده حسب مورد برای شورای انتظامی تجدیدنظر و یا شورای انتظامی کل ارسال خواهد شد.

ت- بازرس:

- ماده ۵۸- مجمع عمومی استان یک نفر را به عنوان بازرس اصلی و یک نفر را به عنوان بازرس علی‌البدل برای مدت یک سال انتخاب می‌نماید. وظایف و اختیارات بازرس به شرح زیر است:
- ۱- بازرس می‌تواند در جلسات هیات‌مدیره بدون داشتن حق رأی شرکت نماید.
  - ۲- بازرس اختیار دارد بدون دخالت در امور اجرایی بر فعالیت هیات‌مدیره نظارت داشته و دفاتر و اسناد و مدارک و اطلاعات موردنیاز را بدون آنکه وقفه‌ای در فعالیت‌های اجرایی هیات‌مدیره ایجاد شود مطالبه و مورد بررسی قرار دهد.
  - ۳- بازرس می‌تواند جهت حسابرسی صورت‌های مالی، پیشنهاد استفاده از مؤسسات حسابرسی را به هیات‌مدیره ارائه نماید. هیات‌مدیره موظف است نسبت به عقد قرارداد با مؤسسه مذکور اقدام نماید.
  - ۴- بازرس موظف است صورت‌های مالی مصوب هیات‌مدیره را که حداقل دو هفته قبل از تشکیل مجمع عمومی سالیانه تهیه و در اختیار ایشان قرار می‌گیرد، مورد رسیدگی قرار داده و نظر خود را ظرف حداکثر پنج روز قبل از تشکیل مجمع عمومی در اختیار هیات‌مدیره جهت طرح در مجمع عمومی قرار داده و گزارش سالیانه خود را به مجمع عمومی ارائه نماید.

ث- هیات عمومی:

- ماده ۵۹- به منظور هماهنگی در امور نظام‌های استانی هیات عمومی نظام صنفی رایانه‌ای که از این پس به اختصار هیات عمومی خوانده می‌شود، از کلیه اعضای هیات‌مدیره نظام‌های استانی در سطح کشور تشکیل می‌شود. هیات عمومی هر سال یکبار با دعوت شورای مرکزی با حضور نماینده شورای عالی انفورماتیک جلسه عادی خواهد داشت. جلسات هیات عمومی با حضور حداقل نیمی از اعضا رسمیت خواهد یافت.
- تبصره_ تشکیل اولین هیات عمومی بنا به دعوت ریاست شورای عالی انفورماتیک خواهد بود.

- ماده ۶۰- وظایف و اختیارات هیات عمومی به شرح زیر است:
- ۱- انتخاب اعضای شورای مرکزی از میان اعضای هیات عمومی آنان.
  - ۲- استماع و ارزیابی گزارش سالیانه شورای مرکزی در خصوص فعالیت‌های نظام.
  - ۳- بررسی و تصویب ترازنامه شورای مرکزی.
  - ۴- بررسی و تصویب خط مشی‌های عمومی و پیشنهادی شورای مرکزی.
  - ۵- دریافت گزارش از فعالیت‌ها و مشکلات نظام‌های استانی و ارائه طریق به آنها.
  - ۶- اخذ تصمیم در مورد تنظیم روابط بین نظام‌های استانی به پیشنهاد شورای مرکزی.
  - ۷- بررسی و تصویب ضوابط، مقررات، نظام‌نامه‌ها و همچنین دستورالعمل پرداخت حق الزحمه اعضای شورای مرکزی، اعضای شورای انتظامی استانی، شورای انتظامی کل، بازرسان استانی و بازرسان نظام به پیشنهاد شورای مرکزی.
  - ۸- بررسی و تصویب نظام‌نامه‌های داخلی نحوه اداره هیات عمومی.
  - ۹- بررسی و تصویب نظام‌نامه پیشنهادی شورای مرکزی در خصوص نحوه مدیریت منابع مالی نظام.
  - ۱۰- انتخاب بازرسان.

تبصره- شرح وظایف و اختیارات بازرسان شورای مرکزی مطابق ماده ۵۸ خواهد بود.

ج- شورای مرکزی:

- ماده ۶۱- برای اداره امور کلان نظام، شورای مرکزی مرکب از ۲۳ عضو اصلی و ۹ عضو علی‌البدل تشکیل می‌شود. ترکیب نمایندگان شورای مرکزی و اعضای علی‌البدل به همان نسبت مذکور در ستون آخر جدول ماده (۴۰) این آیین‌نامه است. مدت فعالیت هر دوره شورای مرکزی سه سال است. شورای مرکزی دارای یک رئیس، دو نایب رئیس و یک خزانه‌دار است.
- ماده ۶۲- جلسات شورای مرکزی در مواقع لزوم به دعوت رئیس شورای مرکزی و در غیاب وی توسط نواب رئیس تشکیل و با حضور نصف به علاوه یک اعضا رسمیت خواهد یافت. تصمیمات و مصوبات آن با حداقل ۱۲ رأی موافق معتبر است.
- اعضای علی‌البدل بدون داشتن حق رأی می‌توانند در جلسات شورای مرکزی شرکت کنند. تصمیمات شورای مرکزی پس از ثبت در دفتر مخصوص از طریق دبیرخانه شورای مرکزی به اشخاص و مراجع ذی‌صلاح ابلاغ و پیگیری می‌شود.
- ماده ۶۳- انجام هزینه‌های اداری، استخدامی و سایر هزینه‌های اداره بهینه نظام به موجب نظام‌نامه مالی و اداری است که توسط شورای مرکزی پیشنهاد و به تصویب هیات عمومی خواهد رسید.

- ماده ۶۴- هزینه‌های سازمانی نظام و ارکان آن از محل حق عضویت اعضا، کمک‌های اعطایی، دریافت بهای آرایه خدمات پژوهشی، کارشناسی و آموزشی، فروش نشریات و برگزاری سمینارها و نمایشگاه‌ها تأمین خواهد شد.
- نحوه و میزان دریافت هر یک از منابع مذکور به موجب نظام‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد شورای مرکزی و تصویب هیات عمومی می‌رسد.
- ماده ۶۵- اهم وظایف شورای مرکزی عبارتست از:
- ۱- پیشنهاد خط‌مشی‌های کوتاه مدت، میان مدت و دراز مدت جهت تصویب هیات عمومی.
  - ۲- برنامه‌ریزی و فراهم آوردن زمینه اجرای اهداف و خط‌مشی‌های مصوب هیات عمومی.
  - ۳- ایجاد زمینه مناسب برای انجام وظایف ارکان نظام.
  - ۴- برگزاری آزمون‌های تخصصی احراز صلاحیت مشاوران مستقل.
  - ۵- تهیه پیش‌نویس تعیین حدود صلاحیت اعضای صنف برای تصویب در شورای عالی انفورماتیک.
  - ۶- همکاری با شورای عالی انفورماتیک در اجرای رتبه‌بندی و احراز صلاحیت اعضای صنف.
  - ۷- تهیه پیش‌نویس نحوه ارجاع کار و ظرفیت اشتغال اعضای صنف جهت تصویب در شورای عالی انفورماتیک.
  - ۸- مشارکت در برگزاری کنفرانس‌ها و گردهمایی‌های تخصصی در داخل کشور و در سطح بین‌المللی.
  - ۹- داوری بین ارکان داخلی نظام‌های استانی یا بین نظام‌های استانی با یکدیگر.
  - ۱۰- همکاری با مراکز تحقیقاتی، علمی و آموزشی.
  - ۱۱- حمایت اجتماعی از اعضای نظام رایانه‌ای و دفاع از حقوق و حیثیت آنها و همچنین دفاع متقابل از حقوق جامعه به عنوان مصرف‌کنندگان محصولات صنف.
  - ۱۲- تهیه مبانی قیمت‌گذاری خدمات با توجه به پیشنهادها و نظام‌های استانی.
  - ۱۳- تعیین و معرفی امضاهای مجاز برای امضای اوراق و اسناد مالی و تعهدآور و قراردادهای.
  - ۱۴- انتشار نشریه نظام و سایر نشریات تخصصی.
  - ۱۵- همکاری و ارائه نظر مشورتی به دولت و دستگاه‌های اجرایی در زمینه برنامه‌های توسعه فناوری اطلاعات در کشور.
- تبصره- وظایف خزانه‌دار مشابه وظایف خزانه‌دار نظام استانی است.

چ- رئیس سازمان:

ماده ۶۶- شورای مرکزی در اولین نشست خود سه نفر از اعضای اصلی شورا را به عنوان رئیس به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور (شورای عالی انفورماتیک) پیشنهاد می‌نماید تا یکی از آنها با حکم رئیس‌جمهور به این سمت منصوب گردد.

ماده ۶۷- وظایف و اختیارات رئیس سازمان به شرح زیر است:

۱- رئیس سازمان بالاترین مقام اجرایی و اداری سازمان بوده و نمایندگی سازمان در مراجع ملی و بین‌المللی را به عهده دارد.

۲- مسئول اجرای مصوبات شورای مرکزی است.

۳- نظارت بر عملکرد دبیرخانه و تهیه پیشنهادهای و توصیه‌های لازم به منظور تحقق اهداف مندرج در قانون و ارائه آن به شورای مرکزی.

۴- نظارت بر عملکرد نظام‌های استانی با هماهنگی شورای مرکزی به منظور حسن جریان امور و حفظ حقوق، منافع، حیثیت و شئون حرفه‌ای.

۵- پیشنهاد تعیین دبیرکل.

۶- افتتاح جلسات هیات عمومی در مواقعی که دعوت‌کننده شورای مرکزی است.

۷- ابلاغ دستورالعمل‌ها، مصوبات و بخشنامه‌های مربوط به فناوری به نظام مهندسی استان‌ها

۸- انجام سایر وظایفی که از طرف هیات عمومی یا شورای مرکزی به رئیس سازمان محول می‌شود و همچنین وظایفی که به منظور اداره نظام ضروری است.

۹- امضای مکاتبات عادی و اداری نظام.

ماده ۶۸- رئیس سازمان می‌تواند یک نفر از اعضای شورای مرکزی و یا خارج از آن را به عنوان دبیرکل به شورای مرکزی جهت کسب رأی اعتماد معرفی و یا درخواست عزل وی را نماید.

تبصره- رئیس می‌تواند برخی از اختیارات خود را با حفظ مسئولیت به دبیرکل نظام محول نماید.

ماده ۶۹- در کلیه موارد مبهم یا مسکوت در این آیین‌نامه، با رعایت مواد قانون حمایت از پدیدآورندگان نرم‌افزار، قانون نظام صنفی و این آیین‌نامه، نظر شورای عالی انفورماتیک ملاک عمل خواهد بود.

قانون حمايت از حقوق مؤلفان ومصنفان و هنرمندان

فصل یکم - تعاریف

ماده ۱- از نظر این قانون به مؤلف و مصنف و هنرمند « پدیدآورنده » و به آنچه از راه دانش یا هنر و یا ابتکار آنان پدید می آید، بدون در نظر گرفتن طریقه یا روشی که در بیان و یا ظهور و یا ایجاد آن به کار رفته « اثر » اطلاق می شود.

ماده ۲- اثرهای مورد حمایت این قانون به شرح زیر است:

۱. کتاب و رساله و جزوه و نمایشنامه و هر نوشته دیگر علمی و فنی و ادبی و هنری.
۲. شعر و ترانه و سرود و تصنیف که به هر ترتیب و روش نوشته یا ضبط یا نشر شده باشد.
۳. اثر سمعی و بصری به منظور اجرا در حصنه های نمایش یا پرده سینما یا پخش از رادیو یا تلویزیون که به هر ترتیب و روش نوشته یا ضبط یا نشر شده باشد.
۴. اثر موسیقی که به هر ترتیب و روش نوشته یا ضبط یا نشر شده باشد.
۵. نقاشی و تصویر و طرح و نقش و نقشه جغرافیایی ابتکاری و نوشته ها و خط تزئینی و هر گونه اثر تزئینی و اثر تجسمی که به هر طریق و روش به صورت ساده یا ترکیبی به وجود آمده باشد.
۶. هر گونه پیکره (مجسمه).
۷. اثر معماری از قبیل طرح و نقشه ساختمان.
۸. اثر عکاسی که با روش ابتکاری و ابداع پدید آمده باشد.
۹. اثر ابتکاری مربوط به هنرهای دستی یا صنعتی و نقشه قالبی و گلیم.
۱۰. اثر ابتکاری که بر پایه فرهنگ عامه (فولکلور) یا میراث فرهنگی و هنر ملی پدید آمده باشد.
۱۱. اثر فنی که جنبه ابداع و ابتکار داشته باشد.
۱۲. هر گونه اثر مبتکران دیگر که از ترکیب چند اثر از اثرهای نامبرده در این فصل پدید آمده باشد.

فصل دوم

ماده ۳- حقوق پدیدآورنده شامل حق انحصاری نشر و پخش و عرضه و اجرای اثر و حقوق بهره برداری مادی و معنوی از نام و اثر اوست.

ماده ۴- حقوق معنوی پدیدآورنده محدود به زمان و مکان نیست و غیر قابل انتقال است.

ماده ۵- پدیدآورنده اثرهای مورد حمایت این قانون می تواند استفاده از حقوق مادی خود را در کلیه موارد از جمله موارد زیر به غیر واگذر کند:

۱. تهیه فیلم های سینمایی و تلویزیونی و مانند آن.

۲. نمایش صحنه ای و تاتر و باله و نمایش های دیگر.
۳. ضبط تصویری یا صوتی اثر بر روی صفحه یا نوار یا هر وسیله دیگر.
۴. پخش از رادیو و تلویزیون و وسایل دیگر.
۵. ترجمه و نشر و تکثیر و عرضه اثر از راه چاپ و نقاشی و عکاسی و گراور و کلیشه و قالب ریزی و مانند آن.
۶. استفاده از اثر در کارهای علمی و ادبی و صنعتی و هنری و تبلیغاتی.
۷. به کار بردن اثر در فراهم کردن یا پدید آوردن اثرهای دیگری که در ماده دوم این قانون درج شده است.

ماده ۶_ اثری که با همکاری دو یا چند پدیدآورنده به وجود آمده باشد و کار یکایک آنان جدا و متمایز نباشد، اثر مشترک نامیده می شود و حقوق ناشی از آن حق مشاع پدیدآورندگان است. ماده ۷_ نقل از اثرهایی که انتشار یافته است و استناد به آنها به مقاصد ادبی و علمی و فنی و آموزشی و تربیتی و به صورت انتقاد و تقریظ با ذکر مأخذ در حدود متعارف مجاز است. تبصره - ذکر مأخذ در مورد جزوه‌هایی که برای تدریس در موسسات آموزشی توسط معلمان آنها تهیه و تکثیر می شود الزامی نیست، مشروط بر اینکه جنبه انتفاعی نداشته باشد.

ماده ۸_ کتابخانه‌های عمومی و مؤسسات جمع آوری نشریات و مؤسسات علمی و آموزشی که به صورت غیر انتفاعی اداره می شوند می توانند طبق آیین نامه ای که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید از اثرهای مورد حمایت این قانون از راه عکسبرداری یا طرق مشابه آن به میزان مورد نیاز و متناسب با فعالیت خود نسخه برداری کنند.

ماده ۹_ وزارت اطلاعات می تواند آثاری را که قبل از تصویب این قانون پخش کرده و یا انتشار داده است، پس از تصویب این قانون نیز کماکان مورد استفاده قرار دهد.

ماده ۱۰_ وزارت آموزش و پرورش می تواند کتاب های درسی را که قبل از تصویب این قانون به موجب قانون کتاب های درسی چاپ و منتشر کرده است، کماکان مورد استفاده قرار دهد.

ماده ۱۱_ نسخه برداری از اثرهای مورد حمایت این قانون، مذکور در بند ۱ از ماده ۲ و ضبط برنامه های رادیویی و تلویزیونی، فقط در صورتی که برای استفاده شخصی و غیر انتفاعی باشد مجاز است.

فصل سوم

ماده ۱۲_ مدت استفاده از حقوق مادی پدیدآورنده موضوع این قانون که به موجب وصایت یا وراثت منتقل می شود، از تاریخ مرگ پدید آورنده سی سال است و اگر وراثتی وجود نداشته

باشد یا بر اثر وصایت به کسی منتقل نشده باشد، برای همان مدت به منظور استفاده عمومی در اختیار وزارت فرهنگ و هنر قرار خواهد گرفت.

تبصره - مدت اثر مشترک موضوع ماده ۶ این قانون سی سال بعد از فوت آخرین پدید آورنده خواهد بود.

ماده ۱۳- حقوق مادی اثرهایی که در نتیجه سفارش پدید می آید تا سی سال از تاریخ پدید آمدن اثر متعلق به سفارش دهنده است مگر آنکه برای مدت کمتر یا ترتیب محدودتری توافق شده باشد.

تبصره- پاداش و جایزه نقدی و امتیازاتی که در مسابقات علمی هنری و ادبی تعلق می گیرد، متعلق به پدیدآورنده خواهد بود.

ماده ۱۴- انتقال گیرنده حق پدیدآورنده می تواند تا سی سال پس از واگذاری از این حق استفاده کند مگر اینکه برای مدت کمتر توافق شده باشد.

ماده ۱۵- در مورد مواد ۱۳ و ۱۴ پس از انقضای مدت های مندرج در آن مواد، استفاده از حق مذکور در صورت حیات پدیدآورنده، متعلق به خود و در غیر این صورت تابع ترتیب مقرر در ماده ۱۲ خواهد بود.

ماده ۱۶- در موارد زیر حقوق مادی پدیدآورنده از تاریخ نشر یا عرضه به مدت سی سال مورد حمایت این قانون خواهد بود:

۱. اثرهای سینمایی یا عکاسی.
۲. هر گاه اثر متعلق به شخص حقوقی باشد یا حق استفاده از آن به شخص حقوقی واگذار شده باشد.

ماده ۱۷- نام و عنوان و نشانه ویژه ای که معرف اثر است از حمایت این قانون برخوردار خواهد بود و هیچکس نمی تواند آنها را برای اثر دیگری از همان نوع یا مانند آن به ترتیبی که القای شبهه کند بکار برد.

ماده ۱۸- انتقال گیرنده و ناشر و کسانی که طبق این قانون اجازه استفاده یا استناد یا اقتباس از اثری را به منظور انتفاع دارند، باید نام پدید آورنده را با عنوان و نشانه ویژه معرف اثر، همراه اثر یا روی نسخه اصلی یا نسخه های چاپی یا تکثیر شده به روش معمول و متداول اعلام و درج نمایند، مگر اینکه پدیدآورنده به ترتیب دیگری موافقت کرده باشد.

ماده ۱۹- هرگونه تغییر یا تحریف در اثرهای مورد حمایت این قانون و نشر آن بدون اجازه پدیدآورنده ممنوع است.

ماده ۲۰- چاپخانه ها و بنگاه های ضبط صوت و کارگاه ها و اشخاصی که به چاپ یا نشر یا پخش و یا ضبط و یا تکثیر اثرهای مورد حمایت این قانون می پردازند، باید شماره دفعات چاپ

و تعداد نسخه کتاب یا ضبط یا ضبط یا تکثیر یا پخش یا انتشار و شماره مسلسل روی صفحه موسیقی و صدا را بر تمام نسخه هایی که پخش می شود با ذکر تاریخ و نام چاپخانه یا بنگاه و کارگاه مربوط بر حسب مورد درج نمایند.

ماده ۲۱_ پدیدآورندگان می توانند اثر و نام و عنوان و نشانه ویژه اثر خود را در مراکزی که وزارت فرهنگ و هنر باتعیین نوع آثار آگهی می نماید، به ثبت برسانند. آیین نامه چگونگی و ترتیب انجام یافتن تشریفات ثبت و همچنین مرجع پذیرفتن درخواست ثبت در جلسه مورخ ۱۳۵۰/۱۰/۴ بنا به پیشنهاد شماره ۶۸۴/۱۳۰۵۵۳۳ مورخ ۱۳۵۰/۹/۲۰ وزارت فرهنگ به تصویب هیأت وزیران رسیده است.

ماده ۲۲_ حقوق مادی پدیدآورنده موقعی از حمایت این قانون برخوردار خواهد بود که اثر برای نخستین بار در ایران چاپ یا پخش یا نشر یا اجرا شده باشد و قبلاً در هیچ کشوری چاپ یا نشر پخش و یا اجرا نشده باشد.

فصل چهارم

ماده ۲۳_ هر کس تمام یا قسمتی از اثر دیگری را که مورد حمایت این قانون است به نام خود یا به نام پدید آورنده، بدون اجازه او و یا عالمأً عامداً به نام شخص دیگری غیر از پدید آورنده نشر یا پخش یا عرضه کند، به حبس تأدیبی از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد.

ماده ۲۴_ هر کس بدون اجازه ترجمه دیگری را به نام خود یا دیگری چاپ و پخش و نشر کند، به حبس تأدیبی از سه ماه تا یکسال محکوم خواهد شد.

ماده ۲۵_ متخلفین از مواد ۱۷-۱۸-۱۹-۲۰ این قانون به حبس تأدیبی از سه ماه تا یک سال محکوم خواهند شد.

ماده ۲۶_ نسبت به متخلفان از مواد ۱۷-۱۸-۱۹-۲۰ این قانون در مواردی که به سبب سپری شدن مدت حق پدید آورنده استفاده از اثر با رعایت مقررات این قانون برای همگان آزاد است. وزارت فرهنگ و هنر عنوان شاکی خصوصی را خواهد داشت.

ماده ۲۷_ شاکی خصوصی می تواند از دادگاه صادر کننده حکم نهایی درخواست کند که مفاد حکم در یکی از روزنامه ها به انتخاب و هزینه او آگهی شود.

ماده ۲۸_ هر گاه متخلف از این قانون شخص حقوقی باشد، علاوه بر تعقیب جزایی شخص حقیقی مسئول جرم، ناشی از تصمیم او باشد، خسارت شاکی خصوصی از اموال شخص حقوقی جبران خواهد شد و در صورتی که اموال شخص حقوقی به تنهایی تکافو نکند ما به التفاوت از اموال مرتکب جرم جبران می شود.

ماده ۲۹_ مراجع قضایی می توانند ضمن رسیدگی به شکایت شاکی خصوصی از اموال شخص حقوقی جبران خواهد شد و در صورتی که اموال شخص حقوقی به تنهایی تکافو نکند ما به التفاوت از اموال مرتکب جبران می شود.

ماده ۳۰_ اثرهایی که پیش از تصویب این قانون پدید آمده از حمایت این قانون برخوردار است. اشخاصی که بدون اجازه از اثرهای دیگران تا تاریخ تصویب این قانون استفاده یا بهره برداری کرده اند حق نشر یا اجرا یا پخش یا تکثیر یا ارائه مجدد یا فروش آن آثار را ندارند مگر با اجازه پدیدآورنده یا قائم مقام او با رعایت این قانون.

متخلفین از حکم این ماده و همچنین کسانی که برای فرار از کیفر به تاریخ مقدم بر تصویب این قانون اثر را به چاپ رسانند یا ضبط یا تکثیر یا از آن بهره برداری کنند، به کیفر مقرر در ماده ۲۳ محکوم خواهند شد.

دعاوی و شکایاتی که قبل از تصویب این قانون در مراجع قضایی مطرح شده، به اعتبار خود باقی است.

ماده ۳۱_ تعقیب بزه های مذکور در این قانون با شکایت شاکی خصوصی شروع و با گذشت او موقوف می شود.

ماده ۳۲_ مواد ۲۴۵ و ۲۴۶ و ۲۴۷ و ۲۴۸ قانون مجازات عمومی ملغی است.

ماده ۳۳_ آیین نامه های اجرایی این قانون از طرف وزارت فرهنگ و هنر و وزارت دادگستری و وزارت اطلاعات تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

قانون فوق مشتمل بر سی و سه ماده و سه تبصره، پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه سوم آذر ماه ۱۳۴۸ در جلسه روز پنجشنبه یازدهم دی ماه یک هزار و سیصد و چهل و هشت شمسی، به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۱ قانون حمایت حقوق مؤلفان و
مصنفان و هنرمندان

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۵۰/۱۰/۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱۳۰۵۵/۳۳/۶۸۴ مورخ ۱۳۵۰/۹/۲۰ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۱ قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان را به شرح پیوست تصویب نمودند:

فصل اول - مقررات عمومی تنظیم اظهارنامه ثبت اثر

ماده ۱- ثبت اثر طبق درخواست نامه چاپی که از طرف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تهیه و در اختیار درخواست کننده ثبت اثر گذارده می‌شود به عمل می‌آید و باید در دو نسخه به زبان فارسی نوشته و امضا شده و حاوی نکات زیر باشد:

الف: نام و نام خانوادگی و تابعیت و اقامتگاه و شماره محل صدور شناسنامه و تاریخ تولد پدید آورنده و یا شخصی که به اعتبار قانون فوق‌الذکر قائم‌مقام پدید آورنده اصلی اثر می‌باشد و هرگاه درخواست‌کننده شخص حقوقی باشد نام و شماره ثبت و اقامتگاه قانونی شخص حقوقی.
ب: در صورتی که درخواست نامه از طرف وکیل یا نماینده قانونی اشخاص مذکور در بند "الف" داده شود علاوه بر مشخصات موکل، نام و نام خانوادگی و تابعیت و اقامتگاه وکیل.
پ: تاریخ پدید آمدن اثر با قید روز و ماه و سال به نحوی که اثر برای چاپ یا نشر یا پخش و یا اجرا آماده شده باشد.

ت: (اصلاحی ۱۳۷۹/۱۲/۱۴) در صورتی که اثر مشترک باشد، ذکر مشخصات پدید آورندگان و کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی صاحب حقوق مادی و معنوی به ترتیب مذکور در بند "الف" این ماده.

ث: در صورتی که ثبت نام یا عنوان یا علامت ویژه اثر نیز مورد تقاضا باشد در مورد نام و عنوان ذکر کلمه یا عبارت تقاضا و در مورد اعلام یا نشانه ویژه توصیف کامل آن به انضمام سه نسخه نمونه یا عکس در اندازه و رنگ اصلی و کلیشه آن.

ج: تعیین نوع اثر و اعلام آنکه اثر مشمول کدامیک از انواع آثار مذکور در ماده (۲) قانون می‌باشد.

فصل دوم - مقررات اختصاصی تقاضای ثبت اثر

ماده ۲- درخواست کننده ثبت اثر علاوه بر تنظیم درخواست نامه به شرح مندرج در فصل اول باید اطلاعات و مدارکی را که به اعتبار نوع اثر در این فصل تعیین می‌شود همراه درخواست نامه تسلیم نماید.

الف: در مورد کتاب و رساله و گزارش پژوهشی و جزوه و نمایشنامه و هر نوشته دیگر علمی و ادبی و هنری و همچنین در مورد شعر و ترانه و سرود و تصنیف موضوع بندهای "۱" و "۲" ماده دوم قانون، دو نسخه کامل خطی یا ماشین شده یا چاپ شده یا فتوکپی اثر.

ب: در مورد اثر سمعی و بصری به منظور اجرا در صحنه‌های نمایش یا پرده سینما یا پخش از رادیو و تلویزیون موضوع بند "۳" ماده دوم قانون دو نسخه از اثر به هر ترتیبی که برای اجرا نوشته یا ضبط یا نشر شده است.

پ: در مورد اثر موسیقی موضوع بند "۴" ماده دوم قانون دو نسخه اصل یا فتوکپی یا خطی از نت اثر در صورتی که نت داشته باشد به انضمام گفتار اگر باشد به علاوه دو نسخه اثر روی صفحه یا نوار.

ت: در مورد نقاشی و تصویر و طرح و نقش و نقشه جغرافیایی ابتکاری و نوشته و خطهای تزئینی و هرگونه تزئینی و اثر تجسمی موضوع بند "۵" ماده دوم قانون:

۱- دو نسخه عکس رنگی از اصل اثر مشروط بر اینکه ابعاد عکس از ۲۴ در ۱۸ سانتی‌متر تجاوز نکند.

۲- تعیین آنکه اثر منطبق با کدامیک از آثار مذکور در بند "۵" ماده دوم قانون می‌باشد.

۳- شرح و توصیف کافی برای شناسایی و تشخیص اثر.

ث: در مورد پیکره (مجسمه) موضوع بند "۶" ماده دوم قانون دو نسخه عکس رنگی اثر به ابعاد ۲۴ در ۱۸ سانتی‌متر با ذکر مواد و مصالحی که در ساختن پیکره به کار رفته و تعیین ابعاد و اندازه حقیقی و وزن آن.

ج: در مورد اثر معماری موضوع بند "۷" ماده دوم قانون دو نسخه نقشه کامل همراه نقشه‌های تفصیلی و اجرایی اثر مربوط به طرح اصلی بنا و تزئینات آن و جزییات اثر منحصراً در مواردی که ثبت آن مورد تقاضاست با شرح و توصیف کامل تا حدی که شناسایی اثر در کلیات و جزییات مورد نظر درخواست‌کننده ممکن باشد، در صورتی که درخواست ثبت مربوط و منحصر به قسمتی از بنا یا ساختمان یا تزئینات آن باشد باید روی نقشه‌های اصلی به طور وضوح مشخص نشود و در مورد تزئینات طرح آن باید رنگی باشد.

چ: در مورد اثر عکاسی موضوع بند "۸" ماده دوم قانون، دو نمونه کامل از اثر که حداکثر ابعاد آن از ۲۴ در ۱۸ سانتی‌متر تجاوز نکند.

ح: در مورد اثر ابتکاری مربوط به هنرهای دستی یا صنعتی و نقشه قالبی و گلیم موضوع بند "۹" ماده دوم قانون، دو قطعه عکس رنگی یا دو نسخه کپی از اثر به اندازه ۲۴ در ۱۸ سانتی‌متر.

خ: در مورد اثر ابتکاری که بر پایه فرهنگ عامه یا میراث فرهنگی و هنری ملی پدید آمده باشد و همچنین اثر فنی که جنبه ابداع و ابتکار داشته باشد موضوع بندهای "۱۰" و "۱۱" ماده دوم قانون، نظر به اینکه اثر پس از پدید آمدن به صورت یکی از آثار مندرج در ماده دوم با ترکیبی از

آنها خواهد بود درخواست کننده ثبت با توجه نوع اثر و ارتباط آن با یک یا چند نوع از آثار مذکور در ماده دوم قانون باید اطلاعات و مدارک خاص همان نوع یا انواع را تسلیم کند. د: در مورد آثار سینمایی یک نسخه اصل از اثر با ذکر نام و مشخصات. تبصره- در کلیه موارد مذکور در فصل اول و این فصل در صورتی که متقاضی توضیحات خاصی را برای معرفی اثر و چگونگی پیدایش آن لازم بداند در برگ جداگانه‌ای درجه و همراه اظهارنامه تسلیم کند.

ذ: (الحاقی ۷۹/۱۲/۱۴) در مورد نرم‌افزارهای چندرسانه‌ای دو نسخه کامل از نمونه نرم‌افزار تولید شده با ذکر نام و مشخصات و ویژگی‌های اثر.

فصل سوم- مرجع ثبت و اقدامات ثبتی

ماده ۳- درخواست کننده اثر باید درخواست نامه ثبت را به ترتیب مندرج در فصل اول و دوم این آیین‌نامه تنظیم و در مرکز به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و در شهرستانها به ادارات فرهنگ و ارشاد اسلامی یا نماینده تعیین شده از طرف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تسلیم و رسید اخذ کند.

تبصره- (الحاقی ۷۹/۱۲/۱۴) درخواست کننده ثبت آثار نرم‌افزارهای چندرسانه‌ای درخواست نامه ثبت را به ترتیب مندرج در فصلهای اول و دوم این آیین‌نامه به همراه دو نسخه کامل از نمونه مورد نظر به دبیرخانه شورای عالی داده‌ورزی تحویل می‌دهد. ثبت اثر از نظر فنی توسط شورای یاد شده و از نظر محتوایی توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام می‌شود. دبیرخانه شورای مزبور موظف است قبل از ثبت اثر نظر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را دریافت نماید. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است ظرف سه ماه از دریافت استعلام دبیرخانه شورای عالی داده‌ورزی نظر خود را به آن دبیرخانه اعلام نماید.

ماده ۴- مراجع دریافت درخواست‌نامه ثبت اثر کلیه درخواست‌نامه‌ها را به واحد امور مؤلفان و مصنفان و هنرمندان در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ارسال خواهند نمود. واحد مزبور به درخواست‌نامه‌ها رسیده ظرف مدت سه ماه رسیدگی و اگر درخواست‌نامه‌ها مطابق مقررات فصل اول و دوم تنظیم شده باشد و اثر، قبلاً به ثبت نرسیده باشد آنها را در دفتر مخصوص ثبت اثرها ثبت نموده و گواهی‌نامه ثبت اثر را با قید روز و ساعت تسلیم درخواست به نام درخواست کننده صادر و به وی تسلیم و رسید اخذ کند.

در صورتی که درخواست‌نامه مطابق مقررات فصل اول و دوم بالا تنظیم نشده باشد موارد نقض یا ایراد کتباً با پست سفارشی به درخواست‌کننده ابلاغ و تا زمانی که درخواست‌کننده اقدام به رفع نقص یا ایراد نکند درخواست ثبت بلااقدام خواهد ماند.

ماده ۵- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است در آخر هر ماه فهرستی از کلیه آثار ثبت شده در همان ماه را در روزنامه رسمی کشور و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار روزانه تهران برای اطلاع عمومی آگهی کند. فهرست مزبور در هر مورد به طور اختصار شامل نام درخواست‌کننده و تاریخ ثبت و نوع اثر و معرفی موضوع آن خواهد بود. قبول درخواست ثبت اثر و همچنین ثبت آن مانع اعتراض و ادعای حق از ناحیه دیگر اشخاص نخواهد بود.

ماده ۶- درخواست‌کننده می‌تواند قبل یا بعد از ثبت اثر تقاضای تغییر و اصلاح، تکمیل یا ابطال آن را بنماید. در این صورت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به نحو مذکور در ماده پنجم آگهی خواهد کرد.

ماده ۷- هزینه آگهی ثبت اثر و موارد تغییر، اصلاح، تکمیل و یا ابطال آن به عهده درخواست‌کننده و ذی‌نفع خواهد بود.

قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی

ماده ۱ - حق تکثیر یا تجدید چاپ و بهره‌برداری و نشر و پخش هر ترجمه‌ای با مترجم یا وارث قانونی او است. مدت استفاده از این حقوق که به وراثت منتقل می‌شود از تاریخ مرگ مترجم سی سال است. حقوق مذکور در این ماده قابل انتقال به غیر است و انتقال‌گیرنده از نظر استفاده از این حقوق قائم مقام انتقال دهنده برای استفاده از بقیه مدت از این حق خواهد بود. ذکر نام مترجم در تمام موارد استفاده الزامی است.

ماده ۲ - تکثیر کتب و نشریات به همان زبان و شکلی که چاپ شده بقصد فروش یا بهره‌برداری مادی از طریق چاپ افست یا عکسبرداری یا طرق مشابه بدون اجازه صاحب حق ممنوع است.

ماده ۳ - نسخه برداری یا ضبط یا تکثیر آثار صوتی که بر روی صفحه یا نوار یا هر وسیله دیگر ضبط شده است بدون اجازه صاحبان حق یا تولیدکنندگان انحصاری یا قائم مقام قانونی آنان برای فروش ممنوع است. حکم مذکور در این ماده شامل نسخه برداری یا ضبط یا تکثیر از برنامه‌های رادیو تلویزیون یا هرگونه پخش دیگر نیز خواهد بود.

ماده ۴ - صفحات یا نوارهای موسیقی و صوتی در صورتی حمایت می‌شود که در روی هر نسخه یا جلد آن علامت بین‌المللی پ لاتین در داخل دایره و تاریخ انتشار و نام و نشانی تولید کننده و نماینده انحصاری و علامت تجاری ذکر شده باشد.

ماده ۵ - تکثیر و نسخه برداری از کتب و نشریات و آثار صوتی موضوع مواد دو و سه این قانون به منظور استفاده در کارهای مربوط به آموزش یا تحقیقات علمی مجاز خواهد بود مشروط بر اینکه جنبه انتفاعی نداشته باشد و اجازه نسخه‌برداری از آنها قبلاً به تصویب وزارت فرهنگ و هنر رسیده باشد.

تبصره - نسخه برداری از کتب و نشریات و آثار صوتی موضوع مواد دو و سه این قانون در صورتی که برای استفاده شخصی و خصوصی باشد بلامانع است.

ماده ۶ - در مورد تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی حمایت‌های مذکور در این قانون به شرط وجود عهدنامه یا معامله متقابل نسبت به اتباع سایر کشورها نیز جاری است.

ماده ۷ - اشخاصی که عالماً و عامداً مرتکب یکی از اعمال زیر شوند علاوه بر تأدیه خسارات شاکی خصوصی به حبس جنحه ای از سه ماه تا یکسال محکوم خواهند شد:

۱. کسانی که خلاف مقررات مواد یک و دو و سه این قانون عمل کنند.
۲. کسانی که اشیاء مذکور در ماده ۳ را که بطور غیر مجاز در خارج تهیه شده به کشور وارد یا صادر کنند.

ماده ۸ - هرگاه متخلف از این قانون شخص حقوقی باشد علاوه بر تعقیب جزائی شخص حقیقی مسئول که جرم ناشی از تصمیم او باشد خسارات شاکی خصوصی از اموال شخص حقوقی

جبران خواهد شد. در صورتی که اموال شخص حقوقی به تنهایی تکافو نکند مابه التفاوت از اموال شخص حقیقی مسئول جبران می‌شود.

ماده ۹- مراجع قضایی مکلفند ضمن رسیدگی به شکایت شاکی خصوصی به تقاضای او نسبت به جلوگیری از نشر و پخش و عرضه کتب و نشریات و آثار صوتی موضوع شکایت و ضبط آن تصمیم مقتضی اتخاذ کنند.

ماده ۱۰- احکام مذکور در این قانون موقعی جاری است که آثار موضوع این قانون مشمول حمایت‌های مذکور در قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان نباشد در غیر این صورت مقررات قانون مزبور نسبت به آثار موضوع این قانون ملاک خواهد بود.

ماده ۱۱- مقررات این قانون در هیچ مورد حقوق اشخاص مذکور در قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان را نفی نمی‌کند و محدود نمی‌سازد.

ماده ۱۲- تعقیب بزه‌های مذکور در این قانون منوط به شکایت شاکی خصوصی است و با گذشت او تعقیب یا اجرای حکم موقوف می‌شود.

آیین نامه تشکیل کمیسیون گواهی رایانه‌ای کشور

ماده ۱- هدف

مطابق بند ۷-۲-۵ از اقدامات ذیل راهبرد دوم «سند امنیت فضای تبادل اطلاعات کشور» و به منظور ایجاد هماهنگی، نظارت، تصمیم‌سازی و پیشنهاد سیاست‌ها، برنامه‌ها، استانداردها، رویه‌ها و دستورالعمل‌ها، در زمینه فعالیت‌های مراکز صدور گواهی رایانه‌ای تصدیق هویت، کمیسیونی به نام «کمیسیون گواهی رایانه‌ای کشور» به عنوان یکی از کمیسیون‌های وابسته به شورای عالی افتا تشکیل می‌شود.

ماده ۲- وظایف کمیسیون

- ۱- پیشنهاد سیاست‌ها و برنامه‌های مربوط به حوزه زیرساخت کلید عمومی ملی (NPKI)
- ۲- پیشنهاد و به‌روزرسانی سیاست‌نامه، استانداردها، رویه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی گواهی رایانه‌ای ریشه ملی (CPS, CP) و مراکز صدور گواهی رایانه‌ای.
- ۳- پیشنهاد و به‌روزرسانی دستورالعمل تأیید مراکز صدور گواهی جهت ایجاد، امضاء و صدور گواهی رایانه‌ای.
- ۴- تصمیم‌سازی در زمینه ایجاد، حذف و اعمال تغییرات در حوزه‌های مختلف زیر ساخت کلید عمومی فضای تبادل اطلاعات کشور و سایر فعالیت‌های لازم برای توسعه و بهبود زیرساخت کلید عمومی ملی (NPKI).
- ۵- ایفای نقش به عنوان مرجع هماهنگ کننده در مورد هر گونه تفسیر یا کاربردپذیری مفاد سیاست‌نامه گواهی رایانه‌ای، فعالیت حوزه‌های گوناگون اجرایی برای ارائه خدمات رایانه‌ای صدور گواهی مبتنی بر زیرساخت کلید عمومی و نحوه تعامل مراکز صدور گواهی داخلی با مراکز صدور گواهی خارجی.
- ۶- نظارت بر عملکرد زیرحوزه‌ها جهت حفظ تعامل و سازگاری با یکدیگر در سطح ملی و با سایر حوزه‌ها در سطح بین‌الملل.
- ۷- بررسی راه حل‌های ارائه شده توسط مراکز صدور گواهی یا مراجع اعلام وضعیت گواهی‌ها در برخورد با مشکلات امنیتی.
- ۸- تعیین دامنه‌نام‌های قابل استفاده برای مراکز صدور گواهی و عناوین گواهی و قوانین تفسیرنامه‌ها.

ماده ۳- اعضای کمیسیون:

- ۱- وزیر بازرگانی (رئیس کمیسیون)
- ۲- نماینده قوه قضائیه
- ۳- وزیر اطلاعات (یا معاون ذیربط)
- ۴- وزیر ارتباطات و فن‌آوری اطلاعات (یا معاون ذیربط)

- ۵- رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی (یا معاون ذیربط)
- ۶- نماینده ستاد کل نیروهای مسلح
- ۷- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (یا معاون ذیربط)
- ۸- رئیس سازمان ثبت اسناد کشور (یا معاون ذیربط)
- ۹- دبیر شورای عالی اطلاع رسانی
- ۱۰- رئیس سازمان ثبت احوال کشور
- ۱۱- دبیر شورای عالی افتا
- ۱۲- یک نفر متخصص به پیشنهاد کمیسیون و تصویب شورای عالی
- ۱۳- رئیس مرکز تجارت الکترونیکی کشور (دبیر کمیسیون)

مقررات و ضوابط شبکه‌های اطلاع‌رسانی رایانه‌ای

پیرو تصویب و ابلاغ سیاستهای کلی شبکه‌های اطلاع‌رسانی رایانه‌ای از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی (نامه‌های شماره ۱/۱۰۳۳ مورخ ۸۰/۳/۹ و شماره ۱/۱۰۷۲ مورخ ۸۰/۳/۱۳ دفتر مقام معظم رهبری)، شورایی عالی انقلاب فرهنگی مقررات و ضوابط شبکه‌های اطلاع‌رسانی رایانه‌ای را به این شرح تصویب کرد:

به منظور انتظام امور و فعالیتهای اطلاع‌رسانی و توسعه خدمات دسترسی به اینترنت در کشور، مقررات و ضوابط شبکه‌های اطلاع‌رسانی رایانه‌ای با مدنظر قرار دادن نکات اساسی ذیل تنظیم شده است:

۱- حق دسترسی آزاد مردم به اطلاعات و دانش

۲- مسؤلیت مدنی و حقوقی افراد در قبال فعالیتهای خود

۳- رعایت حقوق اجتماعی و صیانت فرهنگی و فنی کشور در این قلمرو

۴- ایجاد حداکثر سهولت در ارائه خدمات اطلاع‌رسانی و اینترنت به عموم مردم

الف. آیین‌نامه نحوه اخذ مجوز و ضوابط فنی نقطه تماس بین‌المللی

۱- ایجاد نقطه تماس بین‌المللی (ACCES SERVICE PROVIDER - A.S.P) در انحصار دولت می‌باشد و ارائه مجوز به دستگاههای ذیربط توسط شورایی عالی اطلاع‌رسانی صورت می‌گیرد.

۲- دستگاههای اجرایی دولتی برای سرمایه‌گذاری جهت ایجاد نقطه تماس بین‌المللی، به طور مستقل از شبکه مخابرات کشور، لازم است گزارش توجیهی فرهنگی، علمی - فنی و اقتصادی مربوط را با امضای بالاترین مقام اجرایی به تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور برسانند. تصویب نهایی به عهده شورایی عالی اطلاع‌رسانی می‌باشد.

۳- دستگاه اجرایی یک نسخه از درخواست خود را همراه با توجیه فنی به وزارت پست و تلگراف و تلفن تحویل می‌دهد. این درخواست همراه با گزارش بررسی فنی وزارت مذکور شامل توان علمی و فنی درخواست‌کننده، بررسی فرکانسی و سایر امور فنی و مهندسی برای تصویب نهایی به شورایی عالی اطلاع‌رسانی ارسال می‌شود. این شورا ظرف مدت یک ماه پس از دریافت نظرات وزارت اطلاعات و وزارت پست و تلگراف و تلفن اعلام نظر خواهد نمود.

تبصره - سازمان صدا و سیما صرفاً برای وظیفه پخش برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی خود از شبکه اینترنت، نیاز به مجوز از شورایی عالی اطلاع‌رسانی ندارد ولی برای ارائه سایر خدمات اینترنتی موظف به اخذ مجوزهای این مصوبه می‌باشد.

۴- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است در اسرع وقت، کلیه مشخصات امکانات فنی را که طبق ماده (۳) از درخواست‌کنندگان دریافت نموده، در اختیار وزارت اطلاعات قرار دهد.

وزارت اطلاعات نیز موظف است ضمن بررسی‌های لازم فنی - حفاظتی، در زمانبندی مقرر، پیشنهادهای اصلاحی را برای منظور نمودن توسط متقاضی، با هماهنگی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در مدت زمان حداکثر یک ماه اعلام می‌نماید. در صورت عدم اعلان، مشخصات امکانات مزبور تأیید شده تلقی خواهد شد.

۵- هر دستگاه اجرایی که مجوز برقراری تماس بین‌المللی را اخذ می‌نماید، صرفاً مجاز به ارائه خدمات در محدوده وظایف قانونی و تشکیلات مصوب خود می‌باشد، در صورت عدم رعایت این امر، پس از تذکر کتبی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، برای لغو مجوز اقدام خواهد شد.

۶- کلیه ایجاد کنندگان نقطه تماس بین‌المللی (از جمله شرکت مخابرات ایران) موظف می‌باشند تا امکانات فنی لازم در حفاظت و کنترل متمرکز از شبکه‌های مزبور، به شرح ذیل را فراهم آورند:

الف- سیستم پالایش Filtering مناسب به منظور ممانعت از دسترسی به پایگاه ممنوع اخلاقی و سیاسی و حذف ورودی‌های port غیر مطلوب.

ب- سیستم بارو Fire wall مناسب به منظور صیانت شبکه‌ها از تخریب، فریب و سرقت اطلاعات.

ج- دایر کننده نقطه تماس بین‌المللی اینترنتی موظف است بانک فعالیتهای اینترنتی کاربران خود را قابل دسترسی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات قرار دهد تا بر اساس ضوابط و مصوبات شورای عالی امنیت ملی با حکم قاضی ذی‌ربط حسب درخواست در اختیار وزارت اطلاعات قرار گیرد.

د- امکان جلوگیری از برقراری ارتباطات غیر متعارف، نظیر ارتباطات غیر متقارن و ارتباطات غیرمستقیم در موارد غیر مجاز

۷- به منظور صیانت از شبکه اطلاع رسانی ملی، وزارت پست و تلگراف و تلفن موظف است تمهیداتی را فراهم آورد تا ارتباطات بین کاربران در داخل کشور حتی‌الامکان از طریق شبکه مازه (Back Bone) داخل کشور صورت پذیرد.

۸- دارندگان مجوز تنها می‌توانند خدماتی را ارائه نمایند که در مجوز ذکر شده است و تخطی از این امر تخلف محسوب می‌شود.

۹- دارندگان مجوز نقطه تماس بین‌المللی موظف به رعایت کلیه ضوابط مندرج در این آیین‌نامه و قوانین و مقررات جاری کشور می‌باشند و در صورت تخلف از آن در مرحله اول تذکر و در مرحله دوم قطع موقت (حداکثر یک هفته) صورت می‌گیرد و در صورت تکرار ضمن قطع

ارتباط، با تأیید شورای عالی اطلاع‌رسانی و کمیسیون ذیربط آن برای رسیدگی به جرائم، به مراجع ذیربط معرفی می‌شوند.

۱۰- دستگاه‌های دولتی که بدون اخذ مجوز اقدام به ایجاد نقطه تماس بین‌المللی کرده‌اند موظف می‌باشند حداکثر ظرف یک ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه برای درخواست مجوز اقدام نمایند و گرنه براساس ماده ۹ با آنان عمل خواهد شد.

تبصره- شرکت‌های بخش خصوصی که تاکنون نسبت به ایجاد نقطه تماس بین‌المللی اقدام کرده‌اند لازم است ظرف مدت ۶ ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه نسبت به جمع‌آوری تأسیسات یا واگذاری به بخش‌های دولتی اقدام نمایند.

۱۱- نظارت بر حسن اجرای عملکرد نقاط تماس به عهده وزارت پست و تلگراف و تلفن می‌باشد.

۱۲- وزارت پست و تلگراف و تلفن گزارش عملکرد این آیین‌نامه را هر ۶ ماه یک بار برای بررسی در شورای عالی اطلاع‌رسانی ارائه می‌دهد.

ب. آیین‌نامه واحدهای ارائه‌کننده خدمات اطلاع‌رسانی و اینترنت رسا (ISP)

۱- تعریف رسا (ISP)

شرکت‌ها یا مؤسسات ارائه‌کننده خدمات اطلاع‌رسانی و اینترنتی، رسا یا (Internet Service Provider) خوانده می‌شوند.

اینترنت از پیوند تعداد بی‌شماری شبکه‌های ارتباطی کامپیوتری کوچک و بزرگ که حاوی اطلاعات متنوع می‌باشد تشکیل می‌شود. یک فرد متصل به شبکه اطلاع‌رسانی و اینترنت تنها مشاهده‌گر و مرورگر اینترنت نمی‌باشد بلکه جزئی از این شبکه بوده و می‌تواند با آن تبادل اطلاعات نماید. یک رسا یا (ISP) اتصال به شبکه اطلاع‌رسانی و اینترنت را فراهم می‌آورد و جزء ضروری دسترسی و اتصال افراد به شبکه اینترنت می‌باشد.

۲- حدود فعالیت ارائه‌کننده خدمات اطلاع‌رسانی و اینترنت رسا (ISP) به شرح ذیل می‌باشد:

۱-۲- شرکت‌ها یا مؤسسات ارائه‌کننده خدمات اطلاع‌رسانی و اینترنت رسا (ISP) تحت ضوابط و قوانین مشخص شده در کشور فعالیت می‌نمایند و می‌توانند هم مستقلاً و هم در ارتباط با شبکه اینترنت به فرآوری اطلاعات پرداخته و به کاربران خود عرضه نمایند.

۲-۲- ارائه مجموعه خدمات ارزش افزوده بر خط (on-line) و برون خط (off-line) برای کاربران خود.

۲-۳- فراهم آوردن دسترسی و همچنین تهیه و فرآوری محتوی برای کاربران خود.

۲-۴- انجام انواع فعالیتها برای آشنا نمودن کاربران در استفاده بهینه از شبکه اطلاع‌رسانی و اینترنت.

- ۲-۵- فراهم سازی خدمات، تهیه، تولید، توزیع یا ارائه اطلاعات برای کاربران مربوط.
- ۳- ارائه کننده خدمات اطلاع رسانی و اینترنت رسا (ISP) با رعایت شرایط زیر مجاز به فعالیت می‌باشند:
- ۳-۱- تهیه و نصب تجهیزات لازم به منظور برقراری ارتباطات و تبادل اطلاعات کاربران از قبیل شبکه داخلی (LAN - Local Area Network)، خطوط تلفن، رهیاب (router)، مودم، حافظه‌های پست الکترونیک، DNS و... به عهده رسا (ISP) می‌باشد.
- ۳-۲- تهیه و بکارگیری تجهیزات مورد نیاز در شبکه خود، براساس استانداردهای اعلام شده از طرف وزارت پست و تلگراف و تلفن.
- ۴- هر رسا (ISP) برای ارائه خدمات تلفنی صوتی - آوانت (VOIP) لازم است مجوز مربوط را طبق ضوابط قانونی از وزارت پست و تلگراف و تلفن کسب نماید. این امر، ارتباط کامپیوتر با کامپیوتر (گپ - chat) را شامل نمی‌شود.
- ۵- ارائه کننده خدمات اطلاع رسانی و اینترنت رسا (ISP) مکلف به رعایت شرایط و ضوابط فنی زیر می‌باشند:
- ۵-۱- اشخاص حقوقی و شرکتهای ثبت شده در ایران می‌توانند متقاضی کسب مجوز رسا (ISP) باشند.
- ۵-۲- لازم است مدیر این مؤسسات و شرکتهای دارای شرایط زیر باشد:
- ۵-۲-۱- تابعیت ایران و پایبندی و التزام عملی به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
- ۵-۲-۲- متدین به یکی از ادیان الهی و رسمی مندرج در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
- ۵-۲-۳- دارای صلاحیت علمی در حد حداقل مدرک کارشناسی با ۲۵ سال سن
- عدم اشتها به فساد اخلاقی و سابقه محکومیت کیفری براساس موازین اسلامی (که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی باشد).
- ۵-۲-۴- عدم عضویت در گروهکهای ضدانقلاب و غیرقانونی و هواداری از آنها (افرادی که به جرم اعمال ضد انقلابی و یا علیه امنیت داخلی و خارجی، در دادگاههای انقلاب اسلامی محکومیت یافته‌اند و همچنین کسانی که علیه نظام جمهوری اسلامی فعالیت و یا تبلیغ داشته‌اند نمی‌توانند مدیریت مؤسسات و شرکتهای رسا (ISP) را بعهده بگیرند).
- ۵-۳- شرکت رسا (ISP) دارای مسؤولیت قانونی بوده و نسبت به کلیه ضوابط و تعهدات زیر پاسخگو می‌باشد:
- ۵-۳-۱- مؤسسات و شرکتهای رسا (ISP) و کاربران برای محتوایی که خود بر روی شبکه عرضه می‌نمایند طبق این آیین‌نامه مسؤول و پاسخگو می‌باشند.

- تبصره- ارائه خدمات دسترسی به منابع اطلاعات، مشمول این بند نمی‌باشد.
- ۲-۳-۵- مسئولیت رعایت قوانین مالکیت معنوی و حق تألیف و تصنیف به عهده ارائه‌کننده اطلاعات در شبکه می‌باشد.
- ۳-۳-۵- امکان و اعمال برقراری پالایه (filter) در شبکه رسا (ISP) باید فراهم باشد. ضوابط و مصادیق موارد پالایش (filtering) توسط شورایی عالی اطلاع‌رسانی تصویب و اعلام می‌شود.
- ۴-۳-۵- مسئولیت رسا (ISP) در مورد دسترسی به اطلاعات عرضه شده توسط دیگران محدود به ایجاد امکان و اعمال برقراری پالایه در شبکه خواهد بود.
- ۵-۳-۵- هر رسا (ISP) موظف است اطلاعات کلی کاربران و IPهای مربوط را ثبت و یک نسخه از آن را نیز به وزارت پست و تلگراف و تلفن اعلام نماید.
- ۶-۳-۵- به منظور پاسخگو بودن قانونی و حفظ حقوق افراد در مقابل اقدامات انجام شده خود، رسا (ISP) مجاز به عقد قرارداد اشتراک با افرادی است که به سن قانونی انجام معاملات حقوقی رسیده باشند.
- ۷-۳-۵- رسا (ISP) حق واگذاری امتیاز بهره‌برداری بدون هماهنگی و تأیید وزارت پست و تلگراف و تلفن را ندارد.
- ۸-۳-۵- بکارگیری هرگونه رمز برای تبادل اطلاعات مستلزم کسب موافقت مراجع مربوط و ثبت مشخصات، الگوریتم و کلید رمز مربوط و همچنین مشخصات متقاضی در دبیرخانه شورای عالی اطلاع‌رسانی (یا مرجعی که معرفی می‌نماید) می‌باشد و در غیر این صورت ممنوع می‌باشد.
- ۹-۳-۵- رسا (ISP) موظف است خدمات مورد درخواست کاربر را با کیفیت مطلوب و براساس یک موافقت‌نامه کیفیت خدمات (Service Level Agreement - SLA) به کاربر ارائه نماید. وزارت پست و تلگراف و تلفن به طور دوره‌ای براساس ارزیابی کیفیت ارائه خدمات مؤسسات رسا (ISP) به کاربران، نسبت به رتبه بندی رساها (ISP) اقدام و آن را به اطلاع عموم می‌رساند.
- تبصره- شرکت‌های مخابرات نیز موظف هستند درخصوص خدماتی که به مؤسسات رسا (ISP) ارائه می‌کنند رعایت کیفیت مطلوب را نموده و براساس موافقت‌نامه کیفیت خدمات (SLA) عمل نمایند.
- ۱۰-۳-۵- رسا (ISP) موظف است حتی‌المقدور تمهیدات فنی لازم برای حفظ حقوق کاربران و جلوگیری از حمله به کامپیوترهای آنها را فراهم آورد.

- ۵-۳-۱۱- رسا (ISP) موظف است براساس دستورالعملهای صادره از سوی وزارت پست و تلگراف و تلفن عمل نموده و مواردی که مربوط به حقوق کاربران می‌باشد را به اطلاع آنها برساند.
- ۵-۳-۱۲- رسا (ISP) موظف است اطلاعات مربوط به نحوه حفاظت از حریم خصوصی اطلاعات و ارتباطات افراد در شبکه خود را در اختیار کاربران قرار دهد.
- ۵-۳-۱۳- رسا (ISP) در ارائه خدمات خود به کاربران موظف به رعایت قوانین مخابراتی کشور می‌باشد.
- ۵-۳-۱۴- رسا (ISP) برای تأمین ارتباط اینترنت بین‌المللی خود فقط از طریق نقاط تماس بین‌المللی مجاز (ASP) یا مخابرات کشور مجاز می‌باشد.
- ۵-۳-۱۵- حریم اطلاعات خصوصی کاربران از مصونیت برخوردار بوده و هرگونه دسترسی غیرقانونی توسط رساها و هر مرجع دیگر به فعالیتهای اینترنتی کاربران ممنوع می‌باشد.
- ۵-۳-۱۶- رسا (ISP) موظف است بانک فعالیتهای اینترنتی کاربران خود را مطابق ضوابط مصوب کمیسیون راهبردی قابل دسترسی وزارت پست و تلگراف و تلفن قرار دهد.
- ۶- تولید و عرضه موارد زیر توسط رساها (ISP) و کاربران ممنوع می‌باشد:
- ۶-۱- نشر مطالب الحادی و مخالف موازین اسلامی.
- ۶-۲- اهانت به دین اسلام و مقدسات آن.
- ۶-۳- ضدیت با قانون اساسی و هرگونه مطلبی که استقلال و تمامیت ارضی کشور را خدشه‌دار کند.
- ۶-۴- اهانت به رهبری و مراجع مسلم تقلید.
- ۶-۵- تحریف یا تحقیر مقدسات دینی، احکام مسلم اسلام، ارزشهای انقلاب اسلامی و مبانی تفکر سیاسی امام خمینی (ره).
- ۶-۶- اخلال در وحدت و وفاق ملی.
- ۶-۷- القاء بدبینی و ناامیدی در مردم نسبت به مشروعیت و کارآمدی نظام اسلامی.
- ۶-۸- اشاعه و تبلیغ گروهها و احزاب غیرقانونی.
- ۶-۹- انتشار اسناد و اطلاعات طبقه‌بندی شده دولتی و امور مربوط به مسائل امنیتی، نظامی و انتظامی.
- ۶-۱۰- اشاعه فحشاء و منکرات و انتشار عکسها و تصاویر و مطالب خلاف اخلاق و عفت عمومی.
- ۶-۱۱- ترویج مصرف سیگار و مواد مخدر.
- ۶-۱۲- ایراد افترا به مقامات و هریک از افراد کشور و توهین به اشخاص حقیقی و حقوقی.

- ۱۳-۶- افشاء روابط خصوصی افراد و تجاوز به حریم اطلاعات شخصی آنان .
- ۱۴-۶- انتشار اطلاعات حاوی کلیدهای رمز بانکهای اطلاعاتی، نرم افزارهای خاص، صندوقهای پست الکترونیکی و یا روش شکستن آنها.
- ۱۵-۶- فعالیت‌های تجاری و مالی غیرقانونی و غیرمجاز از طریق شبکه اطلاع رسانی و اینترنت از قبیل جعل، اختلاس، قمار و...
- ۱۷-۶- خرید، فروش و تبلیغات در شبکه اطلاع رسانی و اینترنت از کلیه کالاهایی که منع قانونی دارند.
- ۱۸-۶- هرگونه نفوذ غیرمجاز به مراکز دارنده اطلاعات خصوصی و محرمانه و تلاش در جهت شکستن قفل رمز سیستم‌ها.
- ۱۹-۶- هرگونه حمله به مراکز اطلاع رسانی و اینترنتی دیگران برای از کار انداختن و یا کاهش کارایی آنها.
- ۲۰-۶- هرگونه تلاش برای انجام شنود و بررسی بسته‌های اطلاعاتی در حال گذر در شبکه که به دیگران تعلق دارد.
- ۲۱-۶- ایجاد هرگونه شبکه و برنامه رادیویی و تلویزیونی بدون هدایت و نظارت سازمان صدا و سیما.
- ۷- نحوه صدور مجوز:
- ۱-۷- بررسی تقاضا و صدور مجوز براساس این آیین‌نامه توسط وزارت پست و تلگراف و تلفن صورت می‌گیرد.
- ۲-۷- تعیین صلاحیت حفاظتی متقاضیان طی استعلام رسمی از مراجع ذیصلاح (وزارت اطلاعات، دادگستری و نیروی انتظامی) صورت خواهد گرفت و چنانچه ظرف یک ماه اعلام نظر نکنند به منزله موافقت تلقی می‌شود. (برای دستگاههای دولتی نیاز نمی‌باشد).
- ۳-۷- ارائه انواع خدمات بر روی شبکه اطلاع رسانی که طبق مقررات کشور نیاز به مجوز خاص دیگری دارد منوط به کسب مجوز مربوط از دستگاه مسؤول خواهد بود. این دستگاهها ضمن نظارت، موارد تخلف را به وزارت پست و تلگراف و تلفن اعلام می‌کنند.
- ۴-۷- کلیه دستگاههای دولتی و نهادهای عمومی در ارائه خدمات اطلاع رسانی و اینترنتی موظفند در محدوده وظائف و مأموریت سازمانی خود فعالیت نمایند.
- ۸- نحوه نظارت:
- مسؤولیت نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه برعهده وزارت پست و تلگراف و تلفن خواهد بود و این وزارت به طور دوره‌ای و موردی گزارش نظارت بر اجرای این آیین‌نامه را به کمیسیون راهبردی اعلام می‌نماید.

۹- در صورت تخطی از موارد مندرج در این مصوبه، مجازات‌های اعمال شده شامل تذکر، قطع موقت مجوز، لغو پروانه و طرح در دادگاهها و محاکم قانونی بسته به نوع تخلف براساس قوانین و ضوابط ذیربط برعهده کمیسیون راهبردی می‌باشد که براساس گزارش نظارتی وزارت پست و تلگراف و تلفن بررسی و اعلام نظر می‌نماید.

۱۰- نظر کمیسیون راهبردی لازم الاجراء و قطعی است، لیکن مانع شکایت و اقامه دعوی افراد ذینفع در محاکم نخواهد بود.

۱۱- رساها موظفند از کاربران خود براساس مندرجات این آیین‌نامه تعهدنامه رعایت ضوابط اخذ نمایند.

ج. آیین‌نامه دفاتر خدمات حضوری اینترنت (Coffeenet)

۱- دفتر خدمات دسترسی حضوری به شبکه‌های اطلاع‌رسانی و اینترنت (Coffeenet) محلی برای دسترسی حضوری مشتریان و کاربران به شبکه اطلاع‌رسانی (اینترنت و اینترنت) می‌باشد.

۲- این دفاتر، ضمن رعایت ضوابط مندرج در این آیین‌نامه، واحد صنفی محسوب می‌شوند و مشمول قانون نظام صنفی بوده و مجوز لازم توسط اتحادیه صنفی صادر می‌شود.

تبصره - اتحادیه صنفی باید تصویر مجوز صادره را همزمان با تحویل به متقاضی به وزارت پست و تلگراف و تلفن نیز ارسال نماید.

۳- اشخاص متقاضی باید دارای شرایط عمومی ذیل باشند:

۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

۲- اعتقاد به دین مبین اسلام و یا یکی از ادیان شناخته شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

۳- پایبندی به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

۴- عدم اشتغال به فساد اخلاقی و نداشتن سوء پیشینه کیفری و عدم اعتیاد به مواد مخدر.

۵- داشتن برگه پایان خدمت و یا معافیت دائم از خدمت نظام وظیفه برای آقایان.

۶- متأهل با داشتن حداقل ۳۰ سال سن.

۳-۱- این محل باید در معرض دید و نظارت عمومی باشد و رعایت ضوابط اماکن عمومی الزامی می‌باشد.

۳-۲- ارتباط اینترنتی این دفاتر فقط از طریق مؤسسات و شرکتهای رسا (ISP) مجاز می‌باشد.

۳-۳- ارائه خدمات ارتباطی دیگر مثل تلفن اینترنتی - آوانت (VOIP) مستلزم کسب مجوز مربوط می‌باشد.

۳-۴- رعایت ضوابط مندرج در ماده ۶ آیین‌نامه مؤسسات و شرکتهای رسا (ISP) الزامی است.

تبصره- آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط اتحادیه صنفی تهیه و به تصویب کمیسیون راهبردی شورای عالی اطلاع‌رسانی می‌رسد.

۴- نام و نشانی کامل و شماره تلفن و نامبر، رایانامه (Email) و شماره پروانه کسب باید در سربرگهای دفتر خدمات درج بوده و پروانه کسب و مرجع خط ارتباطی از رسا (ISP) مربوط به صاحب مجوز، هر یک به طور جداگانه در منظر عموم در دفتر نصب شود.

۵- به منظور پاسخگو بودن قانونی و حفظ حقوق افراد در مقابل اقدامات انجام شده خود، مشخصات هویتی، آدرس کاربر، ساعت شروع و خاتمه کار کاربر و IP تخصیصی را در دفتر روزانه ثبت و در صورت حساب کاربر نیز ذکر نماید.

۶- دفاتر و کاربران برای محتوایی که خود تولید و عرضه می‌نمایند مطابق مقررات و ضوابط قانونی موجود کشور از جمله رعایت قوانین و مقررات حق مالکیت معنوی، مسؤول و پاسخگو می‌باشند.

۷- تولید و عرضه موارد زیر توسط شبکه‌های انتقال اطلاعات رایانه‌ای ممنوع می‌باشد:

- ۱-۷- نشر مطالب الحادی و مخالف موازین اسلامی.
- ۲-۷- اهانت به دین اسلام و مقدسات آن.
- ۳-۷- ضدیت با قانون اساسی و هرگونه مطلبی که استقلال و تمامیت ارضی کشور را خدشه‌دار کند.
- ۴-۷- اهانت به رهبری و مراجع مسلم تقلید.
- ۵-۷- تحریف یا تحقیر مقدسات دینی، احکام مسلم اسلام، ارزشهای انقلاب اسلامی و مبانی تفکر سیاسی امام خمینی(ره).
- ۶-۷- اخلال در وحدت و وفاق ملی.
- ۷-۷- القاء بدبینی و ناامیدی در مردم نسبت به مشروعیت و کارآمدی نظام اسلامی.
- ۸-۷- اشاعه و تبلیغ گروهها و احزاب غیرقانونی.
- ۹-۷- انتشار اسناد و اطلاعات طبقه بندی شده دولتی و امور مربوط به مسائل امنیتی، نظامی و انتظامی.
- ۱۰-۷- اشاعه فحشاء و منکرات و انتشار عکسها و تصاویر و مطالب خلاف اخلاق و عفت عمومی.
- ۱۱-۷- ترویج ترور، خشونت و آموزش ساخت مواد تخریبی از قبیل مواد محترقه و یا منفجره.

۱۲-۷- ترویج مصرف مواد مخدر.

- ۱۳-۷- ایجاد هرگونه شبکه و برنامه رادیویی و تلویزیونی بدون هدایت و نظارت سازمان صدا و سیما .
- ۱۴-۷- ایراد افترا به مقامات و هریک از افراد کشور و توهین به اشخاص حقیقی و حقوقی
- ۱۵-۷- افشاء روابط خصوصی افراد و تجاوز به حریم اطلاعات شخصی آنان.
- ۱۶-۷- انتشار اطلاعات حاوی کلیدهای رمز بانکهای اطلاعاتی، نرم افزارهای خاص، صندوقهای پست الکترونیکی و یا روش شکستن آنها.
- ۱۷-۷- فعالیت‌های تجاری و مالی غیرقانونی و غیرمجاز از طریق شبکه اطلاع‌رسانی و اینترنت از قبیل جعل، اختلاس، قمار و...
- ۱۸-۷- خرید، فروش و تبلیغات در شبکه اطلاع‌رسانی اینترنت از کلیه کالاهایی که منع قانونی دارند.
- ۱۹-۷- هرگونه نفوذ غیرمجاز به مراکز دارنده اطلاعات خصوصی و محرمانه و تلاش برای شکستن قفل رمز سیستم‌ها.
- ۲۰-۷- هرگونه حمله به مراکز اطلاع رسانی و اینترنتی دیگران برای از کار انداختن و یا کاهش کارایی آنها .
- ۲۱-۷- هرگونه تلاش برای شنود و بررسی بسته‌های اطلاعاتی در حال گذر در شبکه که به دیگران تعلق دارد.
- ۲۲-۷- ترویج مصرف سیگار.
- ۸- کمیسیون راهبردی شورای عالی اطلاع رسانی در استان تهران و کمیته‌های استانی در استانها متشکل از مدیر امور دیتا شرکت مخابرات استان، نماینده اتحادیه صنفی، نماینده صدا و سیما استان، زیر نظر شرکت مخابرات استان بر گردش کار این دفاتر نظارت داشته و در صورت تخلف از مفاد این آیین نامه به نحو ذیل اقدام می‌شود. نحوه اقدام در سایر زمینه‌ها مطابق قانون و مقررات نظام صنفی می‌باشد. با اعلام وزارت پست و تلگراف و تلفن، اتحادیه صنفی نسبت به لغو موقت پروانه ظرف مدت ۴۸ ساعت اقدام و دفتر تعطیل می‌شود و اتحادیه موظف است پس از رفع تخلف، ظرف مدت ۴۸ ساعت اجازه ادامه کار دفتر را صادر نماید. در صورت تعلل اتحادیه صنفی، وزارت پست و تلگراف و تلفن مستقیماً از طریق قوه قضائیه اقدام می‌نماید.
- تبصره ۱- چنانچه تخلف از موارد بند یک تا سیزده ماده ۷ این آیین‌نامه باشد برای بار اول، به مدت سه ماه پروانه فعالیت لغو موقت می‌شود و با کسب ضمانت عدم تخلف مجدد از صاحب پروانه، لغو موقت پروانه ملغی می‌شود و برای تخلف بار دوم، پروانه به طور دائم لغو می‌شود و فرد حقیقی و حقوقی صاحب پروانه، مجاز به دریافت پروانه جدید در سراسر کشور نخواهد بود.

تبصره ۲- چنانچه تخلف از موارد بند چهارده تا بیست و دو ماده ۷ این آیین نامه باشد برای بار اول کتبا به صاحب پروانه تذکر داده می‌شود، بار دوم، پروانه به مدت یک ماه لغو موقت و با رفع تخلف و اخذ تعهد عدم تخلف از صاحب پروانه، لغو موقت پروانه ملغی می‌شود، برای تخلف بار سوم، پروانه به مدت ۶ ماه لغو مجدد و برای تخلف بار چهارم، پروانه به طور دائم لغو می‌شود و فرد حقیقی و حقوقی صاحب پروانه مجاز به دریافت پروانه جدید در سراسر کشور نخواهد بود.

تبصره ۳- نظر کمیسیون راهبردی و کمیته‌های استانی در خصوص جرایم و مجازاتهای فوق، لازم‌الاجرا و قطعی است لکن مانع شکایت و اقامه دعوی افراد ذی‌نفع در محاکم نخواهد بود.

۹- از تاریخ تصویب این آیین‌نامه کلیه دفاتر موجود در تهران و شهرستانها موظفند حداکثر ظرف مدت دو ماه نسبت به تقاضای اخذ مجوز لازم مطابق مفاد این آیین‌نامه اقدام نمایند.

۱۰- تا تأسیس اتحادیه دفاتر خدمات حضوری اینترنت، متقاضیان به اتحادیه همگن که وزارت بازرگانی معرفی می‌نماید مراجعه خواهند نمود.

قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون
تأسیس سازمان جهانی مالکیت معنوی

ماده واحده - به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود به کنوانسیون تأسیس سازمان جهانی مالکیت معنوی امضا شده در استکهلم به تاریخ چهاردهم جولای ۱۹۶۷ میلادی برابر با بیست و چهارم تیرماه سال ۱۳۴۶ هجری شمسی و اصلاحی بیست و هشتم اکتبر ۱۹۷۹ میلادی برابر با هفتم آبان‌ماه سال ۱۳۵۸ هجری شمسی مشتمل بر یک مقدمه و بیست و یک ماده به شرح پیوست ملحق شده اسناد مربوط را تسلیم نماید.

رئیس‌جمهور وزیر امور خارجه وزیر دادگستری

کنوانسیون تأسیس سازمان جهانی مالکیت معنوی امضا شده در استکهلم به تاریخ چهاردهم جولای ۱۹۶۷ میلادی برابر با بیست و چهارم تیرماه سال ۱۳۴۶ هجری شمسی و اصلاحی بیست و هشتم اکتبر ۱۹۷۹ میلادی برابر با هفتم آبان‌ماه سال ۱۳۵۸ هجری شمسی طرفهای متعاقد، با تمایل به مشارکت در تفاهم و همکاری بهتر بین دولتها در جهت منافع مشترک براساس احترام مالکیت و برابر آنها، با تمایل به ارتقای حمایت از مالکیت معنوی در سراسر دنیا به منظور تشویق فعالیت خلاق، با تمایل به بروز کردن و کارایی بیشتر مدیریت اتحادیه‌هایی که در زمینه‌های حمایت مالکیت صنعتی، به حمایت از آثار ادبی و هنری تأسیس شده‌اند با رعایت احترام کامل نسبت به استقلال هر یک از اتحادیه‌ها، به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱- تأسیس سازمان

بدینوسیله سازمان جهانی مالکیت معنوی ایجاد می‌شود.

ماده ۲- تعاریف

از نظر این کنوانسیون:

۱- سازمان به معنی سازمان جهانی مالکیت معنوی می‌باشد (WIPO)

۲- منظور از دفتر بین‌المللی دفتر بین‌المللی مالکیت معنوی می‌باشد.

۳- منظور از کنوانسیون پاریس کنوانسیون امضاء شده در بیستم مارس ۱۸۸۳ برابر با اول فروردین سال ۱۲۶۲ هجری شمسی با اصلاحات به عمل آمده برای حمایت از مالکیت صنعتی است.

۴- منظور از کنوانسیون برن کنوانسیون امضاء شده در نهم سپتامبر ۱۸۸۶ برابر با نوزدهم شهریورماه سال ۱۲۶۵ هجری شمسی با اصلاحات به عمل آمده برای حمایت از آثار هنری و ادبی می‌باشد.

۵- اتحادیه پاریس اتحادیه بین‌المللی است که توسط کنوانسیون پاریس تأسیس شده است.

۶- اتحادیه برن اتحادیه بین‌المللی است که توسط کنوانسیون برن تأسیس شده است.

۷- منظور از "اتحادیه‌ها" اتحادیه پاریس، اتحادیه‌های ویژه و موافقتنامه‌های تنظیم‌شده در خصوص آن و نیز اتحادیه برن و هرگونه موافقتنامه بین‌المللی دیگری است که به منظور پیشبرد حمایت از مالکیت معنوی تنظیم‌شده و اجرای آن از سوی سازمان بر اساس بند ۳ ماده ۴ تقبل شده است.

۸- مالکیت معنوی شامل حقوق مرتبط با موارد زیر خواهد بود:

- آثار ادبی، هنری و علمی.
- نمایش‌های هنرمندان بازیگر، صدای ضبط‌شده، برنامه‌های رادیویی.
- اختراعات در کلیه زمینه‌های فعالیت انسان.
- کشفیات علمی.
- طراحی‌های صنعتی.
- علائم تجاری، علائم خدماتی، نامهای تجاری و عناوین.
- حمایت در برابر رقابت نامطلوب.
- و سایر حقوقی که ناشی از فعالیت معنوی در قلمرو صنعتی، علمی، ادبی و هنری می‌باشد.

ماده ۳- اهداف سازمان

اهداف سازمان عبارتند از:

- ۱- پیشبرد حمایت مالکیت معنوی در سراسر جهان از طریق همکاری در میان کشورها در صورت اقتضا با همکاری هر سازمان بین‌المللی دیگر.
- ۲- تأمین همکاری‌های اداری میان اتحادیه‌ها.

ماده ۴- وظایف

سازمان به منظور دستیابی به اهداف مندرج در ماده ۳ از طریق نهادهای مربوط و با حفظ صلاحیت هریک از اتحادیه‌ها به شرح زیر عمل می‌نماید:

- ۱- ارتقاء توسعه تدابیر پیش‌بینی‌شده برای تسهیل حمایت مؤثر از مالکیت معنوی در سراسر جهان و هماهنگی قوانین ملی در این زمینه،
- ۲- انجام وظایف اداری اتحادیه پاریس، اتحادیه‌های ویژه‌ای که در رابطه با این اتحادیه تأسیس شده‌اند و اتحادیه برن.
- ۳- قبول یا شرکت در اجرای هرگونه موافقتنامه بین‌المللی که به منظور بالابردن حمایت از مالکیت معنوی تنظیم شده باشد.
- ۴- تشویق انعقاد قراردادهای بین‌المللی مربوط به ارتقاء حمایت از مالکیت معنوی.

۵- پیشنهاد همکاری به کشورهایی که خواهان کمک‌های حقوقی- فنی در زمینه مالکیت معنوی می‌باشند.

۶- جمع‌آوری و انتشار اطلاعات مربوط به حمایت مالکیت معنوی و همچنین انجام و توسعه مطالعات در این زمینه و مبادرت به چاپ نتایج به دست‌آمده.

۷- حمایت از خدماتی که حمایت بین‌المللی مالکیت معنوی را تسهیل می‌کند و در صورت اقتضاء اقدام به ثبت در این زمینه و انتشار اطلاعات مربوط به آن.

۸- انجام هرگونه اقدام مقتضی دیگر.

ماده ۵- عضویت

۱- هر کشوری که عضو یکی از اتحادیه‌های مندرج در بند ۷ ماده ۲ باشد می‌تواند به عضویت سازمان در آید.

۲- هر کشوری که عضو یکی از اتحادیه‌ها نباشد، می‌تواند به عضویت سازمان درآید مشروط بر آنکه:

یک - عضو سازمان مل متحد یا هر مؤسسه وابسته به سازمان یادشده، یا آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و یا عضو اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری باشد، یا

دو - از طرف مجمع عمومی به منظور عضویت در این کنوانسیون دعوت شده باشد.

ماده ۶- مجمع عمومی

۱-

الف - مجمع عمومی شامل کشورهای عضو این کنوانسیون که عضو هر یک از این اتحادیه‌ها هستند، می‌باشد.

ب- دولت هر کشور از طریق یک نماینده که می‌تواند توسط نمایندگان جایگزین، مشاوران یا کارشناسانی یاری شود، نمایندگی خواهد داشت.

پ- هزینه‌های هر هیئت نمایندگی برعهده دولتی است که آن را منصوب می‌کند.

۲-مجمع عمومی باید:

یک- مدیرکل را براساس معرفی کار گروه هماهنگی منصوب نماید.

دو- گزارش‌های مدیرکل را در مورد سازمان بررسی و تأیید کرده و تمامی دستورهای لازم را به او بدهد.

سه- گزارشها و فعالیتهای کار گروه هماهنگی را بررسی و تأیید نموده و رهنمود مربوط را بدهد. چهار - بودجه دو ساله هزینه‌های مشترک اتحادیه‌ها را تصویب نماید.

پنج- تدابیر پیشنهادی مدیرکل را در مورد اجرای موافقتنامه‌های بین‌المللی پیش‌بینی‌شده در بند ۳ ماده ۴ تصویب نماید.

- شش - مقررات مالی سازمان را وضع نماید.
- هفت - زبانهای مربوط به امر کاری دبیرخانه را با در نظر گرفتن عرف سازمان ملل متحد تعیین کند.
- هشت - از کشورهای موضوع قسمت دوم بند ۲ ماده ۵ به منظور عضو شدن در کنوانسیون دعوت نماید.
- نه - تعیین نماید که کدام کشورهای غیرعضو سازمان و کدام سازمانهای بین‌الدولی و بین‌المللی غیردولتی، مجاز خواهند بود تا در جلسات به عنوان ناظران شرکت کنند.
- ده - هرگونه وظایف دیگری را که به موجب این کنوانسیون مقتضی است انجام دهد.
- ۳-
- الف - هر کشوری که عضو یک یا چند اتحادیه باشد، در مجمع عمومی دارای یک رأی می‌باشد.
- ب- حدنصاب مجمع عمومی با ۱/۲ کشورهای عضو حاصل می‌گردد.
- ب- با وجود مقررات قسمت (ب) بالا، مجمع عمومی در صورتی که در هر جلسه تعداد نمایندگان کمتر از ۱/۲ اما مساوی یا بیشتر از ۱/۳ کشورهای عضو مجمع یادشده حضور داشته باشند، میتواند اتخاذ تصمیم نماید. با این حال تصمیمات مجمع عمومی به جز امور راجع به چگونگی عملکرد مربوط، تنها با حصول این شرایط قابل اجرا می‌باشد که دفتر بین‌المللی تصمیمات یادشده را به کشورهای عضو مجمع که در جلسه حضور نداشته‌اند ابلاغ نموده و از آنان دعوت کند که در ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ یادشده رأی یا امتناع خود را به طور کتبی اعلام نمایند. هرگاه در انقضای مهلت یادشده تعداد کشورهایی که رأی یا امتناع خود را بدین ترتیب اعلام نمودند، حداقل مساوی کشورهایی باشد که برای حصول حدنصاب جلسه حضور نداشتند، تصمیمات یادشده به این شرط قابل اجرا خواهد بود که اکثریت ۲/۳ آراء به دست آید.
- ت- با رعایت مفاد قسمتهای (ث) و (ج) ، مجمع عمومی باید با اکثریت ۲/۳ آراء ، اتخاذ تصمیم نماید.
- ث- تصویب اقدامات مربوط به اجرای موافقتنامه‌های بین‌المللی پیش‌بینی شده در بند ۳ ماده ۴ مستلزم حصول اکثریت ۳/۴ آراء می‌باشد.
- ج- تصویب موافقتنامه با سازمان ملل متحد برابر مقررات مواد ۵۷ و ۶۳ منشور سازمان ملل متحد مستلزم اکثریت ۹/۱۰ آراء می‌باشد.
- چ- انتخاب مدیرکل (جزء یک بند ۲)، تصویب اقدامات پیشنهادی مدیرکل راجع به اجرای موافقتنامه‌های بین‌المللی (جزء پنج بند ۲) و تغییر مقر (ماده ۱۰) مستلزم حصول اکثریت نه تنها در مجمع عمومی بلکه در مجمع اتحادیه پاریس و برن هم می‌باشد.
- ح- رأی ممتنع، رأی محسوب نمی‌شود.

خ- یک نماینده می‌تواند تنها نماینده یک کشور بوده و فقط با نام آن رأی دهد.
۴-

الف - مجمع عمومی هر دو سال تقویمی یک بار به دعوت مدیرکل جلسه عادی تشکیل خواهد داد.

ب- مجمع عمومی جلسه فوق‌العاده خود را به دعوت مدیرکل یا به درخواست کار گروه هماهنگی و یا به تقاضای ۱/۴ کشورهای عضو مجمع تشکیل خواهد داد.

پ- جلسات مجمع در مقر سازمان تشکیل می‌شود.

۵- دولتهای عضو این کنوانسیون که عضو هیچ‌یک از اتحادیه‌ها نیستند، مجاز خواهند بود در جلسات مجمع عمومی به عنوان ناظران شرکت نمایند.

۶- مجمع عمومی آئین‌نامه داخلی خود را تصویب خواهد نمود.

ماده ۷- اجلاس

۱-

الف - اجلاسی مشتمل بر کشورهای عضو این کنوانسیون، اعم از اینکه اعضای یکی از اتحادیه‌ها بوده یا نباشند، تشکیل می‌گردد.

ب- دولت هر کشوری از طریق یک نماینده که می‌تواند توسط نمایندگان جایگزین، مشاوران یا کارشناسانی یاری شود، نمایندگی خواهد داشت.

پ- هزینه‌های هر هیئت نمایندگی به عهده دولتی است که آن را منصوب می‌کند.

۲- اجلاس

یک - موضوعهای کلی در زمینه مالکیت معنوی را بحث خواهد نمود و می‌تواند توصیه‌های مربوط به این موضوعها را با رعایت صلاحیت و استقلال عمل اتحادیه‌ها، تصویب نماید،

دو - بودجه دو ساله اجلاس را تصویب خواهد کرد،

سه - در حدود بودجه اجلاس، برنامه دو ساله کمک فنی - حقوقی را تدوین خواهد نمود،

چهار - اصلاحات مربوط به این کنوانسیون - موضوع ماده ۱۷- را تصویب خواهد نمود،

پنج- تعیین نماید که کدام کشورهای غیرعضو سازمان و کدام سازمانهای بین‌الدولی و بین‌المللی غیردولتی مجاز خواهند بود تا در جلسات به عنوان ناظر شرکت کنند،

شش - هرگونه وظایف دیگری که به موجب این کنوانسیون مقتضی است، انجام دهد.

۳-

الف- هر کشور دارای یک حق رأی در اجلاس است.

ب- حد نصاب اجلاس با ۱/۳ کشورهای عضو، حاصل می‌گردد.

پ- با رعایت مفاد ماده ۱۷ اجلاس با اکثریت ۲/۳ آراء اتخاذ تصمیم نماید.

ت- مبلغ سهمیه پرداختی کشورهای که عضو این کنوانسیون بوده ولی عضو یکی از اتحادیه‌ها نمی‌باشند، فقط با رأی نمایندگان آن کشورها تعیین می‌شود.

ث- رأی ممتنع رأی محسوب نمی‌شود.

ج- یک نماینده می‌تواند تنها نماینده یک کشور بوده و فقط با نام آن رأی دهد.

۴-

الف- اجلاس جلسه عادی خود را به دعوت مدیرکل در محل مجمع و در همان زمان برگزاری مجمع عمومی برگزار می‌نماید.

ب- اجلاس جلسه فوق‌العاده خود را به دعوت مدیرکل بنا به درخواست اکثریت کشورهای عضو تشکیل می‌دهد.

۵- اجلاس آیین‌نامه داخلی خود را تصویب خواهد نمود.

ماده ۸- کار گروه هماهنگی

۱-

الف - کار گروه هماهنگ‌کننده‌ای مشتمل بر کشورهای عضو این کنوانسیون که اعضاء کار گروه اجرایی اتحادیه پاریس ۱ یا کار گروه اجرایی اتحادیه برن یا هر دو می‌باشند، تشکیل می‌گردد. با این حال، در صورتی که هریک از این کار گروه‌های اجرایی بیش از ۱/۴ تعداد کشورهای عضو مجمع که آن را انتخاب کرده تشکیل گردد، کار گروه اجرایی از میان اعضایش، کشورهای را که عضو کار گروه هماهنگی خواهند بود تعیین خواهد نمود، به گونه‌ای که تعدادشان از ۱/۴ یادشده در بالا تجاوز نکند. بدیهی است کشوری که مقر سازمان در سرزمین آن قرار دارد جزو ۱/۴ یادشده محسوب نخواهد شد.

ب- دولت هر کشور عضو کار گروه هماهنگی از طریق یک نماینده که می‌تواند توسط نمایندگان جایگزین، مشاوران یا کارشناسانی یاری شود، نمایندگی خواهد داشت.

پ- هنگامی که کار گروه هماهنگی مسایلی را که به طور مستقیم مربوط به برنامه یا بودجه اجلاس و دستور جلسات خود بوده یا پیشنهادهایی را برای اصلاح این کنوانسیون که موثر بر حقوق یا تعدان کشورهایی که عضو این کنوانسیون بوده، ولی عضو هیچیک از اتحادیه‌ها نمی‌باشند مورد بررسی قرار می‌دهد، در این صورت ۱/۴ از چنین کشورهایی با همان حقوقی که کشورهای عضو آن کار گروه دارا می‌باشند در جلسات کار گروه هماهنگی شرکت خواهند نمود. اجلاس در هر جلسه عادی خود، این کشورها را تعیین می‌کند.

ت- هزینه‌های هر هیأت نمایندگی به عهده دولتی است که آن را منصوب می‌کند.

۲- چنانچه اتحادیه‌های دیگری که توسط این سازمان اداره می‌شوند بخواهند در کار گروه هماهنگی یادشده نمایندگی داشته باشند، نمایندگانشان باید از میان کشورهای عضو کار گروه هماهنگی تعیین گردند.

۳- کار گروه هماهنگی باید:

یک- به تشکیلات اتحادیه‌ها، مجمع عمومی، اجلاس، مدیرکل در مورد تمامی مسایل اداری و مالی و سایر مسائل متضمن نفع مشترک برای دو یا چند اتحادیه، یا یک یا چند اتحادیه و سازمان می‌باشند و به ویژه در زمینه بودجه هزینه‌های مشترک اتحادیه‌ها رهنمود ارائه دهد،
دو - پیش‌نویس دستور جلسه مجمع عمومی را فراهم کند،
سه - پیش‌نویس دستور جلسه و برنامه و بودجه اجلاس را تنظیم نماید،
چهار- (حذف شده است)،

پنج- کمی قبل از پایان مهلت مدیریت مدیرکل یا در صورت خالی بودن پست یادشده، نامزدی را به منظور تصدی این پست به مجمع عمومی پیشنهاد نماید. چنانچه مجمع عمومی نامزد معرفی شده را انتخاب ننماید، کار گروه هماهنگی باید نامزد دیگری را تعیین کند. این روند باید تا انتخاب آخرین نامزد توسط مجمع عمومی تکرار گردد،
شش- هر گاه در فاصله دو جلسه مجمع عمومی، پست مدیرکل خالی باشد، مدیرکل موقتی را تا روز تصدی مدیرکل جدید به شغل خود تعیین می‌نماید،
هفت - وظایف دیگری را که به موجب کنوانسیون به آن محول شده انجام دهد.
۴-

الف- کار گروه هماهنگی جلسه عادی خود را هر دو سال یک بار بنا به دعوت مدیرکل تشکیل می‌دهد. این جلسه اصولاً در مقر سازمان تشکیل می‌گردد.
ب- کار گروه هماهنگی جلسه فوق‌العاده خود را بنا به دعوت مدیرکل یا به ابتکارشخص وی یا به درخواست رئیس یا ۱/۴ اعضایش تشکیل می‌دهد.
۵-

الف - هر کشوری، خواه عضو یک یا هر دو کار گروه اجرایی یادشده در قسمت (الف) بند (۱) باشد، دارای یک رأی در کار گروه هماهنگی خواهد بود.
ب- حدنصاب کار گروه هماهنگی با ۱/۳ کشورهای عضو حاصل می‌گردد.
پ- یک نماینده می‌تواند تنها نماینده یک کشور بوده و فقط با نام آن رأی دهد.
۶-

الف- کار گروه هماهنگی با اکثریت نسبی نظرات خود را بیان و تصمیمات خود را اتخاذ خواهد نمود. رأی ممتنع رأی محسوب نمی‌شود.

- ب- حتی اگر اکثریت نسبی بدست آمده باشد، هر عضو کار گروه هماهنگی می تواند فوری بعد از رأی گیری ، بازشماری ویژه آراء را به طریق زیر درخواست نماید:
- دو فهرست جداگانه که یکی شامل اسامی کشورهای عضو کار گروه^۱ اجرایی اتحادیه پاریس و دیگری اسامی کشورهای عضو کار گروه اجرایی اتحادیه برن است، تنظیم گردد. رأی هر کشور باید در مقابل نام خود در هر فهرست به طور مشخص نوشته شود. در صورتی که این بازشماری ویژه نشانگر این باشد که اکثریت نسبی آراء در هیچ یک از فهرستها به دست نیامده است، پیشنهاد مطروح، تصویب نشده محسوب می گردد.
- ۷- هر کشور عضو سازمان که عضو کار گروه هماهنگی نباشد، میتواند از سوی ناظرانی که حق شرکت در مباحث را بدون حق رأی دارند، نمایندگی داشته باشد.
- ۸- کار گروه هماهنگی آیین نامه داخلی خود را تدوین می نماید.
- ماده ۹- دفتر بین المللی :
- ۱- دفتر بین المللی، دبیرخانه سازمان می باشد.
- ۲- دفتر بین المللی توسط مدیرکل اداره شده و دو یا چند معاون، مدیرکل وی را یاری می نمایند.
- ۳- مدیرکل برای دوره معین که نباید کمتر از شش سال باشد، انتخاب می گردد. انتخاب مجدد وی برای دوره های معین امکان پذیر می باشد. مدت های مربوط به انتخاب اولیه و انتخاب احتمالی بعدی و همچنین سایر شرایط انتخاب توسط مجمع عمومی تعیین می گردد.
- ۴-
- الف- مدیرکل بالاترین مقام اداری سازمان است.
- ب- مدیرکل نماینده سازمان می باشد.
- پ- مدیرکل گزارش خود را در مورد امور داخلی و خارجی سازمان به مجمع تقدیم نموده، به دستورهای مجمع در آن امور عمل خواهد نمود.
- ۵- مدیرکل پیش نویس برنامه و بودجه و همچنین گزارشهای دوره ای مربوط به فعالیتها را تهیه و تنظیم کرده، آنها را به دولت های کشورهای ذی نفع و همچنین تشکیلات اتحادیه ها و سازمان ارسال می نماید.
- ۶- مدیرکل و یکی از کارکنان، منتخب وی ، بدون داشتن حق رأی، در تمام جلسات مجمع عمومی ، اجلاس ، کار گروه هماهنگی و هر کار گروه دیگر یا گروه کاری، شرکت خواهد نمود. مدیرکل یا یکی از کارکنان منتخب وی سمت دبیر تشکیلات یادشده را به عهده خواهد داشت.

^۱ واژه «کارگروه» معادل واژه «کمیته» می باشد.

۷-مدیرکل برای اجرای کارآمد وظایف دفتر بین‌المللی، کارمندان لازم را منصوب می‌نماید. نامبرده معاونان مدیرکل را پس از تأیید کار گروه هماهنگی منصوب می‌دارد. شرایط استخدام به موجب مقررات کارکنان که بنا به پیشنهاد مدیرکل به تأیید کار گروه هماهنگی می‌رسد، تعیین می‌گردد. در استخدام کارکنان و تعیین شرایط خدمت، ضروت تأمین بالاترین معیارهای کارایی، صلاحیت و صداقت آنان باید مورد توجه کامل قرار گیرد. در این مورد باید به اهمیت و استخدام کارکنان بر مبنای توزیع جغرافیایی، تا اندازه مکان، توجه شایانی نمود.

۸-ماهیت وظایف مدیرکل و کارکنان صرفاً بین‌المللی می‌باشد. اشخاص یادشده در انجام وظایف خود نباید از هیچ دولت یا مقام خارج از سازمان، اقدام به اخذ دستور کنند و یا دستوری را دریافت نمایند. ایشان باید از هر عملی که به موقعیت آنها به عنوان مقامهای بین‌المللی لطمه وارد می‌نماید، خودداری ورزند. هر کشور عضوی متعهد است که به ویژگی انحصاری بین‌المللی وظایف مدیرکل و کارکنان احترام گذاشته و تلاشش ننماید که آنان را در انجام وظایف خود تحت تأثیر قرار دهد.

ماده ۱۰- مقرر

الف- مقرر سازمان در ژنو می‌باشد.

ب- انتقال مقرر یادشده می‌تواند تحت شرایط پیش‌بینی‌شده در قسمتهای (ت) و (ج) بند (۳)

ماده ۶ صورت بگیرد.

ماده ۱۱- امور مالی

۱- سازمان، دو بودجه جداگانه دارد: بودجه مربوط به هزینه‌های مشترک برای اتحادیه‌ها و بودجه مربوط به اجلاس.

۲-

الف - بودجه هزینه‌های مشترک اتحادیه‌ها، شامل پیش‌بینی هزینه‌هایی است که متضمن نفع برای چندین اتحادیه است.

ب- این بودجه از منابع مالی زیر تأمین می‌شود:

یک - حق عضویت اتحادیه‌ها مشروط بر اینکه میزان حق عضویت هر اتحادیه یا در نظر گرفتن منافع اتحادیه یا شده در هزینه‌های مشترک توسط مجمع تعیین شود.

دو- هزینه‌های مربوط به خدمات انجام‌شده توسط دفتر بین‌المللی که ارتباط مستقیمی با اتحادیه‌ها ندارد یا برای خدماتی که دفتر بین‌المللی در زمینه کمکهای فنی حقوقی انجام داده دریافت نشده است.

سه - فروش انتشارات دفتر بین‌المللی که به طور مستقیم مربوط به هیچ یک از اتحادیه‌ها نمی‌باشد یا حق امتیازهای مربوط به آنها.

چهار- هدایا، اموال مورد وصیت و کمکهای مالی که عاید سازمان می‌شود، بجز موارد که در جزء چهارم قسمت ب بند ۳ پیش‌بینی شده است.
پنج- اجاره‌بها، بهره‌ها و دیگر درآمدهای متفرقه سازمان.
۳-

الف - بودجه اجلاس شامل پیش‌بینی هزینه‌های تشکیل جلسات و هزینه برنامه‌های کمک فنی - حقوقی می‌باشد.
ب- بودجه یادشده از منابع مالی زیر تأمین می‌گردد:
یک - حق عضویت‌های کشورهای عضو این کنوانسیون که عضو هیچ‌یک از اتحادیه‌ها نمی‌باشند.
دو - مبالغی که توسط اتحادیه‌ها به حساب بودجه یادشده واریز گردیده مشروط به اینکه مجمع هر اتحادیه میزان سهمیه مربوط به آن را تعیین نماید و همچنین هر اتحادیه از نظر مشارکت در بودجه آزادی عمل داشته باشد.
سه - مبالغی که از بابت خدمات انجام‌شده توسط دفتر بین‌المللی در زمینه کمکهای فنی - حقوقی دریافت می‌شود.
چهار - هدایا، هبه و کمکهایی که برای اهداف مندرج در قسمت (الف) عاید سازمان می‌شود.
۴-

الف- هر کشور عضو این کنوانسیون که عضو یکی از اتحادیه‌ها نباشد به منظور تعیین سهم خود در بودجه اجلاس باید متعلق به یک طبقه بوده و سهم سالانه‌اش را براساس شماره واحدهایی که در زیر آمده است پرداخت نماید:

۱۰ طبقه الف

۳ طبقه ب

۱ طبقه پ

ب- هر یک از کشورها همزمان با اقدام پیش‌بینی‌شده در بند ۱ ماده ۱۴ طبقه‌ای که تمایل به قرارگرفتن در آن را دارد معرفی خواهد نمود . هر کشوری می‌تواند طبقه را تغییر دهد. در صورتی که طبقه پایین‌تری انتخاب شود ، کشور ذی‌نفع باید مراتب را در یکی از جلسات عادی اجلاس مطرح نماید. چنین تغییری از آغاز سال سال تقویمی بعد از جلسه قابل اجراء خواهد بود.

پ- میزان حق عضویت سالانه هرکدام از کشورهای یادشده مبلغی خواهد بود که نسبت به آن با میزان کل حق مشارکت این کشورها در بودجه اجلاس ، همان نسبت موجود بین تعداد واحدهای آن کشور با تعداد کل واحدهای آن کشور تمام کشورهای یادشده می‌باشد.
ت - میزان مبلغ مشارکت باید در اول ژانویه هر سال پرداخت شود.

ث- در صورتی که بودجه قبل از آغاز دوره مالی جدید تصویب نشود، بودجه برابر مقررات مالی در همان سطح بودجه سال گذشته خواهد بود.

۵- هر کشور عضو این کنوانسیون که عضو هیچ‌یک از اتحادیه‌ها نبوده و با توجه به مقررات این ماده، در پرداخت مبلغ سهم خود تأثیر داشته باشد، همچنین کشور عضو این کنوانسیون که عضو یکی از اتحادیه‌ها بوده و در پرداخت مبلغ سهمیه خود به اتحادیه‌های یادشده تعلق نماید، اگر مبلغ معوقه برابر یا بیشتر از جمع مبلغ حق عضویت‌های دو سال کامل گذشته باشد، در هیچ یک از ارکان سازمان که عضو آن است، حق رأی نخواهد داشت. با این حال، اگر تا زمانی که به نظر هر کدام از این ارکان علت تأخیر از اوضاع و احوال استثنایی و غیرقابل اجتناب ناشی گردد، در این صورت کشور یادشده می‌تواند حق رأی خود را در ارگانهای یادشده اعمال نماید.

۶- حق‌الزحمه‌ها و هزینه‌های مربوط به خدمات فنی - حقوقی انجام شده از طریق دفتر بین‌المللی توسط مدیرکل تعیین و به کار گروه هماهنگی گزارش می‌شود.

۷- سازمان می‌تواند با تصویب کار گروه هماهنگی، هدایا، هبه و کمک‌هایی را که به طور مستقیم از طرف دولت‌ها، مؤسسه‌های عمومی یا خصوصی، انجمن‌ها، یا اشخاص عادی پیشنهاد می‌شود قبول نماید.

۸-

الف- سازمان تنخواه‌گردانی خواهد داشت که با پرداخت در یک نوبت توسط اتحادیه‌ها و هر کشور عضو این کنوانسیون که عضو یکی از اتحادیه‌ها نیست، تشکیل می‌گردد. در صورت عدم تکافو منبع یادشده افزایش خواهد یافت.

ب- میزان مبلغ پرداخت در یک نوبت هر اتحادیه و شرکت احتمالی آن در افزایش سرمایه به وسیله مجمع عمومی مورد تصویب قرار خواهد گرفت.

پ- میزان مبلغ پرداخت در یک نوبت هر کشور عضو این کنوانسیون که عضو هیچ اتحادیه‌ای نیست و سهم آن در هرگونه افزایشی، به نسبت مشارکت آن برای سال تصمیم‌گیری در مورد تشکیل یا افزایش سرمایه به نسبت مشارکت او، تعیین می‌گردد. میزان و نحوه مبلغ پرداختی بنا به پیشنهاد مدیرکل و بعد از کسب نظر کار گروه هماهنگی به وسیله اجلاس تصویب می‌گردد.

۹-

الف- در موافقتنامه‌ای که درباره مقر سازمان با کشوری که مقر سازمان در قلمرو آن قرارداد منعقد می‌شود، پیش‌بینی می‌گردد که در صورت عدم تکافوی منبع مالی در گردش، کشور یادشده کمک‌های مالی (مساعده‌هایی) را اعطاء نماید. میزان مبلغ این کمک‌ها و شرایط اعطاء آن، در هر مورد منوط به موافقتنامه جداگانه‌ای بین کشور یادشده و سازمان خواهد بود و در طول مدت اعطاء کمک‌ها، کشور مورد بحث دارای یک کرسی سمت‌دار در کار گروه خواهد بود.

ب- کشور مورد بحث در قسمت الف و سازمان، هر کدام حق دارند از تعهد اعطاء کمک با اخطار کتبی انصراف حاصل نمایند. این انصراف سه سال بعد از پایان سالی که در جریان آن اخطار صورت پذیرفته نافذ خواهد بود.

۹- رسیدگی به حسابها توسط یک یا چند کشور و یا به وسیله حسابرسان خارج از اعضاء که با توافق آنها، به وسیله مجمع عمومی تعیین می‌گردد، براساس روش پیش‌بینی شده در مقررات مالی صورت می‌پذیرد.

ماده ۱۲- اهلیت قانونی، امتیازها و مصونیتها

۱- سازمان در سرزمین هر کشور عضو، به موجب قوانین آن کشور از اهلیت قانونی لازم برای رسیدن به اهداف و اجرای وظایف خود برخوردار می‌باشد.

۲- سازمان در مورد استقرار مقر خود با کنفدراسیون سوئیس و با هر کشور دیگری که ممکن است در آینده مقر یادشده در آنجا مستقر گردد، موافقتنامه تنظیم می‌نماید.

۳- سازمان می‌تواند به منظور استفاده سازمان، مقامهای خود و نمایندگان تمام کشورهای عضو از امتیازها و مصونیتهای لازم برای رسیدن به اهداف و اجرای وظایف خود، موافقتنامه دو جانبه یا چندجانبه با دیگر کشورهای عضو تنظیم نماید.

۴- مدیرکل می‌تواند در خصوص موافقتنامه‌های پیش‌بینی‌شده در بندهای ۲ و ۳ مذاکره و پس از تصویب کار گروه هماهنگی، آنها را به نام سازمان منعقد و امضاء نماید.

ماده ۱۳- ارتباط با سازمانهای دیگر

۱- سازمان در صورت اقتضاء روابط کاری را با سازمانهای دیگر بین‌الدولی برقرار نموده، با آنان همکاری می‌نماید. هرگونه موافقتنامه کلی حاوی این مضمون که با سازمانهای یادشده منعقد شده است، پس از تصویب کار گروه هماهنگی توسط مدیرکل صورت می‌گیرد.

۲- سازمان می‌تواند در مورد موضوعهای در صلاحیت خود، به منظور مشاوره و همکاری با سازمانهای بین‌المللی غیردولتی، با رضایت دولتهای ذی‌ربط، و همچنین با سازمانهای ملی اعم از دولتی و غیردولتی، ترتیبات مناسبی را تنظیم نماید. چنین ترتیباتی پس از تصویب کار گروه هماهنگی توسط مدیرکل اتخاذ می‌گردد.

ماده ۱۴- عضویت در کنوانسیون

۱- کشورهای یادشده در ماده ۵ می‌توانند از طرق زیر طرف این کنوانسیون شده و عضو سازمان گردند:

یک - امضاء بدون قید شرط تصویب، یا

دو - امضاء به شرط تصویب که به دنبال آن تودیع سند تصویب صورت گیرد، یا

سه - تودیع سند الحاق

۲- با وجود دیگر مقررات این کنوانسیون، کشورهای عضو کنوانسیون پاریس، کنوانسیون برن و یا هر دو کنوانسیون، فقط زمانی می‌توانند به عضویت این کنوانسیون درآیند که همزمان کنوانسیونهای یادشده در زیر را تصویب یا به آنها بیبوندند و با بعد از تصویب یا پیوستن به آنها عضو این کنوانسیون شوند:

یا سند استکهلم مربوط به کنوانسیون پاریس به طور کامل یا با قید پیش‌بینی‌شده در جزء (یک) قسمت ب بند ۱ ماده ۲۰ سند یادشده،

یا سند استکهلم مربوط به کنوانسیون برن به طور کامل یا با قید پیش‌بینی‌شده در جزء (یک) قسمت (ب) ماده ۲۸ سند یادشده.

۳- اسناد تصویب یا الحاق نزد مدیرکل سپرده خواهد شد.

ماده ۱۵- لازم‌الاجراء شدن کنوانسیون

۱- این کنوانسیون سه ماه پس از اینکه ده کشور عضو اتحادیه پاریس و هفت کشور عضو اتحادیه برن، برابر بند ۱ ماده ۱۴ اقدام کرده باشند، لازم‌الاجراء می‌گردد، بدیهی است که اگر کشوری عضو دو اتحادیه باشد در هر دو گروه مورد محاسبه قرار می‌گیرد. همچنین در تاریخ یادشده، این کنوانسیون نسبت به کشورهایی که عضو هیچ یک از دو اتحادیه نبوده و در ظرف سه ماه یا بیشتر قبل از تاریخ یادشده برابر بند ۱ ماده ۱۴ اقدام کرده باشند، لازم‌الاجراء خواهد شد.

۲- این کنوانسیون در مورد هر کشور دیگر، در ظرف سه ماه پس از تاریخ اقدام برابر بند ۱ ماده (۱۴) لازم‌الاجراء خواهد بود.

ماده ۱۶- حق شرط

هیچ نوع حق شرطی در این کنوانسیون پذیرفته نمی‌شود.

ماده ۱۷- اصلاحات

۱- پیشنهادهای اصلاحی در مورد این کنوانسیون ممکن است توسط هر کشور عضو، کار گروه هماهنگی یا مدیرکل ارائه گردد. پیشنهادهای یادشده حداقل شش ماه پیش از بررسی در اجلاس، توسط مدیرکل به کشورهای عضو ارسال می‌گردد.

۲- اصلاحات باید به تصویب اجلاس برسد. اگر اصلاحات بر حقوق و تعهدات کشورهای عضو این کنوانسیون که عضو هیچ اتحادیه‌ای نیستند تأثیر بگذارند، این کشورها نیز در رأی‌گیری شرکت خواهند کرد. در مورد پیشنهادهای اصلاحی دیگر تنها کشورهای عضو این کنوانسیون که عضو یکی از اتحادیه‌ها باشند حق رأی دارند. اصلاحات با اکثریت نسبی آراء پذیرفته می‌شود، به شرط آنکه اجلاس تنها به پیشنهادهای اصلاحی رأی دهد که پیش از آن توسط مجمع اتحادیه

پاریس و مجمع اتحادیه برن برابر مقررات قابل اجرای هر یک از آنها در مورد تصویب اصلاحات مقررات اداری کنوانسیونهای مربوط آنها باشد، پذیرفته شده باشند.

۳- هر اصلاحی یک ماه پس از اینکه اعلامیه کتبی حاکی از پذیرش - پس از طی مراحل مقرر در قوانین اساسی مربوط - از سوی ۳/۴ کشورهای عضو سازمان که می‌توانند راجع به پیشنهاد اصلاحی براساس بند ۲، در زمان تصمیم‌گیری اجلاس در مورد اصلاحیه رأی دهند، توسط مدیرکل دریافت شود لازم‌الاجراء خواهد شد. کشورهایی که به هنگام اصلاح، عضو سازمان بوده و یا در آینده به عضویت آن درآیند، ملزم به چنین اصلاحیه‌ای می‌باشند، مشروط به اینکه اصلاحیه‌ای که تعهد مالی کشورهای عضو را افزایش دهد، تنها آن کشورهایی را ملتزم نماید که پذیرش خود را نسبت به اصلاحیه یادشده اعلام داشته‌اند.

ماده ۱۸- انصراف

۱- هر کشور عضو می‌تواند توسط اعلامیه‌ای خطاب به مدیرکل انصراف خود را از عضویت در این کنوانسیون اعلام دارد.

۲- انصراف شش ماه بعد از وصول اعلامیه توسط مدیرکل نافذ خواهد شد.

ماده ۱۹- اعلامیه‌ها

مدیرکل، موارد زیر را به دولتهای کشورهای عضو، اعلام می‌دارد:

۱- تاریخ لازم‌الاجراء شدن کنوانسیون،

۲- امضاء و تودیع اسناد تصویب یا الحاق،

۳- پذیرش اصلاحیه این کنوانسیون و تاریخ لازم‌الاجراء شدن آنها،

۴- اعلام انصراف از کنوانسیون

ماده ۲۰- مقررات نهایی

۱-

الف- این کنوانسیون در یک نسخه واحد به زبانهای انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیولی که تمامی متون از اعتبار یکسان برخوردار هستند تنظیم شده، نزد دولت سوئد سپرده خواهد شد.

ب- این کنوانسیون تا ۱۳ ژانویه سال ۱۹۶۸ برابر ۲۳ دی‌ماه سال ۱۳۴۶ هجری شمسی در استکهلم، برای امضاء مفتوح خواهد ماند.

۲- متون رسمی باید توسط مدیرکل، بعد از مشاوره با دولتهای ذی‌نفع به زبانهای آلمانی، ایتالیایی و پرتغالی و سایر زبانهایی که اجلاس تعیین می‌نماید، ترجمه گردد.

۳- مدیرکل باید دو نسخه از رونوشت مصداق این کنوانسیون و هرگونه اصلاحیه‌ای را که توسط اجلاس تصویب شده باشد به دولتهای کشورهای عضو اتحادیه‌های پاریس یا برن، دولت هر کشور دیگری که به این کنوانسیون ملحق گردد و به دولت هر کشوری که آن را درخواست

نماید، ارسال کند. رونوشت متن امضاء شده کنوانسیونها که به دولتها فرستاده می‌شود، باید به وسیله دولت سوئد برابر با اصل گردد.

۴-مدیرکل باید این کنوانسیون را در دبیرخانه سازمان ملل متحد به ثبت برساند.

ماده ۲۱- مقررات موقتی

۱- تا زمان قبول سمت توسط اولین مدیرکل، در مواردی که در این کنوانسیون به دفتر بین‌المللی یا به مدیرعامل اشاره شده باشد، منظور از آن، به ترتیب، دفتر بین‌المللی متحد برای حمایت از مالکیت صنعتی، ادبی و هنری (که دفتر بین‌المللی متحد برای حمایت از مالکیت معنوی (BIRPI) نیز نامیده می‌شود) یا مدیرکل آن می‌باشد.

۲-

الف - کشورهایی که عضو یکی از اتحادیه‌ها می‌باشند، ولی هنوز به عضویت این کنوانسیون در نیامده‌اند، در صورت تمایل در مهلت پنج سال از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این کنوانسیون می‌توانند همان حقوقی را که در صورت عضویت اعمال می‌کردند، اعمال نمایند. هر کشوری که تمایل به اعمال حقوق یادشده داشته باشد باید به این منظور اعلامیه کتبی به مدیرکل ارسال نماید که این اعلامیه از تاریخ وصول آن دارای امتیاز می‌باشد. کشورهای یادشده تا انقضای مهلت یادشده عضو مجمع عمومی و اجلاس محسوب می‌شود.

ب- به محض انقضای این مهلت پنج ساله، این کشورها حق رأی در مجمع عمومی، اجلاس و کار گروه هماهنگی را نخواهند داشت.

پ- به محض اینکه کشورهای یادشده عضو این کنوانسیون گردیدند، دوباره حق رأی خود به دست خواهند آورد.

۳-

الف- تا زمانی که کشورهایی هستند که عضو اتحادیه پاریس و برن بوده اما عضو این کنوانسیون نشده‌اند، دفتر بین‌المللی و مدیرکل به ترتیب به عنوان دفتر بین‌المللی برای حمایت از مالکیت صنعتی، ادبی و هنری و مدیرکل آن نیز انجام وظیفه خواهند کرد.

ب- کارکنان شاغل در دفتر یادشده در تاریخ لازم‌الاجراء شدن این کنوانسیون در طی دوره موقت قیدشده در قسمت (الف) همانند کارکنان شاغل در دفتر بین‌المللی محسوب می‌شوند.

۴-

الف- هنگامی که تمامی کشورهای عضو اتحادیه پاریس به عضویت سازمان درآیند، حقوق، تعهدات و دارایی دفتر اتحادیه یادشده به دفتر بین‌المللی سازمان منتقل می‌شود.

ب- هنگامی که تمامی کشورهای عضو اتحادیه برن به عضویت سازمان درآیند، حقوق، تعهدات و دارایی دفتر اتحادیه یادشده به دفتر بین‌المللی سازمان منتقل می‌شود.

کنوانسیون برن موضوع حمایت از آثار ادبی و هنری

کنوانسیون برن جهت حمایت از آثار ادبی و هنری، در ۹ سپتامبر ۱۸۸۶ نوشته و در تاریخ ۴ مه ۱۸۹۶ در پاریس تکمیل شده است، این میثاق در ۱۳ نوامبر ۱۹۰۸ در برلین مورد تجدید نظر قرار گرفت، در ۲۰ مارس ۱۹۱۴ در برن تکمیل شد، در ۲ ژوئن ۱۹۲۸ بار دیگر در رم تجدیدنظر شد، ۲۶ ژوئن ۱۹۴۸ در بروکسل، ۱۴ جولای ۱۹۶۷ در استکهلم و ۲۴ جولای ۱۹۷۱ در پاریس برای چندمین بار مورد تجدید نظر قرار گرفت و سرانجام در ۲۸ سپتامبر ۱۹۷۹ تصحیح شد.

کشورهای عضو اتحادیه همگی مایل هستند آثار ادبی و هنری – تا جایی که ممکن است به شکلی یکنواخت و مؤثر مورد حمایت و پشتیبانی قرار گیرند.

برای به دست آوردن این شیوه‌ی یکنواخت کارهایی انجام شده است که از آن جمله می‌توان به قبول نتایج مهم کنفرانس تجدیدنظر که در سال ۱۹۶۷ در استکهلم برگزار شد، توافق برای تجدیدنظر در مورد "آثار" مصوب در کنفرانس استکهلم، در عین حال پذیرش بدون تغییر باقی ماندن بندهای یک تا ۲۰ و ۲۲ الی ۲۶ آن اشاره کرد.

در نتیجه نمایندگان تام‌الاختیار امضاکننده‌ی بیانیه، تمام امکانات و توانایی خود را برای تنظیم و صدور آن به شکل زیر به کار گرفتند.

بند ۱

تأسیس اتحادیه

کشورهایی که این مصوبه شامل حال آن‌ها می‌شود، اتحادیه‌ای را برای حمایت از حقوق آثار ادبی و هنری خود تشکیل می‌دهند.

بند ۲

آثار مورد حمایت: ۱- آثار ادبی و هنری، ۲- تعیین نیازهای احتمالی، ۳- آثار فرعی، ۴- متون رسمی، ۵- مجموعه آثار، ۶- تعهد به حمایت افراد ذینفع، ۷- هنرهای کاربردی و طرح‌های صنعتی و ۸- اخبار.

۱- عبارت "آثار ادبی و هنری" تمامی آثار ادبی، علمی و هنری، هر آن‌چه که ممکن است زیر عنوان کتاب یا جزوه انتشار یابد، نوشته‌های مربوط به کنفرانس‌ها، خطابه‌ها، سخنرانی‌ها، نمایش‌نامه‌ها، نمایش‌نامه‌های موزیکال، طراحی رقص، نمایش‌نامه‌های کمدی و تفریحی، پانتومیم، تصنیف، موسیقی با کلام یا بدون کلام، فعالیت‌های سینمایی و کارهای مرتبط با آن، نقاشی، طراحی، معماری، مجسمه‌سازی، گراور، لیتوگرافی (چاپ سنگی)، آثار عکاسی (هرآنچه

با تصویر بیان می‌شود)، عکس، آثار هنرهای کاربردی، کارهای مصور، نقشه‌کشی، طراحی کارهای سه بعدی مرتبط با جغرافی، نقشه‌ی آثار معماری و یا علمی را شامل می‌شود.

۲- این معاهده به شکل قانونی در تمام کشورهای امضا کننده‌ی آن لازم الاجرا خواهند بود. سایر آثار به طور عام یا خاص تا وقتی در قالب یکی از این بندها گنجانده نشده باشند، مورد حمایت قرار نخواهند گرفت.

۳- ترجمه، اقتباس، تنظیم موسیقی، تغییر و اصلاح سایر آثار ادبی و هنری هم چون آثار اصلی، مورد حمایت بیانیه قرار می‌گیرند، بدون آن‌که به حق تألیف و تصنیف آثار اصلی خدشه‌ای وارد شود.

۴- کشورهای امضا کننده‌ی معاهده، باید حق تألیف و تصنیف را در مورد نوشته‌های رسمی، قانونی، حقوقی و دارای و ترجمه رسمی چنین متونی تعیین و آن را به مورد اجرا بگذارند.

۵- مجموعه آثار ادبی و هنری مانند دایره المعارف و یا منتخب آثار نیز که به دلیل مندرجات و محتویات، نوعی اثر به شمار می‌روند، بدون لطمه زدن به حق تألیف و تصنیف متون اصلی، مورد حمایت قرار می‌گیرند.

۶- آثار بیان شده در این (بند) باید مورد حمایت تمامی کشورهای امضا کننده‌ی معاهده قرار گیرند.

موضوع مقررات بند ۷ (۴) این معاهده در کشورهای عضو اتحادیه باید به صورت مجموعه قوانینی جهت نشان دادن گستردگی مقررات مربوط به آثار هنری و صنعتی، همین طور شرایطی که در آن چنین آثار، طرح‌ها و نمونه‌هایی باید مورد حمایت واقع شوند، درآیند. آثار طرح‌ها و نمونه‌های مورد حمایت در کشور خاستگاه، باید در سایر کشورهای عضو اتحادیه نیز مورد حمایت قرار گیرند و در صورتی که در کشور خاستگاه چنین حمایتی وجود نداشته باشد، کشورهای عضو اتحادیه باید آن‌ها را به عنوان آثار، هنری مورد حمایت قرار دهند.

۷- این معاهده شامل حال اخبار روزانه یا حقایق مختلف که تنها جنبه‌ی اطلاع‌رسانی و مطبوعاتی دارد، نمی‌شود.

بند ۲ (مکرر)

محدودیت‌های احتمالی برای حمایت از آثار خاص :

- ۱- سخنرانی‌های خاص، ۲- بهره‌برداری مشخص از مقالات سخنرانی‌ها و حق گردآوری این آثار.
- ۲- کشورهای عضو اتحادیه باید به صورت قانونی تمام یا بخشی از حمایت خود را از سخنرانی‌های سیاسی (موضوع بند قبلی) و یا سخنرانی‌های آرایه شده در دعاوی حقوقی پایان دهند.
- ۳- کشورهای عضو باید شرایطی را که به موجب آن مطبوعات و وسایل ارتباط جمعی اجازه دارند مقالات، سخنرانی‌ها و آثاری از این قبیل - پیش‌بینی شده در بند ۱۱ مکرر (۱) بیانیه

– را که در محافل عمومی آرایه شده است، به قصد اطلاع‌رسانی در اختیار عمومی قرار دهند و به طور قانونی معلوم و مشخص کنند.

۴- با این همه، مؤلف باید از حق انحصاری خود برای گردآوری مجموعه‌ای از کارهای خود - موضوع قبلی - برخوردار باشد.

بند ۳

(معیارهای برخورداری از حمایت، ۱- ملیت نویسنده و محل نشر آثار، ۲- محل اقامت نویسنده، ۳- آثار منتشر شده، ۴- چاپ هم‌زمان)

۱- معاهده از موارد زیر حمایت می‌کند.

الف - آثار نویسندگانی که تابع یکی از کشورهای عضو باشند، خواه این آثار منتشر شده یا منتشر نشده باشد.

ب- نویسندگانی که تابع کشورهای عضو اتحادیه نیستند اما آثارشان برای اولین بار در یکی از کشورها یا به طور هم‌زمان در یکی از کشورهای عضو و غیر عضو منتشر می‌شود.

۲- معاهده، مؤلفانی را که تبعه کشورهای عضو اتحادیه نیستند، اما در یکی از آن کشورها اقامت دارند، همانند اتباع آن کشور تلقی می‌کند.

۳- عبارت "کارهای منتشر شده به معنای اثر به چاپ رسیده‌ای است که با موافقت مؤلف انتشار یافته است. ساخت این کپی‌ها دسترسی عموم به این گونه آثار را با نرخ ارزان ممکن می‌سازد. اجرای نمایش، نمایش‌نامه موزیکال، آثار سینمایی یا موسیقی، تهیه‌ی گزارش از آثار ادبی و هنری، مخابره‌ی خبر به کمک وسایل جمعی و ایجاد آثار معماری جزو انتشارات به شمار نمی‌رود.

۴- چاپ هم‌زمان به آثار منتشر شده‌ای گفته می‌شود که ظرف سی روز پس از انتشار اولیه به طور هم‌زمان در دو یا چند کشور به چاپ رسیده باشند.

بند ۴

(معیار حمایت از آثار سینمایی، آثار معماری و کارهای هنری خاص)

معاهده از موارد زیر - حتی اگر شرایط بند ۳ را نیز دارا نباشند- حمایت می‌کند:

الف (تهیه‌کنندگان آثار سینمایی که محل سکونت یا تهیه فیلم آن‌ها در یکی از کشورهای عضو اتحادیه باشد.

ب) طراحی که آثار معماری خود را در یکی از کشورهای عضو بنا کنند و یا در ساخت بنا با سایر آثار هنری در یکی از کشورهای عضو اتحادیه همکاری داشته باشند.

بند ۵

(حقوق تضمین شده : ۱ و ۲- خارج از کشور خاستگاه، ۳- در کشور خاستگاه، ۴- کشور خاستگاه)

۱- مؤلفان در کشورهای عضو اتحادیه، از مزایایی که بیانیه برای آن‌ها در نظر گرفته است برخوردار خواهند بود. این مزایا جدا از حقوقی است که کشور خاستگاه در حال حاضر و یا پس از آن برای اتباع خود در نظر گرفته و یا خواهد گرفت.

۲- برخورداری و بهره‌مندی از این حقوق، روش خاصی ندارد و به طور کامل جدا از حمایت‌هایی است که کشورهای خاستگاه این نوع آثار از تولیدکنندگان آن به عمل می‌آورند.

در نتیجه جدا از موارد بیانیه، گستردگی این حمایت، یعنی پرداخت خسارت به مؤلف برای پشتیبانی از حقوق وی تنها تحت تأثیر قوانین کشوری است که این پشتیبانی را بر عهده دارد.

۳- حمایت کشور خاستگاه تحت تأثیر قوانین محلی آن کشور قرار دارد. با این حال حتی اگر مؤلف تبعه‌ی کشوری که این بیانیه در آن به رسمیت شناخته شده است، نباشد، از مزایای یک شهروند تابع آن کشور برخوردار خواهد شد.

کشور خاستگاه به موارد زیر اطلاق می‌شود:

الف) در مورد آثاری که برای اولین بار در یکی از کشورهای عضو اتحادیه چاپ می‌شود، در صورتی که آثار به طور هم‌زمان در چند کشور عضو اتحادیه که دارای شرایط حمایتی متفاوتی هستند، چاپ شود، خاستگاه اثر، کشوری خواهد بود که مراحل قانونی پشتیبانی از مؤلف در آن کوتاه‌تر از سایر اعضاست.

ب) در صورتی که اثر به طور هم‌زمان در یک کشور خارج از اتحادیه و یک کشور عضو اتحادیه به چاپ برسد، کشور عضو به عنوان خاستگاه اثر شناخته خواهد شد.

ج) در صورتی که آثار منتشر نشده یا آثار منتشر شده، برای اولین بار در کشوری غیر عضو - بدون انتشار هم‌زمان در یک کشور عضو - انتشار یابد، کشور اتحادیه که مؤلف به نوعی تبعه آن است به شرح زیر مسؤول حمایت خواهد بود:

۱- اگر دفتر کار مرکزی یا محل اقامت تهیه‌کننده اثر سینمایی در یکی از کشورهای عضو باشد، کشور خاستگاه همان خواهد بود.

۲- در صورت احداث بنا، مشارکت در ساخت و احداث بنا و یا سایر آثار هنری در یک کشور عضو، همان کشور به عنوان کشور خاستگاه شناخته می‌شود.

بند ۶

(محدودیت‌های احتمالی در خصوص آثار اتباع کشورهای غیر عضو: ۱- در کشوری که اثر نخستین بار به چاپ رسیده و سایر کشورها، ۲- مواردی که عطف به ما سبق نمی‌شوند و ۳- ملاحظه).

۱- در مواردی که یکی از کشورهای خارج از اتحادیه از عهده حمایت از آثار مؤلفان تبعه یکی از کشورهای عضو بر نمی‌آید کشور اخیر حمایت خود را از مؤلفان سایر کشورها که سرگرم چاپ اول اثر خود هستند و به طور معمول مقیم کشورهای عضو اتحادیه نیستند محدود می‌سازند. اگر کشور محل چاپ اول از چنین حقی برخوردار شود، سایر کشورهای اختیار مؤلف قرار می‌داده، نیستند.

۲- هیچ یک از محدودیت‌های ذکر شده در بند قبلی، بر حقوقی که مؤلف از طریق چاپ آثارش در یک کشور عضو و پیش از اعمال چنین محدودیت‌هایی کسب کرده است، اثر منفی نخواهد گذاشت.

۳- کشورهای عضو که طبق ماده حقوقی مؤلف و مصنف، این محدودیت‌ها را مراعات می‌کنند، باید به صورت مکتوب به هیأت رئیسه سازمان جهانی خاص اندیشمندان (که از این پس با عنوان رییس کل مشخص می‌شود) اطلاع دهند که محدودیت‌های اعمال شده، شامل چه مواردی است و مؤلفان کدام کشورها را دربر می‌گیرد، رییس کل موظف است این اطلاعیه را به آگاهی کلیه اعضای اتحادیه برساند.

بند ۶(مکرر)

(حقوق معنوی: ۱- ادعای تألیف و اعتراض به جرح و تعدیل اثر و سایر برخوردهای توهین آمیز، ۲- پس از مرگ مؤلف، ۳- مفهوم خسارت)

۱- جدا از حقوق مؤلف و حتی پس از واگذاری حقوق گفته شده، مؤلف حق دارد در خصوص اثر خود نظر دهد و از قبول هر نوع تغییر در معنا، حذف بعضی از قسمت‌ها، جرح و تعدیل اثر و سایر فعالیت‌های خفت‌بار که منافی شهرت و اعتبارش باشد امتناع نماید.

۲- حقوق پرداخت شده به مؤلف- ذکر شده در بند قبلی- پس از مرگ وی، لااقل تا زمان اتمام حقوق مادی وی ادامه می‌یابد و اشخاص و یا نهادهای قانونی که نقش حمایتی را بر عهده دارند، می‌توانند از آن بهره‌مند گردند، با این حال در کشورهایی که قوانین آنها در ممکن است پرداخت بعضی از این حقوق- پس از مرگ مؤلف- متوقف گردد.

۳- با استفاده از شیوه عطف به ما سبق نگردیدن و به کمک قوانین جاری کشوری که مسؤلیت این پشتیبانی را بر عهده دارد می‌توان از حقوق مندرج در بند قبلی پشتیبانی به عمل آورد.

بند ۷

(مدت حمایت: ۱- به طور کلی، ۲- در مورد آثار سینمایی، ۳- در مورد آثار بی‌نام و با نام‌های مستعار، ۴- آثار عکاسی و کارهای هنری کاربردی، ۵- تاریخ محاسبه، ۶- در دراز مدت، ۷- در کوتاه مدت، ۸- قوانین مربوط «مقایسه»)

۱- طبق مفاد معاهده، مدت حمایت از مؤلف تمام عمر و پنجاه سال پس از مرگ وی خواهد بود.

۲- در مورد آثار سینمایی، کشورهای عضو ممکن است مدت حمایت را پنجاه سال پس از نمایش عمومی آن (با اجازه مؤلف) و در صورت عدم نمایش، پنجاه سال پس از ساخت فیلم در نظر بگیرند.

۳- در مورد آثار منتشر شده بی‌نام و یا با اسامی مستعار، طول مدت حمایت، طبق معاهده پنجاه سال پس از آن خواهد بود که اثر به صورت قانونی در اختیار عموم قرار گرفته باشد. در این حال مدت حمایت از آثار منتشر شده با نام مستعار، درست مانند آثار دارای نام و هویت، مطابق مفاد بند (۱) خواهد بود. اگر مؤلف آثار بی‌نام با نام مستعار، در طول مدت ذکر شده فوق، هویت خود را آشکار نماید، مدت حمایت طبق مفاد بند (۱) خواهد بود. کشورهای عضو اتحادیه مکلف نیستند اسامی مؤلفان بی‌نام یا با نام مستعار را پنجاه سال از مرگ قطعی آنها جهت حفظ احترام همچنان مکتوم نگه دارند.

۴- کشورهای عضو اتحادیه ملزم‌اند به طور قانونی، مدت حمایت خود را از آثار عکاسی و هنرهای کاربردی به عنوان آثار هنری مشخص نمایند. با این حال این مدت لااقل کمتر از بیست و پنج سال پس از خلق اثر هنری نخواهد بود.

۵- مدت حمایت طبق بندهای (۲)، (۳) و (۴) بلافاصله پس از مرگ یا تاریخ تهیه اثر خواهد بود، اما معمول بر این است که اولین زانویه پس از مرگ، مبنای محاسبه قرار گیرد. کشورهای عضو ممکن است مدت حمایت ذکر شده در بند قبلی را افزایش دهند.

۶- آن دسته از کشورهای عضو اتحادیه که متعهد به بند رم این معاهده هستند، مجازند طبق قوانین کشور خود در زمان تصویب یا پذیرش ماده جدید که مدت حمایت را افزایش داده است، به تعهد قبلی خود- که مدت حمایت از مؤلفان کوتاه‌تر بوده است- وفادار باقی بمانند.

۷- با این حال، طول مدت حمایت از مؤلفان، تحت نظر نهادهای قانونی دولتی است که این مسؤولیت را بر عهده دارد و تا زمانی که مسؤولان کشور در این مورد تصمیم تازه‌ای اتخاذ نمایند بر طول مدت- به نسبت مدت کشور خاستگاه- اضافه نخواهد شد.

بند ۷ (مکرر)

(مدت حمایت از تألیفات مشترک)

مفاد بند قبل شامل آثار و تألیفات مشترک نیز می‌شود و تاریخ مرگ آخرین مؤلف مبنای محاسبه قرار می‌گیرد.

بند ۸

(حق ترجمه)

مؤلفان آثار ادبی و هنری تحت حمایت معاهده، در طول این مدت از مزایای انحصاری و قانونی ترجمه آثار خود نیز برخوردار خواهند بود.

بند ۹

(حق تکثیر: ۱- به طور کلی، ۲- موارد استثنایی و ۳- ضوابط صوت و تصویر)

۱- مؤلفان آثار ادبی و هنری تحت حمایت معاهده از حق انحصاری و قانونی تکثیر آثار خود به هر شکل و نوع برخوردارند.

۲- ر کشورهای عضو اتحادیه، اجازه تکثیر این آثار در موارد خاص مشروط بر این خواهد بود که با اصل اثر مغایر نباشد و به منافع قانونی مؤلف آسیب نرساند.

۳- طبق مفاد بیانیه هر نوع ضبط صوت یا تصویر به عنوان تکثیر تلقی می‌شود.

بند ۱۰

(استفاده آزاد از آثار: ۱- نقل قول، ۲- نقاشی برای آموزش، ۳- اشاره به نام منبع و مؤلف)

۱- نقل قول از آثاری که قبلاً به طور قانونی چاپ و در اختیار عموم قرار گرفته، مجاز است. مشروط بر اینکه استفاده از آنها بی‌غرضانه و مطابق با مقصود باشد؛ همین طور نقل قول از عناوین، روزنامه‌ها و فصل‌نامه‌ها یا خلاصه جراید.

۲- در کشورهای عضو اتحادیه و طبق توافقات خاص به عمل آمده بین آنها یا توافقاتی که قرار است در آینده منعقد شود، استفاده از آثار هنری و ادبی، نقاشی و آثار صوتی و تصویری برای استفاده‌های آموزشی متناسب با اهداف، مجاز است.

۳- در موارد ذکر شده در بند قبلی، ذکر نام منبع و منشأ اثر ضروری است.

بند ۱۰ (مکرر)

(احتمال استفاده آزادانه و مکرر از آثار: ۱- از آثار و عناوین خاص منتشر شده توسط وسایل ارتباط جمعی، ۲- از آثار دیده شده یا شنیده شده مرتبط با مسائل جاری)

در کشورهای عضو اتحادیه، تکثیر مندرجات جراید و وسایل ارتباط جمعی، یا عناوین منتشره روزنامه‌ها و فصل‌نامه‌ها درباره مسائل اقتصادی، سیاسی و یا مذهبی، به جز مواردی که حق انتشار محفوظ باشد، مجاز و ذکر نام منبع ضروری است. موارد تخطی از قانون می‌بایست از سوی کشور حمایت‌کننده، تعیین و مشخص شود.

کشورهای عضو از لحاظ قانونی مکلفاند شرایطی را که به موجب آن گزارش وقایع روزمره، با استفاده از عکس، فیلم، وسایل ارتباط جمعی شنیداری یا دیداری و مخابره خبر، جهت اطلاع عموم و تکثیر آثار متناسب با موضوع مجاز است، مشخص و تعیین نمایند.

بند ۱۱

(حقوق خاص آثار تئاتر و موسیقی؛ ۱- حق نمایش عمومی و حق پخش عمومی نمایش، ۲- در خصوص ترجمه)

۱- مؤلفان آثار نمایشی، نمایش‌های موزیکال و آثار موسیقی می‌توانند از حق انحصاری تألیف برخوردار شوند:

۱- نمایش عمومی آثارشان با هر هدف یا تحت هر عنوان.

۲- هر نوع پخش و معرفی آثارشان.

۲- مؤلفان و مصنفان نمایش و نمایش‌نامه‌های موزیکال از مزایای ترجمه آثار خود، درست مانند اصل آثار برخوردار خواهند شد.

بند ۱۱ (مکرر)

(حقوق مربوط به وسایل ارتباط جمعی: ۱- وسایل ارتباط جمعی و پخش رادیویی، پخش عمومی به وسیله مخابره یا پخش مجدد، پخش از طریق بلندگو یا وسایل شبیه آن، ۲- مجوزهای لازم، ۳- ضبط، ضبط فوری)

۱- مؤلفان آثار ادبی و هنری از حقوق مصوب زیر برخوردارند:

الف) پخش عمومی آثارشان با استفاده از رادیو از طریق آگهی، صدا یا تصویر

ب) پخش عمومی اثر از طریق مخابره یا پخش مجدد آن در وسایل ارتباط جمعی، وقتی کادر پخش توسط سازمانی غیر از سازمان اصلی صورت گرفته باشد.

ج) پخش عمومی به وسیله بلندگو یا وسایل مشابه، پخش از طریق آگهی، پخش تصویر یا صدای اثر.

۱- کشورهای عضو اتحادیه باید شرایطی که دستسای به حقوق ذکر شده در بند پیشین را ممکن می‌سازد مشخص نمایند، گرچه این شرایط تنها در کشورهای که این قوانین را به رسمیت می‌شناسند قابل اجراست. تحت هیچ شرایطی نباید به حقوق معنوی و یا حقوق مادی مؤلف لطمه‌ای وارد شود. در صورت عدم توافق طرفین، مرجع صالح میزان آن را تعیین خواهد کرد.

۲- در صورت نبودن شروط دیگر، طبق ماده (۱) این بند، مجوز، متضمن اجازه ضبط اثر با استفاده از وسایل ضبط صدا یا تصویر نخواهد بود. در هر صورت این عهده کشورهای عضو

اتحادیه است که مقررات مربوط به ضبط فوری اثر را از طریق موسسات ارتباط جمعی با استفاده از امکانات آنها و جهت استفاده خصوصی آنها تنظیم نمایند. نگهداری از این آثار ضبط شده در آرشیوهای رسمی، به عنوان نوعی مدرک استثنایی با تصویب چنین قوانینی ممکن خواهد بود.

بند ۱۱ (مکرر)

(حقوق خاص آثار ادبی: ۱- حق پخش علنی و گزارش کردن، ۲- در مورد ترجمه)

۱- مؤلفان آثار ادبی از حقوق مصوب زیر برخوردار می‌شوند:

الف) گزارش در مورد آثارشان به هر نحو ممکن.

ب) پخش عمومی آثارشان.

۲- مؤلفان آثار ادبی در مدت برخورداری از حقوق اثر اصلی، از حقوق آثار ترجمه شده خود نیز بهرمنند خواهد گردید.

بند ۱۲

(حق اقتباس، تنظیم و سایر اصلاحات)

مؤلفان آثار ادبی و هنری از حقوق مصوب اقتباس، تنظیم و سایر اصلاحات آثارشان برخوردار خواهند شد.

بند ۱۳

(محدودیت‌های احتمالی در مورد ضبط آثار موسیقی و کلام‌های مرتبط با آن:

۱- مجوز لازم، ۲- اقدامات موقت، ۳- جلوگیری از ورود کپی‌هایی که بدون اجازه مؤلف تکثیر شده‌اند.)

۱- هر یک از کشورهای عضو ممکن است شرایط و محدودیت‌هایی را در قبال ضبط آثار موسیقی و یا مؤلفان کلام‌های مرتبط با آن به عمل آورند. این مقررات تنها در کشورهایی که آنها را به رسمیت شناخته‌اند قابل اجراست و تحت هیچ شرایطی نباید به حق مؤلفان و مصنفان خدش‌های وارد کنند. در صورت هر نوع عدم توافق، مراجع صاحب صلاحیت، حقوق صاحب اثر را تعیین خواهند کرد.

۲- ضبط آثار موسیقی تصنیف شده در یکی از کشورهای عضو، طبق مفاد بند ۱۳ (۳)، معاهده مصوب ۲ ژوئن ۱۹۸۲ در رم و ۲۶ ژوئن ۱۹۴۸ در بروکسل، می‌تواند بدون اجازه مصنف به مدت دو سال، یعنی زمان پیوست آن کشور به این عهدنامه تکثیر شود.

۳- ضبط آثار طبق بندهای (۱) و (۲) این ماده و ورود غیر مجاز آنها به کشور، تخطی از قانون تلقی شده، موجب توقیف آنها خواهد شد.

بند ۱۴

(آثار سینمایی و حقوق مرتبط با آن: ۱- اقتباس و تکثیر آثار سینمایی و پخش و توزیع و اجرا و نمایش عمومی از طریق مخابره آثار، خواه به شکل اقتباس یا تکثیر، ۲- اقتباس تولیدات سینمایی، ۳- نداشت مجوز)

۱- مؤلفان آثار ادبی و هنری از حقوق مصوب زیر برخوردارند:

الف) اقتباس و تکثیر آثار و پخش و توزیع آنها، خواه به صورت اقتباس یا تکثیر.

ب) اجرای عمومی و پخش اثر به شکل یا تکثیر.

۲- اقتباس از یک اثر سینمایی به شکل هر اثر هنری یا ادبی دیگر، بدون خدشه وارد کردن به حق تهیه کننده اثر سینمایی، مشروط به اجازه تهیه کنندگان اولیه آن آثار، خواهد بود.

۳- مواد مندرج در بند ۱۳ (۱) در این مورد اعمال نخواهد شد.

بند ۱۴ (مکرر)

(موارد خاص آثار سینمایی: ۱- همانندسازی با «آثار» اصلی، ۲- حق تکثیر و محدودیت حقوق سهامداران و شرکاء و ۳- سایر شرکا)

۱- هر اثر سینمایی، بدون لطمه زدن به حق تکثیر آثاری که ممکن است اقتباس یا تکثیر شوند، باید به عنوان کار اصلی حفظ شود. دارندگان حق تکثیر آثار سینمایی، از مزایای مؤلف اثر اصلی و حقوق ذکر شده در بند قبلی برخوردار خواهند شد.

۲- الف) مالکیت حق تکثیر آثار سینمایی در کشوری که مسؤولیت حمایت را برعهده دار است جنبه قانونی دارد.

ب) در عین حال در کشورهای عضو اتحادیه، که قانوناً از حق تکثیر آثار سینمایی برخوردارند، گروه‌هایی که در تهیه و تولید اثر، مانند مؤلفان، سهمی برعهده گرفته‌اند- در صورت نبودن موارد مغایر با شرایط خاص- در مورد تکثیر، توزیع، اجرای عمومی، پخش از طریق مخابره برای عموم، زیرنویس یا دوبله کردن متن حق اعتراض نخواهند داشت.

ج) اینکه نحوه مشارکت و در خواست برای قبول تهدید باید (مطابق بند بالا ب-) به صورت قرارداد کتبی نوشته و یا به شکل سند رسمی تهیه شود، به شرایط قانونی کشوری بستگی دارد که تهیه کننده در آنجا دارای دفتر مرکزی و یا به طور معمول ساکن است. به هر ترتیب قرارداد با توجه به قوانین جاری کشور حمایت کننده تنظیم خواهد شد. کشورهایایی که دارای چنین

قوانینی هستند باید کتباً موارد را به اطلاع رییس کل برسانند و او وظیفه دارد سریعاً اعضای اتحادیه را در جریان قرار دهد.

د- «موارد مغایر یا شرایط خاص» به معنای موانعی است که انجام تعهدات فوق‌الذکر را غیر ممکن می‌سازد.

(۳) بند (۲) ب، به جز در موردی که با قانون ملی کشور مغایرت داشته باشد، شامل حال سناریست‌ها، نمایش‌نامه‌نویسان، مصنفان موسیقی یا کارگردانان آثار نمی‌شود. در مورد آن دسته از کشورهای عضو که قوانین آنها بند (۲) ب را در بر نمی‌گیرد کارگردان باید به صورت مکتوب «ریاست کل» را در جریان قرار دهد و او نیز سریعاً مراتب را به اطلاع سایر اعضا برساند.

بند ۱۴ مکرر

(حق پی در پی در آثار هنری و نسخه‌های خطی: ۱- حق برخورداری از منافع فروش مکرر، ۲- چگونگی اجرا و

۳- روش)

۱- اشخاص یا مؤسساتی که پس از مرگ مؤلف به عنوان وکلای قانونی او شناخته می‌شوند باید با احترام به اصل آثار هنری و نسخه‌های دست‌نویس نویسندگان و مصنفان از حق غیر قابل انتقال سود حاصل از فروش مکرر آثار مؤلف، برخوردار گردند.

۲- حمایت مندرج در بند پیشین در صورتی در کشورهای عضو قابل مطالبه خواهد بود که قوانین کشوری که مؤلف به آنجا تعلق دارد چنین اجازه‌ای بدهد و رقم آن نیز بستگی به کشوری خواهد داشت که مسؤلیت این حمایت را بر عهده دارد.

۳- روش وصول و میزان توسط قوانین ملی هر کشور تعیین می‌شود.

بند ۱۵

(حق اعمال حقوق سرپرستی: ۱- مواردی که نام مؤلف ذکر شده یا مواردی که نام مستعار تردیدی درباره هویت مؤلف باقی نمی‌گذارد، ۲- در مورد آثار سینمایی، ۳- در مورد آثار بدون نام یا با نام مستعار، ۴- در مورد آثار مشخص چاپ نشده، کار مؤلفان ناشناس)

۱- برای آنکه مؤلف آثار ادبی و هنری مورد حمایت این معاهده قرار گیرد- در صورت نبود دلایل مغایر- و نتیجتاً حق اقامه دعوا در کشورهای عضو اتحادیه را به دست آورد، کافی است نامش به طور معمول روی اثر منعکس شده باشد. این بند، حتی اگر نام مؤلف به طور مستعار چاپ شده و تردیدی در هویت او باقی نگذاشته باشد، قابل اجراست.

- ۲- شخص یا گروهی که نام آنها به شکل معمول سینمایی منعکس شده باشد، در صورت نبود دلایل مغایر، به عنوان سازنده اثر شناخته خواهد شد.
- ۳- در مورد آثار بدون نام یا با نام مستعار، به جز مواردی که در بند (۱) بدانها اشاره کرده‌ایم، ناشری که نام او روی اثر آمده است- در صورت نبود دلایل مغایر- نماینده مؤلف شناخته می‌شود و در این مقام، مجاز است برای حفظ حقوق او اقدام کند. اجرای مفاد این بند، پس از آنکه مؤلف هویت خود را آشکار و ادعای خود را در مورد تألیف اثر به اثبات برساند، متوقف خواهد شد.
- ۴- الف) در مورد آثار منشر نشده، وقتی هویت مؤلف ناشناخته است اما شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد او تبعه یکی از کشورهای عضو اتحادیه است، آن کشور به لحاظ قانونی وظیفه دارد مرجع صالحی را برای محافظت از حقوق او در کشورهای عضو اتحادیه تعیین و معرفی نماید.
- ب) آن دسته از کشورهای اتحادیه که چنین و کیلی انتخاب می‌کنند باید مراتب را کتباً به اطلاع ریاست کل برسانند و او نیز موظف است کشورهای عضو را سریعاً در جریان امور قرار دهد.

بند ۱۶

- (تکثیر غیر قانونی: ۱- توقیف، ۲- توقیف هنگام ورود، ۳- چگونگی اجرا)
- ۱- آثاری که به صورت غیرقانونی در کشورهای عضو- یعنی جایی که آثار تحت حمایت قانونی قرار دارند- تکثیر می‌شوند، توقیف و جمع‌آوری خواهد شد.
- ۲- بند فوق شامل آثاری که از کشورهای دیگر- جایی که حمایت از آثار صورت نمی‌گیرد و یا متوقف گردیده- وارد می‌شوند نیز می‌شود.
- ۳- نحوه توقیف منطبق با قوانین هر یک از کشورها خواهد بود.

بند ۱۷

- (امکان کنترل، پخش، ارائه و نمایش آثار)
- بندهای این معاهده نمی‌تواند به هیچ ترتیب بر حق دولت‌های عضو اتحادیه، در مورد برخورداری از حق برای کنترل، ممنوعیت پخش و ارائه هر اثر یا محصول خدشه وارد سازد و مراجع صاحب می‌توانند در این مورد نظر خود را اعلام نمایند.

بند ۱۸

(نحوه اجرای بندهای معاهده: ۱- آثار مشمول حمایت که مدت حمایت از آنها در کشور خاستگاه منقضی نشده است. ۲- عدم حمایت، به دلیل انقضای مدت حمایت در کشوری که قبلاً چنین مسؤولیتی را بر عهده داشته است، ۳- استفاده از این اصول، ۴- موارد خاص)

۱- این معاهده تمامی آثاری را که در حال حاضر اجرا می‌شوند ولی به دلیل انقضای مدت حمایت در کشور خاستگاه به نمایش عموم در نیامده‌اند، در بر می‌گیرد.

۲- با این حال اگر به دلیل انقضای مدت حمایت در یکی از کشورهای متعهد، که در آن کشور به نمایش عمومی درآمده باشد، اثر تحت حمایت مجدد قرار نخواهد گرفت.

۳- استفاده از این اصل، مشروط به افزودن بندهای جدید به قرارداد موجود یا انعقاد قرارداد جدید بین کشورهای عضو اتحادیه است. در صورت عدم وجود چنین مواردی کشورهای مربوط باید- تا جایی که ممکن است- نحوه استفاده از این اصول را مشخص سازند.

۴- موارد فوق در صورت توافق اعضای اتحادیه، افزایش میزان حمایت با استفاده از بند ۷ یا لغو هر نوع قید و شرطی قابل اجرا خواهد بود.

بند ۱۹

(حمایتی بیش از آنچه که معاهده مقرر شده است)

موارد مندرج در این معاهده، مانع از اقامه دعوا برای کسب منافع بیشتری از آنچه قانون کشورهای عضو اتحادیه در نظر گرفته‌اند، نخواهد شد.

بند ۲۰

(توافق‌های خاص بین کشورهای عضو اتحادیه)

دولت‌های عضو اتحادیه حق دستیابی به توافق‌های جدید بین خود را محفوظ می‌دارند، در صورتی که چنین توافق‌های مغایر با بندهای معاهده نباشد، حقوقی به مراتب بیش از آنچه در معاهده مقرر گردیده است به آنها تعلق می‌گیرد. مواد مورد توافق باید از قابلیت اجرا برخوردار باشند.

بند ۲۱

(بندهای خاص مربوط به کشورهای رو به توسعه، ۱- رجوع به فهرست، ۲- بخش ضمایم)

۱- موارد خاص مربوط به کشورهای رو به توسعه در فهرست منعکس شده است.

۲- موضوع ماده ۱۸ (۱) ب، ضمایم بخش مکمل این بند را تشکیل می‌دهد.

بند ۲۲

(جلسات: ۱- تاسیس و قوانین مربوط به آن، ۲- وظایف، ۳- حد نصاب، رأی‌گیری، ملاحظات، ۴- انجمن‌ها و جلسات، ۵- روش)

- ۱- الف) کشورهای عضو اتحادیه متعهد به بندهای ۲۲ الی ۲۶، باید در جلسات مشترک شرکت نمایند.
- ب) هر یک از کشورها مکلفاند با اعزام یک هیأت متشکل از نمایندگان دوره‌ای، مشاوران و متخصصان در جلسات شرکت کنند.
- ج) هزینه هر هیأت بر عهده دولت‌های شرکت کننده خواهد بود.
- ۲- الف- هدف از تشکیل جلسات:
- بحث و تبادل نظر در همه زمینه‌ها از جمله حفظ و توسعه اتحادیه و تحقق اهداف معاهده.
  - ارائه رهنمودهای لازم جهت برگزاری کنفرانس برای تجدید نظر در (دفتر بین‌المللی خاص اندیشمندان با نام اختصاری "سازمان") تصمیمات اتخاذ شده کشورهای عضو اتحادیه که متعهد به بندهای ۲۲ الی ۲۶ عهدنامه نیستند.
  - ارزیابی فعالیت‌ها و تصویب گزارش‌های رییس کل سازمان در خصوص اتحادیه و ارائه دستور العمل لازم برای افزایش قابلیت‌های آن.
  - انتخاب اعضای کمیته اجرایی اجلاس
  - ارزیابی فعالیت‌ها و تصویب گزارش‌های کمیته اجرایی و ادامه دادن دستورالعمل‌های لازم به کمیته.
  - تعیین برنامه‌ها و تنظیم بودجه دو ساله اتحادیه و تصویب اعتبارات مالی.
  - تصویب مقررات مالی اتحادیه.
  - ایجاد کمیته‌هایی متشکل از متخصصان و گروه‌های کار آمد که می‌توانند برای فعالیت‌های کمیته مفید واقع شوند.
  - تعیین اینکه کدام یک از کشورهای غیر عضو در اتحادیه و کدام تشکیلات بین‌المللی غیر دولتی و درون دولتی می‌توانند به عنوان ناظر در جلسات شرکت کنند.
  - تصویب اصلاحات مربوط به بندهای ۲۲ الی ۲۶.
  - انجام اقدامات موثر در جهت اهداف اتحادیه.
  - فعالیت‌های متناسب با اهداف معاهده.
  - در صورت پذیرش، همان حقوق مندرج در معاهده برای تشکیل سازمان اعمال خواهد شد.
- ب) در زمینه سایر موضوعات مورد علاقه اتحادیه‌های تحت نظر سازمان، اجلاس پس از شنیدن توصیه کمیته هماهنگی سازمان تصمیم خواهد گرفت.
- ۳- الف) هر کشور عضو در اجلاس از یک حق رأی برخوردار است.

ب) حضور نیمی از کشورهای عضو برای کسب اکثریت آرا ضروری است.
 ج) به رغم موارد ذکر شده در بند (ب) اگر در هر نشست، تعداد کشورهای شرکت کننده کمتر از یک دوم اما برابر یا کمی بیش از یک سوم کشورهای عضو باشند، اجلاس می تواند تصمیم گیری کند- به استثنای تصمیماتی که باید مراحل خاصی را طی کنند- ولی عملی شدن آنها منوط به شرایط زیر است: دفتر بین المللی باید تصمیمات اتخاذ شده را به اطلاع آن دسته از کشورهای عضو که در نشست حضور نداشته اند برساند و از آنها دعوت کند ظرف ۳ ماه پس از تاریخ نشست، رأی و نظر خود را به صورت کتبی به دفتر ارسال نمایند. اگر در پایان این مدت، تعداد کشورهایی که آرای خود را اعلام کرده اند یا از شرکت در رأی گیری امتناع کرده اند بیش از کشورهایی باشد که در جریان اجلاس حد نصاب لازم را کسب نکرده اند، چنین تصمیماتی قابل اجرا خواهد بود، مشروط بر اینکه اکثریت لازم را به دست آورند.

د) تصمیمات نشست مندرج در بند (۲) ۲۶ باید دو سوم آرا را کسب کند.

ر) آرای ممتنع به عنوان رأی شمرده نمی شود.

ز) هیأت های اعزامی از هر کشور تنها حق یک رأی دارند.

س) آن دسته از کشورهای اتحادیه که عضو اجلاس نیستند می توانند به عنوان ناظر در جلسات شرکت کنند.

۴- الف) اجلاس عادی هر دو سال یک بار بنا به دعوت ریاست کل، و در صورت نبودن شرایط غیر عادی در همان زمان و مکان بنا به دعوت مجمع عمومی سازمان تشکیل می شود.

ب) نشست فوق العاده، بنا به دعوت هیأت اجرایی و یا در خواست یک چهارم کشورهای عضو برگزار می شود.

ج) اجلاس، وظیفه اجرای مصوبات را بر عهده دارد.

بند ۲۳

(کمیته اجرایی: ۱- تشکیلات، ۳- تعداد اعضا، ۴- تقسیم جغرافیایی؛ توافق های خاص، ۵- مدت و مقررات انتخاب مجدد، قانون انتخابات؛ ۶- وظایف ۷- جلسات ۸- حد نصاب رأی گیری ۹- ناظران ۱۰- قوانین اجرایی)

اجلاس باید یک کمیته اجرایی تشکیل دهد.

۱- الف) هیأت اجرایی باید توسط اجلاس از بین کشورهای عضو اجلاس انتخاب شود. علاوه بر آن کشوری که دفتر مرکزی سازمان در آن واقع است طبق بند ۲۵(۷) (ب) از یک کرسی در کمیته، برخوردار خواهد شد.

- ب) دولت‌های هر یک از کشورهای عضو کمیته اجرایی می‌تواند با اعزام یک هیأت، متشکل از متخصصان و صاحب‌نظران در اجلاس شرکت‌کننده.
- ج) هزینه سفر هیأت‌ها بر عهده دولت‌های متبوع آنهاست.
- ۳- تعداد اعضای کشورهای عضو کمیته اجرایی یک‌چهارم اعضای هیأت‌های شرکت‌کننده در اجلاس خواهد بود. برای رسمیت یافتن اجلاس، حضور همه نمایندگان روی صندلی‌ها ضروری است. سایرین پس از تقسیم بر چهار نادیده گرفته خواهند شد.
- ۴- برای انتخاب اعضای کمیته اجرایی، اجلاس باید پراکندگی جغرافیایی و ضرورت مشارکت کشورهای عضو اتحادیه را در توافقات حاصل شده بین کشورهای عضو کمیته اجرایی، مد نظر داشته باشد.
- ۵- الف) هر یک از کشورهای منتخب عضو کمیته اجرایی، از پایان اجلاس فعلی تا نشست عادی اجلاس بعدی وظایف محول شده را بر عهده خواهد گرفت.
- ب) اعضای کمیته اجرایی، از حق انتخاب مجدد بر خوردارند- اما نه بیش از دو سوم آنها-
- ج) اجلاس باید جزئیات قانون انتخابات و امکان انتخاب مجدد اعضای کمیته اجرایی را تعیین و اعلام نماید.
- ۶- الف) وظایف کمیته اجرایی:
- تهیه پیش‌نویس و دستور جلسه اجلاس.
- ارائه پیش‌نویس طرح‌ها، مشتمل بر برنامه و بودجه جلسات دو سالانه اتحادیه توسط ریاست کل به اجلاس.
- حذف شده است.
- ارائه راهکارهای مناسب، گزارش‌های دوره‌ای ریاست کل و بررسی گزارش‌های سالانه به اجلاس.
- اتخاذ تدابیر لازم برای پیشبرد برنامه‌های اجلاس توسط ریاست کل با توجه به تصمیمات اجلاس و شرایط پیش آمده در فاصله دو نشست.
- انجام سایر وظایف مندرج در معاهده.
- ب) در خصوص موضوعات مورد علاقه سایر اتحادیه‌های تحت نظر سازمان، کمیته اجرایی پس از استماع نظر کمیته هماهنگی تصمیمات لازم را اتخاذ خواهد کرد.
- ۷- الف) کمیته اجرایی مانند کمیته هماهنگی سازمان، سالی یک بار بنا به دعوت ریاست کل در نشست عمومی (ترجیحاً در همان زمان و مکان) شرکت می‌نماید.
- ب) کمیته اجرایی سالی یک بار بنا به درخواست ریاست کل، در خواست هیأت مدیره یا یک چهارم اعضا در نشست فوق‌العاده شرکت می‌کند.

- ۸- الف) هر کشور عضو کمیته اجرایی، یک رأی دارد.
 ب) حضور یک‌دوم اعضای کمیته اجرایی برای رسیدن به حد نصاب ضروری است.
 ج) تصمیمات بر مبنای اکثریت آرا اتخاذ خواهد شد.
 د) آرای ممتنع جزو رأی به شمار نمی‌آیند.
 ر) هر هیأت معرف یک کشور و دارای یک حق رأی است.
 ۹- کشورهای غیر عضو اتحادیه کمیته اجرایی تنها به عنوان ناظر می‌توانند در جلسات شرکت کنند.
 ۱۰- کمیته اجرایی، وظیف اجرای مصوبات را بر عهده دارد.

بند ۲۴

د) دفتر بین‌المللی: ۱- وظایف کلی، ریاست کل، ۲- اطلاعات کلی، ۳- ماهانه (فصلنامه)، ۴- اطلاع‌رسانی به کشورها، ۵- تحقیقات و خدمات، ۶- مشارکت در جلسات، ۷- کنفرانس تجدید نظر، ۸- سایر فعالیت‌ها)

الف) فعالیت‌های اجرایی اتحادیه باید توسط دفتر بین‌المللی که دنباله فعالیت‌های اتحادیه را برعهده دارد و به موجب معاهده بین‌المللی مالکیت صنعتی تأسیس شده است، به اجرا گذارده شود.

ب) دفتر بین‌المللی، به ویژه مسؤولیت تأمین کارمندان ارگان‌های مختلف اتحادیه را بر عهده دارد.

ج) هیأت اجرایی سازمان، سمت مدیریت اجرایی و نمایندگی اتحادیه را بر عهده دارد. دفتر بین‌المللی باید ضمن تشکیل جلسات، اطلاعات مربوط به حق تکثیر را منتشر نماید. کشورهای عضو اتحادیه باید ضمن تماس با دفتر بین‌المللی، قوانین جدید و متون رسمی مربوط به حمایت از حق تکثیر را سریعاً به اطلاع این دفتر برسانند.

د) دفتر بین‌المللی باید اقدام به انتشار ماهانه (فصلنامه) نماید. دفتر بین‌المللی وظیفه دارد در صورت درخواست هر یک از کشورها، مسائل مربوط به حمایت از حق تکثیر را به اطلاع آنان برساند.

د) دفتر بین‌المللی وظیفه دارد سرپرستی تحقیقات و ارائه خدمات، جهت تسهیل حمایت از حق تکثیر را بر عهده بگیرد.

ریاست کل و هر یک از اعضای منتخب او می‌توانند بدون برخورداری از حق رأی، در جلسات اجلاس، کمیته اجرایی و یا کمیته‌های کارشناسان و صاحب نظران شرکت کنند. ریاست کل یا عضو منتخب او، به نوعی، منشی این کمیته‌ها به شمار می‌رود.

الف) دفتر بین‌المللی باید برحسب راهنمایی‌های اجلاس و جهت همکاری با کمیته اجرایی مقدمات لازم را برای برگزاری کنفرانس تجدید نظر در معاهده به جز موارد ۲۲ تا ۲۶ فراهم نماید.

ب) دفتر بین‌المللی می‌تواند با سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی و درون‌دولتی جهت تهیه مقدمات کنفرانس تجدیدنظر مشورت کند.

ج) ریاست کل و اشخاص منتخب توسط او می‌توانند بدون برخورداری از حق رأی، در جلسات این کنفرانس شرکت نمایند.

دفتر بین‌المللی می‌تواند به سایر وظایف محول شده رسیدگی نماید.

بند ۲۵

(مسائل مالی: ۱- بودجه، ۲- همکاری با سایر انجمن‌ها، ۳- منابع، ۴- پخش و توزیع: امکان افزایش بودجه پیشین، ۵- صورت حساب‌ها و هزینه‌ها، ۶- بهره‌برداری از سرمایه اختصاصی، ۷- مساعدت‌های دولت‌های میزبان، ۸- رسیدگی به حساب‌ها.)

۱- الف) اتحادیه باید بودجه‌ای برای خود در نظر بگیرد. ب) بودجه اتحادیه باید شامل درآمد و هزینه‌های خاص اتحادیه، کمک به مخارج مشترک و در مواقع مقتضی، محاسبه بودجه درگردهمایی سازمان باشد.

ج- مخارجی که انحصاراً مربوط به اتحادیه نیست. اما به انجمن‌های تحت نظارت سازمان مرتبط است باید به عنوان مخارج مشترک اتحادیه محاسبه شود. سهم اتحادیه در این مخارج مشترک به میزان منابعی بستگی دارد که اتحادیه در آن انجمن‌ها داراست.

۲- بودجه اتحادیه باید متناسب با بودجه انجمن‌های تحت نظارت سازمان تعیین و تصویب شود.

۳- بودجه اتحادیه باید از منابع زیر تامین شود:

- سهم کشورهای عضو
- دریافت هزینه خدماتی که دفتر بین‌المللی در ارتباط با اتحادیه ارائه می‌دهد.
- فروش یا واگذاری حق امتیاز انتشارات دفتر بین‌المللی اتحادیه.
- هدایا، میراث و اعانه.
- درآمدهای به دست آمده از اجاره، سود و منابع مختلف.

۵- الف) کشورهای عضو باید سهم مشخصی به اتحادیه بپردازند. این سهم به صورت سالانه و بر مبنای جدول مصوب به شکل زیر خواهد بود:

گروه ۱ ۲,۵۰۰,۰۰۰

گروه ۲ ۲,۰۰۰,۰۰۰

گروه ۳ ۱,۵۰۰,۰۰۰

گروه ۴ ۱,۰۰۰,۰۰۰

گروه ۵ ۵۰۰,۰۰۰

گروه ۶ ۳۰۰,۰۰۰

گروه ۷ ۱۰۰,۰۰۰

ب) هر کشور می‌تواند همزمان با پرداخت حق عضویت، جایگاه خود را در جدول فوق تعیین کند. هر کشور مجاز است جایگاه خود را تغییر دهد. اگر کشوری سطح پایین‌تری را انتخاب کند باید در جلسه عادی مراتب را به اطلاع اجلاس برساند. تغییراتی از این نوع در فهرست سال بعد منعکس خواهد شد.

ج) سهم سالانه هر کشور در اتحادیه به نسبت سهم آن کشور در مجموع بودجه سالانه کشورها در نظر گرفته شده است.

د) حق عضویت هر کشور باید در اولین ژانویه هر سال پرداخت شود.

ر) کشوری که به اتحادیه مقروض است اگر رقم بدهی‌اش برابر یا بالغ بر دو سال حق عضویت باشد، در هیچ یک از انجمن‌هایی که عضو آن است حق رأی نخواهد داشت. با این حال نهادهای این اتحادیه، اگر تشخیص دهند که تأخیر در پرداخت ناشی از شرایط استثنایی و غیر قابل اجتناب بوده است ممکن است به کشور مذکور اجازه دهند در رأی‌گیری انجمن‌ها شرکت نماید.

س) چنانچه بودجه تا قبل از سال مالی تنظیم نشده باشد طبق مقررات مالی، بودجه در همان سطح بودجه سال قبل باقی خواهد ماند.

ل) هزینه خدماتی که توسط دفتر بین‌المللی ارائه می‌شود باید تعیین و توسط ریاست کل، به اجلاس و کمیته اجرایی گزارش شود.

۶- الف) اتحادیه باید یک صندوق سرمایه‌گذاری ایجاد نماید که سرمایه آن به طور جداگانه از طریق کشورهای عضو تأمین شود. در صورت ناکافی بودن میزان سرمایه، اجلاس در این زمینه تصمیم خواهد گرفت.

ب) مبلغ اولیه پرداختی هر کشور به صندوق فوق‌الذکر و یا سهم او از افزایش میزان سرمایه، متناسب با سهم این کشور در اتحادیه در سال تأسیس صندوق و یا رقم مصوب خواهد بود.

ج) میزان و نحوه پرداخت توسط اجلاس و پیشنهاد ریاست کل و پس از شنیدن نظرات کمیته هماهنگی سازمان تعیین می‌شود.

۷- الف) طبق موافقتنامه منعقد شده بین ادارت مرکزی، کشور یا سرزمینی که دفتر مرکزی سازمان در آن قرار دارد، متعهد است به محض آنکه صندوق سرمایه گذاری با کمیود بودجه مواجه شد، کمک و مساعده لازم را در اختیارش قرار دهد. میزان این مساعده و شرایط پرداخت کننده مساعده به کمک‌های خود به صندوق ادامه می‌دهد در کمیته اجرایی دارای یک کرسی خواهد بود.

ب) کشور مورد اشاره در بند (الف) و سازمان، هر یک می‌توانند مراتب اعتراض خود را به پرداخت مساعده به طور مکتوب اعلام نمایند. این اعتراض تا سه سال پس از تاریخ اعلام، معتبر خواهد بود.

۸- رسیدگی به حساب‌ها توسط یک یا چند کشور عضو اتحادیه و یا به وسیله حساب‌رسان خارجی و طبق مقررات مال صورت می‌پذیرد. انتخاب حساب‌رسان با توافق کشورها و اجلاس صورت خواهد گرفت.

بند ۲۶

(اصلاحیه‌ها: ۱- بندهای قابل اصلاح توسط اجلاس؛ تصویب، ۲- طرح‌ها و پیشنهادهای، ۳- به مرحله اجرا درآمدن)

۱- طرح اصلاح بندهای ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵. بند فعلی می‌تواند توسط هر یک از کشورهای عضو، کمیته اجرایی و یا ریاست کل ارائه شود. چنین طرح‌هایی باید لااقل شش‌ماه پیش از تشکیل اجلاس به اطلاع اعضا رسانده شود.

۲- اصلاحیه‌های مربوط به بند (۱) باید مورد تصویب اجلاس قرار گیرد. تصویب اصلاحیه مستلزم کسب سه چهارم آرا و تصویب اصلاحیه مواد ۲۲ و ماده اخیر، مستلزم کسب چهارپنجم آراست.

۳- اصلاحیه مواد بند (۱) باید یک ماه پس از اعلام کتبی پذیرش آن، و پس از طی مراحل قانونی خود توسط سه‌چهارم کشورهای عضو اجلاس - که در زمان تصویب اصلاحیه حضور داشته‌اند - برای ریاست کل ارسال شود. اصلاحیه بندهای فوق پس از تصویب، باید از سوی کلیه کشورهای عضو یا کشورهایی که بعداً به عضویت اجلاس در می‌آیند به مرحله اجرا گذاشته شود. پرداخت هزینه‌های اضافی ناشی از این اصلاحیه تنها بر دوش ان دسته از کشورهایی است که موافقت خود را با آن اعلام کرده‌اند.

بند ۲۷

(تجدید نظر: ۱- هدف، ۲- کنفرانس‌ها، ۳- پذیرش)

۱- این معاهده باید اصلاحاتی را جهت بهبود رویه اتحادیه ارائه می‌شود مورد بررسی و مطالعه قرار دهد.

۲- بدین منظور کنفرانس‌هایی متوالیاً در یکی از کشورهای عضو اتحادیه و بین هیأت‌های کشورهای مذکور برگزار خواهد شد.

۳- هر تغییری در مواد مندرج در بند ۲۶- که بند ۲۲ تا ۲۶ را شامل می‌شود- و ضمیمه، مستلزم کسب اکثریت آراست.

بند ۲۸

(پذیرش و عمل کردن به بندهای بیانیه در کشورهای اتحادیه: ۱- تصویب، پذیرش، امکان رد بندهای خاص؛ انصراف از حذف برخی بندها، ۲- به مرحله عمل در آوردن بندهای یک تا بیست و یک و بخش ضمیمه ۳- عمل کردن به بندهای ۲۲ تا ۳۸)

۱- الف) هر یک از کشورهای امضاکننده این بیانیه می‌تواند آن را بپذیرد و در صورتی که آن را امضا نکرده باشد می‌تواند به آن ملحق شود. چگونگی پذیرش یا الحاق، توسط ریاست کل ابلاغ خواهد شد.

ب) هر یک از کشورها می‌تواند هنگام قبول یا الحاق به موارد فوق، اعلام نماید که پذیرش آنها بندهای ۱ تا ۲۱ و بخش ضمیمه را شامل نمی‌شود اگر این کشورها قبلاً بند (۱)-۶- ضمیمه را پذیرفته باشند کافی است در درخواست خود اشاره نمایند که پذیرش یا الحاق شامل بندهای ۱ تا ۲۰ نخواهد شد.

ج) هر یک از کشورهای عضو اتحادیه که طبق بند (ب)، پذیرش برخی از موارد فوق را مستثنا کرده‌اند می‌توانند بعدها موافقت خود را با قبول آن بندها اعلام نمایند. تأیید و تصویب چنین درخواستی به عهده ریاست کل خواهد بود.

۲- الف) بندهای ۱ تا ۲۱ و بخش ضمیمه، سه ماه پس از تحقیق شرایط زیر به مرحله اجرا گذاشته خواهد شد.

• لاقلاً ۵ کشور عضو اتحادیه موافقت خود را با پذیرش این مواد بدون اشاره به بند (۱) - ب- اعلام کرده باشند.

• فرانسه، اسپانیا، دولت پادشاهی انگلیس، ایرلند شمالی و ایالات متحده امریکا، مفاد عهدنامه حق تألیف و تکثیر اصلاحی ۲۴ جولای ۱۹۷۱ در پاریس را پذیرفته و به آن ملحق شده‌اند.

ب) اجرای مفاد بند (الف) کشورهایی را شامل می‌شود که لاقلاً سه ماه قبل از به مرحله اجرا درآمدن آن، پذیرش یا الحاق خود را به عهدنامه- بدون قبول بند (۱) ب- اعلام کرده باشند.

ج) هر یک از کشورهای عضو اتحادیه که مشمول بند (ب) و (۱) (ب) نمی‌شوند و بندهای ۱ تا ۲۱ و بخش ضمیمه را پذیرفته‌اند، باید حداکثر سه‌ماه پس از تاریخی که ریاست کل

پذیرش و یا الحاق آن را مورد تأیید قرار می‌دهد اجرای مفاد عهدنامه را آغاز نمایند مگر آنکه تاریخ مشخصی برای اجرای این بندها در نظر گرفته شده باشد. در آن صورت اجرای بندهای ۱ تا ۲۱ و بخش ضمیمه موکول به زمان مقرر خواهد بود.

د) مواد مندرج در بندهای (الف) تا (ج) بر شروط (VI) ضمیمه تأثیر نمی‌گذارند.

۳- آن دسته از کشورهای عضو اتحادیه که پذیرش یا الحاق خود را به این بند بدون اشاره به بند (۱) - ب- اعلام می‌دارند می‌بایست بندهای ۲۲ الی ۳۸ را سه ماه پس از تاریخ تأیید ریاست کل به مرحله اجرا در آورند، مگر آنکه تاریخ دیگری برای آن در نظر گرفته شده باشد. در این صورت بندهای ۲۲ تا ۲۸ در کشورهای مورد نظر از آن تاریخ لازم‌الاجرا خواهند بود.

بند ۲۹

(نحوه پذیرش و به مرحله اجرا در آوردن بندهای بای کشورهای غیر عضو اتحادیه: ۱- توافق، ۲- اجرا)

۱- هر یک از کشورهای غیر عضو اتحادیه می‌توانند با پذیرش این بند به عنوان عضو پذیرفته شوند. نحوه این پذیرش بر عهده ریاست کل خواهد بود.

۲- الف) تاریخ اجرای بند (ب) این عهدنامه - بند زیرین- برای کشورهای غیر عضو سه ماه پس از تأیید آن توسط ریاست کل خواهد بود، مگر آنکه تاریخ دیگری برای آن تعیین شود که در آن صورت آغاز اجرای معاهده در کشور مورد نظر تاریخ جدید خواهد بود.

ب) اگر اجرای این مواد طبق مفاد بند (الف) مقدم بر اجرای بندهای ۱ تا ۲۱ و بخش ضمیمه باشد- طبق بند ۲۸ (۲) الف- کشور مورد نظر می‌تواند در این فاصله به جای بندهای ۱ تا ۲۱ و بخش ضمیمه به بندهای ۱ تا ۲۰ بیانیه بروکسل در مورد این عهدنامه عمل نماید.

بند ۲۹ (مکرر)

(اثر پذیرش بند ۱۴ (۲) WIPO معاهده)

تأیید و الحاق به این بند توسط هر کشوری بدون تعهد به بندهای ۲۲ تا ۳۸ عهدنامه استکهلم- بند انحصاری ۱۴ (۲) معاهده در مورد تاسیس سازمان- به مفهوم پذیرش یا الحاق به مواد بند ۲۸ (۱) ب(I) خواهد بود.

بند ۳۰

(شرایط: ۱- محدود کردن شرایط، ۲- شرایط اولیه؛ شرایط مربوط به حق ترجمه، انصراف از شرایط)

۱- درباره موارد استثنایی مجاز در بند (۲)، بند ۲۸(۱) ب، بند ۲۳ (۲) و بخش ضمیمه این معاهده پذیرش یا الحاق به عهدنامه به خودی خود به معنای پذیرش تمامی شروط و مزایای آن خواهد بود.

۲- الف) هر کشور عضو اتحادیه که این عهدنامه را بپذیرد یا به آن ملحق شود می‌تواند از مزایای بند V (۲) بخش ضمیمه، که شرایط آن قبلاً تدوین شده، برخوردار گردد، مشروط بر آنکه در زمان پذیرش یا الحاق عهدنامه رسماً آن را اعلام کرده باشد.

ب) هر کشور خارج از اتحادیه می‌تواند به اتحادیه اعلام کند که قصد دارد- ولو به طور موقت- به جای بند ۸ عهدنامه در مورد حق ترجمه و شرایط مندرج در بند ۵ معاهده اتحادیه ۱۸۸۶، تکمیل شده در ۱۸۹۶ در پاریس، بند V (۲) بخش ضمیمه را بپذیرد؛ با آگاهی از این نکته که تنها در صورت ترجمه به زبان رایج در کشور مذکور از مزایای این بند برخوردار خواهد شد.

در خصوص ماده ۱ (۶) ب بخش ضمیمه، هر کشور حق دارد در مورد ترجمه آثاری که کشور خاستگاه آن از چنین شرایطی استفاده می‌کند حمایتی برابر با آنچه توسط کشور اخیر اعطا می‌شود، درخواست نماید.

ج) هر یک از کشورها می‌تواند انصراف خود را از پذیرش این شرایط به اطلاع ریاست کل برساند.

بند ۳۱

(قابلیت اجرا در سرزمین‌های مشخص: ۱- اعلام کردن، ۲- صرف نظر از اعلام، ۳- تاریخ اجرا، ۴- پذیرش شرایط واقعی به صورت ضمنی)

۱- هر کشوری می‌تواند ضمن درخواست پذیرش یا الحاق و یا به وسیله نامه رسمی در هر تاریخی پس از آن، به ریاست کل اطلاع دهد که این عهدنامه در تمام یا بخشی از آن سرزمین، که در اعلامیه یا اطلاعیه مشخص شده است، یراس مناسبات خارجی که آن کشور مسؤول آن است، اعمال خواهد شد.

۲- کشوری که چنین بیانیه‌ای صادر کرده است می‌تواند در ر زمان، به ریاست کل اطلاع دهد که اجرای این عهدنامه در تمام یا بخشی از آن کشور متوقف شود.

۳- الف) هر بیانیه‌ای که تحت عنوان بند (۱) صادر می‌شود از تاریخ پذیرش یا الحاق به آن جنبه عملی به خود خواهد گرفت و تاریخ اجرای آن سه ماه پس از اطلاعیه ریاست کل خواهد بود.

ب) هر بیانیه‌ای که تحت عنوان بند (۲) صادر می‌شود ۱۲ ماه پس از وصول آن به ریاست کل قابل اجرا خواهد بود.

۴- از این بند نباید تلویحاً چنین برداشت شود که شناخت یا قبول ضمنی آن توسط یکی از کشورهای عضو اتحادیه و در سرزمینی که این معاهده در آن اعمال می‌شود توسط کشور دیگری از اعضای اتحادیه بر حسب مواد بند (۱) قابل اجرا خواهد بود.

بند ۳۲

(قابلیت اجرایی این بند و بندهای پیشین: ۱- بین کشورهایی که قبلاً عضو اتحادیه بوده‌اند، ۲- بین کشور تازه عضو و اعضای پیشین اتحادیه، ۳- قابلیت اجرایی بخش ضمیمه در مناسبات خاص)

۱- این بند با توجه به روابط بین کشورهای عضو اتحادیه و گستردگی آن، جانشین معاهده ۹ سپتامبر ۱۸۸۶ برن و بندهای بعدی تجدیدنظر خواهد شد.
اجرای کامل یا در حد توافق بندهای قبلی - تا زمانی اتحادیه و گستردگی آن، جانشین آن نشده است توسط کشورهای عضو که آن را نپذیرفته و یا به آن ملحق نشده‌اند لازم‌الاجراء است.

۲- کشورهای خارج از اتحادیه که به عضویت این عهدنامه در می‌آیند باید با توجه به بند (۳) مفاد آن را در قبال کشورهای عضو اتحادیه که متعهد به اجرای آن نیستند یا در عین تعهد به آن مفاد بند ۲۸(۱) ب، را به اجرا می‌گذارند، اعمال نمایند. چنین کشورهایی می‌پذیرند که کشور مذکور، عضو اتحادیه- در مناسباتش با آنها:

- ممکن است مواد بند اخیر را که به آن متعهد است به مورد اجرا بگذارد و
- با توجه به بند (۱) و (۶) بخش ضمیمه، حق دارد حمایت را در سطحی که عهدنامه تصریح کرده است بپذیرد.

۳- هر کشوری که از امکانات تصریح شده در بخش ضمیمه بهره‌مند شده است می‌تواند این امکانات را در مناسباتی با سایر کشورهای عضو اتحادیه که متعهد به این بند نیستند به کارگیرد، مشروط به آنکه کشور اخیر اجرای بند مذکور را پذیرفته باشد.

بند ۳۳

(اختلاف نظر: ۱- قضاوت دیوان بین‌المللی داوری، ۲- شرایط بر مبنای این داوری، ۳- انصراف از شرایط)

۱- هرگاه اختلافی بین دو یا چند کشور عضو اتحادیه- در مورد اجرا یا کاربرد این عهدنامه- پیش بیاید که از طریق مذاکره قابل حل و فصل نباشد هر یک از آنها می‌توانند اختلاف خود را به دیوان بین‌المللی داوری ارجاع و طبق نظر دادگاه عمل نمایند. مگر آنکه کشورها به نوعی توافق دست یابند. کشوری که اختلاف خود را به دادگاه ارجاع می‌نماید

باید مراتب را به دفتر بین‌المللی گزارش دهد و او نیز موظف است موضوع را به اطلاع سایر کشورهای اتحادیه برساند.

۲- هر یک از کشورها، هنگام امضای این بند یا تصویب و الحاق به آن می‌تواند اعلام کند که خود را متعهد به اجرای شرط بند (۱) نمی‌داند. بدین ترتیب در هر نوع اختلافی که بین کشورهای اتحادیه پیش بیاید شروط بند (۱) قابل اجرا نخواهد بود.

۳- کشورهایی که قبلاً نظر خود را درباره شروط بند (۲) اعلام کرده‌اند در هر زمان که مقتضی بدانند می‌توانند انصراف خود را از تصمیم قبلی به اطلاع ریاست کل برسانند.

بند ۳۴

(خاتمه دادن به شروط خاص پیشین: ۱- خاتمه دادن بندهای پیشین، ۲- خاتمه دادن به عهدنامه استکهلم)

۱- در مورد بند ۲۹ مکرر، هیچ کشوری نمی‌تواند زمانی که بندهای ۱ تا ۲۱ و بخش ضمیمه به مورد اجرا گذاشته شده‌اند بندهای این عهدنامه را بپذیرد یا به آن ملحق شود.

۲- پس از آنکه بندهای ۱ تا ۲۱ بخش ضمیمه به مرحله اجرا درآمد، هیچ کشوری نمی‌تواند بیانیه‌ای در مورد ۵ پروتکل مربوط به کشورهای توسعه یافته که ضمیمه بیانیه استکهلم است صادر نماید.

بند ۳۵

(مدت معاهده؛ انتقاد: ۱- محدودیت، ۲- امکان انتقاد، ۳- مدت انتقاد، مهلت قانونی برای انتقاد)

۱- این عهدنامه به طور نامحدود قابل اجراست.

۲- هر کشوری می‌تواند انتقاد خود را از این معاهده به آگاهی ریاست کل برساند. چنین انتقاد می‌تواند تمامی بندهای پیشین را نیز شامل شود و تنها کشوری را تحت تأثیر قرار خواهد داد که آن را عنوان کرده است. مفاد عهدنامه برای سایر کشورهای اتحادیه لازم‌الاجرا خواهد بود.

۳- بندهای مورد انتقاد یک سال پس از ارائه آن به ریاست کل باید به مورد اجرا گذارده شوند.

کشورهای تازه عضو و پنج سال پس از عضویت در اتحادیه، از حق انتقاد برخوردار خواهند شد.

بند ۳۶

(عهدنامه: ۱- الزام به پذیرش، معیارهای لازم، ۲- تاریخ اجرای مفاد عهدنامه)

۱- کشورهای متعهد به این عهدنامه، برحسب قانون ملزم به اجرای معیارهای خاص جهت تحقیق اهداف این معاهده خواهند بود.

۲- توضیح اینکه زمانی که کشوری متعهد به اجرای عهدنامه می‌شود می‌تواند طبق قوانین داخلی خود تاریخ اجرای آن را تعیین نماید.

بند ۳۷

بند پایانی: ۱- زبان‌های عهدنامه، ۲- امضا، ۳- نسخه‌های تأیید شده، ۴- ثبت، ۵- اعلامیه)

۱- الف) این بند باید در یک نسخه به زبان فرانسوی و انگلیسی به امضا برسد و با توجه به بند (۲) توسط ریاست کل به اجرا درآید.

ب) نسخه‌های رسمی توسط ریاست کل و پس از رایزنی با کشورهای ذینفع، به زبان‌های عربی، آلمانی، ایتالیایی، پرتغالی و اسپانیایی و زبان‌هایی که اجلاس تعیین نماید تهیه خواهد شد.

ج) در صورت وجود برداشت‌های متفاوت از نسخ مختلف، متن فرانسوی مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

۲- این بند تا ۳۱ ژانویه ۱۹۷۲، تا زمانی که نسخه مورد اشاره در بند (۱) الف، توسط دولت جمهوری فرانسه جانشین آن شود جهت امضا مفتوح خواهد بود.

۳- ریاست کل باید ضمن تأیید بند، دو نسخه از متن امضا شده آن را به دولت‌های عضو اتحادیه، و در صورت درخواست به دولت‌های دیگر ارائه دهد.

۴- ریاست کل باید این بند را در دبیرخانه سازمان ملل ثبت نماید.

۵- ریاست کل وظیفه دارد به تمامی کشورهای امضاکننده عهدنامه، هر نوع تأیید با الحاق و بنایه مربوط به بندهای (۱) ۲۸ (ج)، (۲) ۳۰ الف و ب، ۳۳ (۲) را به مرحله اجرا بگذارد. همین طور انتقادات و اخطاریه‌های مربوط به بندهای (۲) ۳۰ (ج)، (۱) ۳۱، (۲) و ۳۳ (۳) و (۱) ۳۸ به انضمام بخش ضمیمه.

بند ۳۸

شروط موقت: ۱- بهره‌مندی از «امتیاز پنج سال»، ۲- دفتر اتحادیه، سرپرست دفتر ۳- جانشین دفتر اتحادیه)

۱- کشورهای عضو اتحادیه که مفاد این بند را تأیید نکرده یا به آن ملحق نشده‌اند و متعهد به اجرای مفاد ۲۲ تا ۲۶ بند استکهلم این معاهده نیستند، در صورت تمایل می‌توانند تا تاریخ ۲۶ آوریل ۱۹۷۵، از حقوق مندرج در بندهای فوق همچون سایر کشورها برخوردار شوند. کشورهایی که مایل به استفاده از چنین حقوقی هستند باید مراتب را به طور کتبی به اطلاع ریاست کل برسانند این کشورها تا تاریخ مذکور جزو اعضای اجلاس به شمار خواهند رفت.

- ۲- تا زمانی که تمام کشورهای اتحادیه به عضویت سازمان در نیامده‌اند دفتر بین‌المللی سازمان، وظیفه دفتر اتحادیه و ریاست کل، وظیفه اداره دفتر را بر عهده خواهد گرفت.
- ۳- تا زمانی که تمام کشورهای اتحادیه به عضویت سازمان در نیامده‌اند کلیه حقوق، وظایف و اموال دفتر اتحادیه در اختیار دفتر بین‌المللی سازمان خواهد بود.

**Electronic Commerce Law of the Islamic
Republic of Iran**

Chapter one- General Provisions

Part ۱ – General

Section ۱ – Domain and Application

Article ۱ - This Law consists of a set of rules and principles to be applied for easy and secure communication of information in electronic intermediaries using state of the art communication systems.

Section ۲ – Definitions

Article ۲ –

- a) “Data Message”: Any representation of facts, information, and concepts generated, sent, received, stored, or processed by use of electronic, optical or other information technology means.
- b) “Originator”: The original source of “data message” by whom, or on whose behalf, the “data message” have been generated or sent but it does not include a person acting as an intermediary with respect to that “data message”.
- c) “Addressee”: The person intended by the originator to receive the “data message”, but it does not include a person acting as an intermediary with respect to that “data message”.
- d) “Incorporation by Reference”: refers to a source outside the “data message”; which in case of its compliance with Article ۱۸ of this Law, is deemed to be part of that “data message”.
- e) “Integrity”: The “data message” in its entirety and with no change. System management such as sending, receiving, storing or displaying data doesn’t affect the Integrity of a “data message”.
- f) “Computer System”: Any type of system or a set of networked hardware/software-based systems applying auto-processing programs on “data messages”.
- g) “Information System”: A system for generating (originating), sending, receiving, storing or processing “data message”.
- h) “Secure Information System”: An information system that:
  ۱. Is reasonably protected against any misuse or penetration;
  ۲. Possesses a reasonable level of proper accessibility and administration;
  ۳. Is reasonably designed and organized in accordance with the significance of the task on hand;
  ۴. Is in compliance with secure methods.
- i) “Secure Method”: A method to authenticate the correctness, the origin and the destination of a “data message”, along with its date and to detect any error or modification, in communication, content, or storage of a “data message” from a certain point. A secure message is generated using algorithms or codes, identification words or numbers, encryption, acknowledgement call-back procedures or similar secure techniques.
- j) “Electronic Signature”: Any sign appended or logically affixed to a “data message” which may be used to identify its signatory.

- k) "Secure/Enhanced/Advanced Electronic Signature": Any electronic signature that is in compliance with Article ۱۰ of this Law.
- l) "Signatory": Any person, or someone who acts on his/her behalf, who generates an electronic signature.
- m) "Person": Any natural or juridical person or the computer systems under their control.
- n) "Reasonable Test": Is evaluated based on the status of a "data message" communication, taking into consideration the nature of communication, parties skill and position, their communication quantity, accessibility of the proposed options, and their dismissal by either side, expenses arising from proposed options, customary methods applied in such communications.
- o) "Consumer": Any person acting for any purpose other than business or professional occupation.
- p) "Supplier": Any person acting in his commercial, union or professional capacity.
- q) "Means of Distance Transaction": Any means which, without the simultaneous physical presence of the supplier and the consumer, may be used to sell goods and services.
- r) "Distance Contract": Offer and Acceptance for goods and services between a supplier and a consumer via means of distance transaction.
- s) "Durable Medium": Any means such as: Floppy Disk, Compact Disc, Hard Disk, or consumer's e-mail on which the consumer can personally store a "data message".
- t) "Private data": A "data message" associated with a specific person (Data Subject).

Section ۳ – Interpretation

Article ۳ – The international origin, the need to promote uniformity in its application, and the observance of good faith should always be taken into consideration in the interpretations of this Law.

Article ۴ – Upon any ambiguity of the chapter one of this Law, courts of law shall pass their judgment in conformity with other statutes and within the framework of the parts, terms and conditions contained in this Law.

Section ۴ – Validity of Private Agreements

Article ۵ – Any change in the generation procedures, sending, receipt, storage or processing of a "data message" is deemed valid upon a mutual private agreement and consent.

Part ۲ – Data message provisions

Written Document, Original Signature

Article ۶ - When the existence of a written document is deemed legally requisite, "data message" can be used as a replacement except unless for the following cases:

- Ownership documents of immovable property.
- Sale of medical materials to the final consumers.
- Announcements, notifications, warnings or the like statements issuing a particular provision on the use of goods or prohibiting the use of certain methods or their omission hereto.

Article ۷ - Where the law requires a signature, an electronic signature may suffice.

Article ۸ – Where the law requires that the information be presented or retained in its original form, it is also possible to retain it as “data message” if the following requirements are met:

- The information contained therein is accessible so as to be usable for subsequent reference.
- “Data message” is retained in the same format it was generated, sent or received or in a format which can exactly represent the information generated, sent or received.
- The information, if any, enabling the identification of the origin and destination of a “data message” and the date and time when it was sent or received is also retained.
- Other provisions that an institution, organization, and governmental agency or ministry has laid down within the scope of their functions are retained.

Article ۹ – Under any circumstance where the distribution of a “data message” is terminated from a certain point in time and it is replaced with a paper document; this shall be expressly stated in the paper document. Such a replacement will on no occasion affect previous rights and obligations between both parties.

Part ۲ – Secure “data message”

Section ۱: Secure Electronic Signature and Electronic Record

Article ۱۰ – A secure electronic signature must contain the following requirements:

- a) Be unique to the signatory.
- b) Identify the signatory of “data message”.
- c) Be signed by the signatory or under his/her sole intention.
- d) Be affixed to “data message” in a way that any change in data message can be detected and identified.

Article ۱۱ – A secure electronic record is a “data message” which is stored by the observance of the requirements of a secure information system and is accessible and perceivable when needed.

Section ۲ – Admissibility, Evidential Value, and Consequences of Secure Electronic Record and Signature

Article ۱۲ – Evidence and any supporting document may be in the form of “data message”. The evidential value of a “data message” can by no means be repudiated solely due to its form and framework at any court or governmental office.

Article ۱۳ – In general, the evidential value of a “data message” depends on the methods used to guarantee its security such as selecting a security measure that corresponds to the subject and purpose of the “data message”.

Article ۱۴ – All “data messages” which have been generated and stored via secure method are deemed to be valid and reliable documents by judicial or legal authorities in terms of what they contain as well as included signature therein, obligations of both parties or the party who covenants and all persons who act legally on their behalf, and effecting the terms and conditions contained therein.

Article ١٥ – The validity of a secure "data message", secure electronic record and secure electronic signature may not be questioned or denied; only a claim of forgery of a "data message" or a proof of its invalidity on a legal basis may be considered.

Article ١٦ – Any "data message" recorded and retained by a third party in accordance with the provisions of Article ١١ of this Law, is deemed valid.

Part ٤ – Communication of "Data Message"

Section ١ – Legal Validity of Incorporation by Reference, Contract and Intention of Parties

Article ١٧ – "Incorporation by Reference" is valid upon the satisfaction of one of the following conditions:

- a) Object of reference is expressly stated in the "data message".
- b) Object of reference is explicit and specified for the relying party.
- c) The referenced "data message" is acceptable by the relying party.

Section ٢ – Attribution of "data message"

Article ١٨ – In the following cases, a "data message" is attributed to the originator:

- a) If it is sent by the originator or by a person who had the authority to act on behalf of the originator in respect to that "data message".
- b) If it is sent by a programmed information system or automated agent on behalf of the originator.

Article ١٩ – The addressee is entitled to regard the "data message" which is sent according to one of the following conditions as having been sent and to act on that assumption (having been sent):

- a) A method is introduced by or agreed with the originator indicating that the "data message" is in fact the same "data message" that was sent by the originator.
- b) The "data message" as received by the addressee resulted from the actions of a person whose relationship with the originator or with any agent of the originator enabled that person to gain access to a method used by the originator to identify "data messages" as its own.

Article ٢٠ – Article ١٩ of this Law does not comprise the cases where the message is not issued from the originator or is mistakenly issued.

Article ٢١ – Every "data message" is deemed to be a separate and distinct "data message" unless it turns out that the given "data message" is a duplicate of the original "data message".

Section ٣ – Acknowledgement of Receipt

Article ٢٢ – Where on or before sending a "data message", the originator has requested or agreed that the receipt of a "data message" be acknowledged, in case that no discussion or agreement has been reached on how to perform it, any automated communication or correspondence or adoption of any proper measure on the part of the addressee that reasonably assures the originator of the "data message" receipt, is deemed to be the acknowledgement of receipt.

Article ۲۳ – Where the originator has expressly stated that any legal effect of the “data message” is conditional on receipt of the acknowledgement, the “data message” is treated as though it has never been sent, until the acknowledgement is received.

Article ۲۴ – Presumption of the receipt of "data message" does not hold true on the content of the "data message".

Article ۲۵ – Where in the received acknowledgement it is stated that the receipt of related “data message” met technical requirements of applicable standards or a mutually agreed procedure, it is presumed that those requirements have been met.

Section ۴: Time and Place of Dispatch and Receipt of "Data Message"

Article ۲۶ – the dispatch of a "data message" occurs when it enters an information system outside the control of the originator or his/her agent.

Article ۲۷ – The time of receipt of a "data message" is determined as follows:

a) If the addressee's information system has been designated for the receipt of the “data messages”, receipt occurs when:

- The "data message" enters the designated information system; or
- The "data message" enters an information system of the addressee that is not the one solely designated for such a purpose, and it is retrieved;

b) If the addressee has not designated an information system for the receipt, receipt occurs when the “data message” enters an information system of the addressee.

Article ۲۸ – The terms and conditions of Article ۲۷ of this Law is effective regardless of the location of the information system.

Article ۲۹ – In the event the location of the information system is different from that of the receipt of the "data message", the following conditions are to be effective:

a) Unless otherwise agreed between the originator and the addressee, a “data message” is deemed to be dispatched at the place where the originator has its place of business or work, and is deemed to be received at the place where the addressee has its place of business or work.

b) If the originator has more than one commercial domicile, the closest one to the place of transaction is considered his commercial domicile; otherwise, the corporate headquarters is considered as the commercial domicile.

c) If the originator or addressee does not have a commercial domicile, their residence is considered to be their commercial domicile.

Article ۳۰ – The legal effects following attribution, receipt of acknowledgement, time and place of dispatch and receipt of "data message", the subject of section ۲ to section ۴ of Part ۴ of this Law and also contents of "data message" are subject to general provision.

Chapter ۲ – Certification Service Provider

Article ۳۱ – Certification Service Providers are established to provide electronic signature services nationwide. These services consist of generation, issuance, transmission, confirmation, dismissal and update of electronic signature certificates.

Article ۳۲ – The laws and regulations for the establishment of certification service provider, also the detailed liabilities of such centers will be prepared by the Management and Planning Organization, and the Ministries of Commerce, Communication and Information Technology, Economic Affairs & Finance, and Justice and ratified by the cabinet.

Chapter ۳ – Miscellaneous

Part ۱ – Sole Protection in Electronic Transactions

Section ۱ – Consumer Protection

Article ۳۳ – Sellers of goods and service providers shall, in good time and before entering into contract and providing the consumer with information affecting his decision making for the purpose of purchase or acceptance of the terms. The minimum required information includes the following:

- a) Technical specifications and functional characteristics of goods or services.
- b) The identity of the supplier, the trade name under which he is working and his address.
- c) E-mail address, telephone number, or any method by which the customer, when needed, can contact the seller.
- d) All the expenses that will be charged to the customer for the purchase of goods (including the price of goods or services, tax, freight cost, calling charges).
- e) The period for which the offer remains valid.
- f) Terms and process of contract including payment terms and arrangements, delivery or implementation, cancellation, return, after-sales services.

Article ۳۴ – Along with approving the preliminary information, the supplier shall also separately send the following pieces of information:

- a) The business or work address of the supplier for possible complaints.
- b) Information on after-sales services and guarantees.
- c) Terms and conditions to terminate the contract according to Articles ۳۷ and ۳۸ of this Law.
- d) Terms and conditions of cancellation in service contracts.

Article ۳۵ – The stated information and acknowledgment of stated information to the consumer shall be provided in a durable medium, clear and comprehensible manner in good time and by use of appropriate means of communication within a certain period, with due regard to good faith in commercial transactions, such as special measures for the disabled, and the children.

Article ۳۶ – In the case of telephone communications, the identity of the supplier and the commercial purpose of the call shall be made explicitly clear at the beginning of any conversation with the consumer.

Article ۳۷ – For any distance transaction the consumer shall have a period of at least seven working days in which to withdraw from the contract (right of withdrawal)

without penalty and without giving any reason. The only charge that may be made to the consumer is the cost of returning the goods.

Article ۳۸ – The withdrawal may be exercised as follows:

- a) In case of sale of goods, from the day of delivery of goods to the consumer and in case of sale of services from the day the contract is effective.
- b) In any case, the exercise of consumer's right of withdrawal begins once the information the supplier is bound to present according to Articles ۳۳ and ۳۴ of this Law is presented.
- c) As soon as the right of withdrawal has been exercised by the consumer pursuant the supplier shall immediately reimburse the sums paid by the consumer free of charge.
- d) Consumer's right of withdrawal may not be exercised in cases where the type of goods and services are subject to particular terms. Such cases are according to the regulations being specified in accordance with Article ۷۹ of this Law.

Article ۳۹ – Where a supplier fails to perform his side of the contract on the grounds that the goods are unavailable or services can not be performed, he is bound to immediately refund the sums he has received to the addressee unless in case of sale of merchandise of a general description and obligations whose fulfillment is not impossible for ever and the addressee is willing to wait until the availability of goods or performance of obligation. If the supplier turns out to be aware of his incapability of performing his obligation from the beginning, in addition to being bound to reimburse the sums he has received, he is sentenced to the maximum punishment under this Law.

Article ۴۰ – The supplier can provide the consumer with goods or services of equivalent quality and price provided that this was announced before or during the transaction.

Article ۴۱ – If the supplier dispatches the consumer goods or services other than subject of the transaction or obligation, the goods and services shall be returned and the cost of returning shall be borne by the supplier. Nevertheless, if the dispatched goods and services are offered by the supplier as another transaction or obligation, the addressee can accept it.

Article ۴۲ – The protections laid down herein do not apply in the following cases:

- a) The financial services the list of which is determined by the regulations specified in accordance with Article ۷۹ of this Law.
- b) Transactions relating to sale of immovable property or rights of ownership arising from immovable property except for rental.
- c) Purchase from automatic vending machines.
- d) Transactions carried out through the use of public payphones.
- e) Transactions carried out in auctions

Article ۴۳ – The supplier shall not regard the silence of the consumer as contentment.

Article ۴۴ – In the case of a dispute or uncertainty, the case shall be examined by judicial authorities.

Article ۴۵ – The execution of consumer's rights under this Law shall not be limited by other Laws that provide less support for the consumer.

Article ۴۶ – The use of contractual conditions that are in contradiction with the regulations of this section and also the application of unfair conditions that disadvantages consumer shall not be effective.

Article ۴۷ – In distance transactions, that part of the transaction which is carried out through a method other than means of distance transaction is not subject to the regulations of this Law.

Article ۴۸ – Legal and civil organizations protecting consumer's rights can file a suit as a petitioner. Its processing is subject to regulations that will be proposed by the Ministry of Commerce and ratified by the cabinet.

Article ۴۹ – Consumer's rights when dealing with Electronic Payment systems is subject to rules and regulations which have been or will be ratified by the relevant judicial authorities.

Section ۲: Marketing

Article ۵۰ – Suppliers, in the process of marketing their goods and services, shall not commit or exclude an act that may mislead and deceive the addressee in terms of quantity and quality.

Article ۵۱ – Suppliers who are advertising for the sale of their goods and services shall not endanger people's health.

Article ۵۲ – The supplier shall advertise in such a manner that would enable the consumer to precisely, accurately, and clearly understand the description of the advertised goods and services.

Article ۵۳ – In advertising and marketing processes, the identity of the person or business who is advertising should be clear, and evident.

Article ۵۴ – Suppliers shall not take advantage of the special features of electronic transactions to conceal facts in relation to their identity or place of business.

Article ۵۵ – Suppliers shall provide the consumers with the required arrangements that would enable them to choose whether to receive the advertisements at their mailing or e-mail address.

Article ۵۶ – Suppliers shall act professionally. The corresponding rules and regulations shall be in accordance with Article ۷۹ of this Law.

Article ۵۷ – Advertisement and marketing for children and young people under the legal age is subject to regulations that will be stated in Article ۷۹ of this Law.

Section ۳: Protection of Private "Data Message"

Article ۵۸ – Storing, processing or distributing private "data messages" which may reveal tribal or ethnic origins, moral and religious beliefs, ethical characteristics, and "data messages" regarding the physical, psychological, or sexual condition of people, without their explicit consent is illegal.

Article ۵۹ – Upon the consent of the person who is the subject of a "data message", provided that the content of the "data message" is in accordance with statute laws of the Islamic Consultative

Assembly, storing, processing, and distributing personal "data messages" via electronic means shall be subject to the following terms:

- a) Its goals shall be specified and clearly described.
- b) The "data message" shall be collected to the required extent and in compliance with the goals described to the person who is the subject of the "data message" while collecting the information and be applied merely for the goals set out therein.
- c) The "data message" shall be correct and up-to-date.
- d) The person who is the subject of a "data message" shall have access to those computer files containing his/her personal "data messages" and be able to remove or amend partial or incorrect "data messages".
- e) The person who is the subject of "data message", while adhering to the regulations, shall be able to request the complete removal of the computer files of his personal "data messages".

Article ۶۰ – Storing, processing, or distributing "data messages" of medical or health records are subject to the regulations in accordance with Article ۷۹ of this Law.

Article ۶۱ – Other issues on the accessibility of the subject of a "data message" such as exceptions, the supervision and control of personal "data messages" are subject to terms and conditions contained in Chapter Four of this Law and relevant regulations.

Part ۷: Protection of "data message" in electronic transactions

Section ۱: Protection of Authors' Right in electronic transactions

Article ۶۲ – The right to copy, perform and distribute (supply, and publish) materials that are subject to the protection of authors', composers' and artists' rights Law enacted on ۱۳۴۸/۹/۳ and translation and copy of books and publications and audio products Law enacted on ۱۳۵۲/۹/۲۶ and the protection of computer software producers Law enacted on ۱۳۷۹/۱۰/۴ , in the form of a "data message" belongs exclusively to the author. Any publication or work in the form of "data message" such as information, software and computer programs, computerized tools and methods, databases, and also intellectual property rights, when dealing with electronic transactions, is subject to patent rights, author's rights, rights related to the author's right, protection of databases, protection of Integrated Circuits & Chips, protection of trade secrets, foregoing terms of this

Article and registration of trade names and invention Law enacted on ۱۳۱۰/۴/۱ and amended executive procedures of enforcing registration of trade marks and invention Law enacted on

۱۳۳۷/۴/۱۴ provided that the stated items in both of the laws comply with other ratifications of the Islamic Consultative Assembly.

Note ۱ – Rights related to literary and Artistic rights, previously referred to as neighboring rights include the rights of other elements in addition to the author such

as the rights of the artists performing the work, producers of audio and video products, and recording and distributing organizations and institutions which are subject to the laws enacted on ۱۳۴۸/۹/۲ and ۱۳۵۲/۹/۲۶ contained herein.

Note ۲ – Integrated Circuit is an electronic component with a particular diagram and logic whose functionality and applicability can be replaced with a large number of regular electronic components. Subject to the Registration of Trade marks and Invention Law enacted on ۱۳۱۰/۴/۱ and amended regulations of enforcing registration of trade marks and invention Law enacted on ۱۳۳۷/۴/۱۴, the design and placement diagrams, and the logic of these circuits are protected.

Article ۶۳ – Temporary acts of copy, performance, and distribution of the work which is an inevitable part of "data message" processing on networks is not subject to the foregoing regulation.

Section ۲ – Protection of Trade Secrets

Article ۶۴ – In order to protect legitimate and fair competitions in electronic transactions, illegal acquisition of trade or economic secrets of agencies and institutions or the disclosure of such secrets to third parties in electronic environment is deemed an offence and the offender will be sentenced according to this Law.

Article ۶۵ – Electronic trade secrets are "data messages" consisting of information, formulas, patterns, software and programs, means and methods, techniques and procedures, unpublished writings, business and transaction methods and procedures, strategies, plans, financial information, customers list, trade projects and the like which have an economic value by themselves, are inaccessible to the public and reasonable efforts have been made for their protection.

Section ۳ – Protection of Trade Marks

Article ۶۶ – In order to protect consumers' rights and encourage legitimate competition in trough electronic transactions, use of trade marks as domain name or any online usage of trade marks which may mislead or deceive the other party in terms of the originality of goods and services is illegal and the offender will be sentenced according to this Law.

Chapter Four – Fines and Penalties

Part ۱ – Fraud

Article ۶۷ – Anyone who deceives others or misleads auto- processing systems and the like, during an electronic transaction, by misuse or unlawful use of "data messages", programs, computer systems, and means of distance transaction, and committing such acts as penetration, removal, and termination of a "data message", interfering with the application of a computer system or program, etc. and by means of this method obtains property or financial concessions for himself or others, is deemed an offender and in addition to the return of property to its owner is given a one to three year sentence in prison and pecuniary punishment equal to appropriated property.

Note – Initiation of such crime is also deemed to be a crime and its penalty is the minimum punishment in this Article.

Part ۲ – Forgery

Article ۶۸ – In electronic transactions, anyone forging "data messages" which are of financial and evidential value in order to use it as a valid "data message" in judicial, financial offices, etc, by means of penetration, removal, and termination of "data messages" and interference with computer systems and "data message" processing, or use of applied means of encryption systems to make a signature – like private keys – without signatory's permission, or by making a signature lacking registration record in electronic registration offices, or in compliance of those means with the name of the owner in the same list and obtaining a forged certificate and the like, is considered a forger and sentenced for one to three years imprisonment and a cash penalty of ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ Rls.

Note – The penalty of initiation of this crime is the minimum of the punishment in this Article.

Part ۳ – Violation of Exclusive Rights in Electronic Transactions

Section ۱ – Violation of Consumer's Rights and Advertising Regulations

Article ۶۹ – A supplier who violates Articles ۳۳, ۳۴, ۳۵, ۳۶, and ۳۷ of this Law will be sentenced to a penalty of ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ to ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ Rls.

Note – A supplier who violates Article ۳۷ will receive maximum punishment.

Article ۷۰ – A supplier who violates Article ۳۹, ۵۰, ۵۱, ۵۲, ۵۳, ۵۴, and ۵۵ of this Law will be sentenced to a penalty of ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ to ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ Rls.

Note ۱ – A supplier who violates Article ۵۱ of this Law will receive the maximum punishment as contained therein.

Note ۲ – A supplier who violates Article ۵۵ of this Law will receive the minimum punishment as contained therein.

Section ۲ – Breach of Protection of Personal "Data Message"

Article ۷۱ – In electronic transactions, anyone who violates the terms contained in Articles ۵۱ and ۵۸ of this Law are deemed an offender and will be sentenced to one to three year imprisonment.

Article ۷۲ – When the offenses related to personal "data messages" are committed by Certificate Service Providers and other responsible institutions, the offender will receive the maximum punishment as contained in Article ۷۱ of this Law.

Article ۷۳ – If, upon negligence or carelessness of Certificate Service Providers, offences of personal "data messages" are committed, the offender will be sentenced to three months to one year imprisonment and a cash penalty of ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ Rls.

Part ۴ – Violation of "Data Message" Protection in Electronic Transactions

Section ۱ – Violation of Author's Right

Article ۷۴ – In an electronic transaction, anyone who violates the protection of authors', composers' and artists' rights Law enacted on ۱۳۴۸/۹/۳ and translation and copy of books and publications and audio products Law regulated on ۱۳۵۲/۹/۲۶ and the protection of computer software producers Law enacted on ۱۳۷۹/۱۰/۴ , provided that according to ratifications of the Islamic Consultative Assembly the foregoing issues be deemed legal, will be sentenced from three months to one year in prison or a penalty of ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ Rls.

Section ۲ – Violation of Trade Secrets

Article ۷۵ – Those who violate Article ۶۴ of this Law and anyone who, through electronic means, has obtained trade secrets or disclosed them to third parties in order to compete, benefit, or do damage to commercial, industrial, economical, and service corporations violating employment contract where it prohibits revealing trade secrets, will be sentenced from ۶ months to ۲.۵ years in prison or a penalty of ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ Rls.

Section ۳ – Violation of Trade Marks

Article ۷۶ – Those who violate Article ۶۶ of this Law will be sentenced from one to three years in prison and a penalty of ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ to ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ Rls.

Section ۴ – Others

Article ۷۷ – Other offences, procedural law and regulations related to judicial competence and methods of international legal cooperation relevant to electronic transactions are subject to the Law.

Chapter ۵ – Compensation

Article ۷۸ – When in through electronic transactions, damage is done to a person due to the deficiency or fault of private or governmental institutions except for physical disconnection of electronic connection; the involved institutions are liable for compensation unless the damage is the result of personal act which renders these persons liable for compensation.

Chapter ۶ – Miscellaneous Provisions

Article ۷۹ – The Ministry of Commerce shall identify areas relevant to electronic commerce which may be effective in the performance of this Law and presenting proposals to be approved by the high council of information technology, it shall seek compilation of relevant rules and the regulations of this Law by affiliated institutions. These rules and regulations will be put into effect following ratification of cabinet. Other regulations stated in this Law will be prepared as follows:

- a) Regulations related to Articles ۳۷ and ۳۸ of this Law shall be prepared following a proposal from the Ministries of Commerce, and Economic Affairs & Finance, the Management and Planning Organization, and the Central Bank of the Islamic Republic of Iran and ratified by the cabinet.
- b) Regulations related to Articles ۵۶ and ۵۷ of this Law shall be prepared following a proposal from the Ministry of Commerce, and Culture & Islamic Guidance, and the Management and Planning Organization and ratified by the cabinet.
- c) Regulations related to Article ۶۰ of this Law shall be prepared following a proposal from the Ministry of Health & Medical Education and the Management and Planning Organization and ratified by the cabinet.

Article ۸۰ – In order to promote electronic commerce activities, the Ministry of Commerce, by merging its existing units and some of its affiliated units, shall establish a Center. The articles of association and its regulations shall be prepared following a proposal from the Ministry of Commerce, and the Management and Planning Organization and ratified by the cabinet.

Article ۸۱ – Originators, addresses, archivists, consumers and all those having a "data message" shall maintain and make appropriate copies of the "data message" at their disposal such that in case of any hazard for one, other copies are safe.

This Law consisting of ۸۱ Articles and ۷ notes, was enacted in the open session of the Islamic Consultative Assembly on Wednesday, ۱۳۸۲/۱۰/۱۷ and was ratified by the Guardian Council on ۱۳۸۲/۱۰/۲۴.

**Regulation Articles ३८ & ३९ of E-commerce
Law**

The board of ministers in its meeting dated ۸۳/۱۰/۹۹ as proposed by the ministries of Commerce and Economic Affairs & Finance, Management and Planning Organization, and Central Bank of Islamic Republic of Iran letter subject no. ۱/۱۸۹۹۳ dated ۱۳۸۳/۴/۲۵ with reference to the item "a" of article ۷۹ of E-Commerce law enacted in ۱۳۸۲, ratified the executive procedures of Articles ۳۸ & ۴۲ of the law as follows:

Article ۱: In the following cases where goods and services are subject to particular terms, the consumer may not exercise the right of withdrawal as stated in the item "d" of article ۳۸ of E-Commerce Law ;

- a) For the services if performance has begun, with consumer's agreement before the end of the seven working day,
- b) The supply of services for delivering foodstuffs or other goods intended for everyday consumption,
- c) Goods or services the price of which is depended on fluctuations in the financial market which cannot be controlled by the supplier,
- d) Supply of goods made to the consumer's specifications or clearly personalized or which by reason of their nature cannot be returned or are liable to deteriorate or expire rapidly,
- e) Audio or video recordings or computer software which were unsealed by the consumer and the internet cards which covers and passwords are opened,
- f) Newspapers, periodicals and magazines in accordance with the press law,

Note- Consumer and Producer Protection Organization is committed to prepare a list of the types of goods and services as mentioned in the item "c" of this Article and being to keep the information up-to-date and to inform the general public via Commercial Informatics Network, Informatics Center of the same organization and Formal Newspaper of Islamic Republic of Iran.

Article ۲: The following financial services, the subject of item "a" of Article ۴۲ of E-commerce Law, are excluded in the regulations of consumer protection:

- a) Investment services
- b) Insurance services
- c) Services of other finance and credit institutions

